

Martin Smékal

FENOMÉN
OSTRAVSKA
JAKO SPECIFICKÝ MOTIV
V ČESKÉ POVÁLEČNÉ FOTOGRAFII

Opava

1999

SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

Martin Smékal

FENOMÉN
OSTRAVSKA
JAKO SPECIFICKÝ MOTIV
V ČESKÉ POVÁLEČNÉ FOTOGRAFII
MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obor: TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

Autor: Martin Smékal
Vedoucí práce: doc. PhDr. Vladimír BIRGUS
Oponent: Mgr. Aleš KUNEŠ

OPAVA, ČERVEN 1999

ANOTACE

V práci je provedeno shrnutí historie tvůrčí fotografie v Ostravě od roku 1945 do současnosti se soustředěním na významné autory regionu, kteří žili nebo pracovali v daném období na území města Ostravy. Jsou to především **Rudolf Janda, František Krasl, Bohuslav Růžička, Miloš Polášek, Fedor Gabčan, Viktor Kolář, Petr Sikula, Vojtěch Bartek, Bořek Sousedík a Jiří Kudělka**. Kromě uvedených autorů je v historických souvislostech zmiňována řada dalších fotografů, kteří odpovídají danému časoprostorovému vymezení a kteří se dostali do veřejného povědomí prezentací fotografií na výstavách nebo v tisku. Životní osudy a profesní vývoj jednotlivých regionálních fotografů dokumentují historickou proměnlivost přístupů k tématu Ostravy ve fotografii od socialistického realismu, přes estetizující, výtvarnou fotografii průmyslové krajiny, subjektivní dokumentární fotografii až k využití ostravských reálií k inscenované fotografii.

Prohlašuji, že práci jsem diplomovou prací vypracoval samostatně a použil pouze citovanou literaturu a prameny.

Martin Smékal

Děkuji za pomoc a cenné podněty, kterými vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Vladimír Birgus usměrňoval moji práci.

Děkuji za zpřístupnění archivních pramenů Archivu města Ostravy a Slezskému zemskému muzeu v Opavě.

Děkuji za poskytnutí osobních údajů, vzpomínek a dobových materiálů JUDr. Rudolfu Jandovi, Františku Kraslovi, dceři Věnka Švorčíka Ivaně Olšovské, Milanu Karpalovi, Miloši Poláškov, Fedoru Gabčanovi, Vojtěchu Bartkovi, Bořkovi Sousedíkovi, Jiřímu Kudělkovi a Štefanu Gúberovi, dále předsedům ostravských fotoklubů Stanislavu Drozdovi, Jaroslavu Hanzlíčkovi a Františku Řezníčkovi.

Obsah:

I. ÚVOD	7
II. STRUČNÝ NÁSTIN HISTORIE TVŮRČÍ FOTOGRAFIE V OSTRAVĚ PO ROCE 1945	8
II.1. Období 1945 - 1948	8
II.2. Období po únoru 1948 a padesátá léta.....	11
II.3. Šedesátá léta	16
II.4. Období po roce 1968.....	18
II.5. Sedmdesátá léta.....	19
II.6. Osmdesátá léta	23
II.7. Devadesátá léta.....	26
III. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OSTRAVSKÉ FOTOGRAFIE OD ROKU 1945 DO SOUČASNOSTI	28
III.1. Rudolf JANDA.....	28
III.2. František KRASL.....	32
III.3. Bohuslav RŮŽIČKA	34
III.4. Miloš POLÁŠEK	37
III.5. Fedor GABČAN	40
III.6. Viktor KOLÁŘ.....	44
III.7. Petr SIKULA	47
III.8. Vojtěch BARTEK.....	49
III.9. Bořek SOUSEDÍK.....	51
III.10. Jiří KUDEĽKA.....	53

Příloha:

Rešerše časopisu Československá fotografie k tématu tvůrčí fotografie v Ostravě, období 1945 - 1999.

I. Úvod

Zadáním diplomové práce je zpracování historie tvůrčí fotografie v Ostravě od roku 1945 do současnosti se soustředěním na nejvýznamnější regionální fotografie regionu.

Na základě zadání bylo provedeno shromáždění, a zpracování dostupných materiálů souvisejících s tématem diplomové práce. Byla provedena rešerše časopisu Československá fotografie za celé sledované období 1945 - 1999. Jako klíčová slova pro rešerši byla použita: Ostrava, jména všech ostravských autorů o nichž jsou v textu diplomové práce zpracovány samostatné kapitoly t.j.: Rudolf Janda, František Krasl, Bohuslav Růžička, Miloš Polášek, Fedor Gabčan, Viktor Kolář, Petr Sikula, Vojtěch Bartek, Bořek Sousedík a Jiří Kudělka, jména dalších ostravských autorů, kteří byli v daném období v ČsF zmiňováni. Informace z takto zpracované rešerše byly využity ve všech kapitolách textu. Rešerše časopisu Československá fotografie tvoří samostatnou přílohu diplomní práce. Z dalších materiálů byly zpracovány časopisy Červený květ, Ostravský kulturní měsíčník, katalogy regionálních výstav a soubory fotografií z archivů ostravských fotoklubů. Podstatné informace byly získány z osobních vzpomínek při rozhovorech s autory.

První kapitola diplomní práce popisuje tvůrčí fotografii v Ostravě na pozadí základních historických mezníků od roku 1945 do současnosti. V následujících kapitolách jsou zpracovány osobní osudy a profesní vývoj deseti fotografů, kteří působili v Ostravě. Kromě uvedených deseti autorů jsou v první kapitole zmiňováni i další fotografové, kteří se svými fotografiemi prezentovali v tisku nebo na výstavách.

II. Stručný nástin historie tvůrčí fotografie v Ostravě po roce 1945

II.1. Období 1945 - 1948

S koncem druhé světové války začíná ve městě Ostravě období hlubokých hospodářských a sociálních změn, které se projevovaly ve všech sférách života včetně kultury, výtvarného umění i fotografie.

V období těsně po druhé světové válce provozovalo na území dnešní Ostravy několik fotografů svou živnost a fotografií se zde také zabývala celá řada amatérů z různých sociálních vrstev.

V roce 1945 byli ostravští fotografové - živnostníci sdruženi ve Společenstvu fotografů moravskoslezských, amatérští fotografové pak v Českém klubu fotografů amatérů v Moravské Ostravě.

Společenstvo fotografů moravskoslezských bylo ustaveno již 3. července 1939 v místnosti kavárny Elektra v Moravské Ostravě, starostou společenstva byl tehdy zvolen Rud. Kaminský, kterého ze protektorátu v dubnu 1943 vystřídal dosazený předseda společenstva, vládní komisař Heinrich Adam.

Ihned po osvobození republiky byl jednotou společenstev fotografů v Praze pověřen vedením v společenstva Moravské Ostravě opět Rud. Kaminský který však vedl agendu společenstva jen krátce do 26.6.1945, kdy byl Zemským národním výborem odvolán k vybudování správního státního zřízení okresu Frývaldov. Přípisem jednoty společenstev fotografů v Praze ze dne 27.6.1945 pak byl zmocněn vedením společenstva fotografů moravskoslezských v Moravské Ostravě Karel Hůlek, fotograf v Moravské Ostravě na Nádražní třídě.

Situace v odborném fotografickém školství nebyla v Ostravě po válce příznivá. V roce 1942 byla v Moravské Ostravě při učňovské pokračovací škole zřízena fotografická odborná škola, kde byl na tehdejší dobu výborně zařízený atelier a dílny. Budova školy však byla v září 1944 při bombardování Ostravy přímým zásahem zničena. Fotografové se rovněž dlouhodobě

potýkali s nedostatkem materiálu, především chemikálií.

Fotografické práce živnostníků v Ostravě odpovídaly běžné dobové produkci bez snahy po osobitější autorské vyjádření. Výjimkou snad byl Viktor Kolář starší, který se zabýval dokumentací města.

Český klub fotografů amatérů v Moravské Ostravě byl založen již v roce 1913, brzy nato po vypuknutí první světové války však přerušil svou činnost až do roku 1921. Prvním předsedou klubu byl Adolf Olbrecht, od roku 1933 ho pak vystřídal Karel Švidrnoch. Mezi výrazné, talentované amatéry patřili především krajinář Karel Švidrnoch, za dalších pak Jan Chleboun, dokumentující život a práci v průmyslové Ostravě, Otakar Herink, který se zabýval fotografií krajin a městských zátiší, Rudolf Janda, Karel Kania a Karel Vojkovský. Po válce se členové scházeli na sporadických schůzkách v hotelu Brioni v Moravské Ostravě a počátkem padesátých let (10. dubna 1951) Český klub fotografů amatérů v Moravské Ostravě zanikl organizačním včleněním pod ROH. Kromě Českého klubu fotografů amatérů v Moravské Ostravě existovaly těsně po druhé světové válce na území dnešní Ostravy ještě dva menší kluby. Klub fotografů amatérů v Hrušově byl založen v roce 1933 a ukončil svou činnost v roce 1948. Klub fotografů amatérů v Přívoze vznikl v roce 1929, jeho členové se scházeli v restauraci U Dlouhých a svou činnost ukončili v roce 1946.

Výraznou osobností mezi ostravskými amatérskými fotografy byl **Karel Kania (1923 - 1981)**, který pracoval jako technický úředník ve Vítkovických železárnách. Fotografování hutnických provozů nebylo v padesátých letech umožněno každému, Kania jako zaměstnanec VŽKG měl snazší cestu do tohoto fotograficky atraktivního prostředí, časem se v této oblasti vypracoval, jeho fotografie z pracovního prostředí byly často publikovány v Československé fotografii a oceňovány ve fotografických soutěžích. Později Kania změnil svou zálibu v povolání, když ve Vítkovických železárnách nastoupil v propagačním oddělení, kde pracoval v letech 1947 - 50. Vedle často publikovaných snímků z pracovního prostředí se Kania soustředěně věnoval živé fotografii Ostravy. Jeho snímky byly v uceleném souboru vystaveny v roce 1959 v Domě umění v Ostravě. Stal se spoluzakladatelem

vítkovického fotoklubu, v sedmdesátých letech působil jako předseda Oblastního fotoklubu SČF Ostrava.

Obr. 1: Karel Kania, padesátá léta

Od května 1945 vycházely v Ostravě stranické deníky: komunisté vydávali deník *Nová svoboda*, národní socialisté *Nové Slovo*, sociální demokraté *Československou demokracii* a lidovci *Hlas*.

Jedním z externích spolupracovníků s redakcemi ostravských deníků byl tehdy sedmnáctiletý student gymnázia, pozdější dlouholetý fotoreportér ostravské *Nové svobody* a autor fotografických publikací o Ostravě, **Květoslav Kubala (1928)**, který se tehdy zaměřil především na fotografování sportovních akcí a různých veřejných manifestací. Po skončení války totiž různé společenské a politické organizace pořádaly v květnových dnech v Ostravě mnoho manifestací, kde veřejně oslavovaly. První Kubalův v deníku zveřejněný snímek byl pořízen půjčeným přístrojem Fed na jedné z manifestací na dnešním Masarykově náměstí.

Po květnových volbách v roce 1946 vyhlásila nově ustavená Československá

vláda v čele s předsedou Gottwaldem nový vládní program pro léta 1947-48, v němž ostravskému průmyslu s jeho klíčovým postavením v národním hospodářství připadly obrovské úkoly.

II.2. Období po únoru 1948 a padesátá léta

Komunistický převrat v roce 1948 a ustavení nového mocenskopolitického systému se dotklo všech vrstev obyvatelstva. Komunistickou stranu v Ostravě ovládala úzká skupinka převážně předválečných členů a účastníků odboje proti nacistické okupaci. Většina z nich však neměla odbornou ani politickou kvalifikaci. Už 28. února 1948 byly zastaveny národně socialistický deník *Nové Slovo* a lidovecký *Hlas*.

Zcela neústavní bylo celorepublikové zakládání akčních výborů Národní fronty jako mocenských politických orgánů ve všech obcích, závodech, úřadech, masových organizacích, přisvojujících si takové pravomoci, které byly v rozporu s platnou ústavou. Podobně i ve společenstvu fotografů (obvod ZNV - expozitura v Ostravě) byl na ustavující chůzi, konané 5.III.1948 v kavárně „Fenix“ v Ostravě založen akční výbor. Přítomni podle presenční listiny: Kaminský Rud., fotograf v Jeseníku, za KSČ, Hanzl Jan, fotograf v Opavě, za KSČ, Winkler Rud., fotograf v Dobré, za KSČ, Kuchynková Klára, fotografka v Ostravě I., za KSČ, Hůlek Karel, fotograf v Ostravě I., za soc. dem., Podbierová Jarm., fotografka v Ostravě I., za soc. dem., Baláž Julius, fotograf v Ostravě III., za čl.soc., Spisar Jan, fotograf v Ostravě I., za str.lid. Předsedou akčního výboru byl jednomyslně aklamačně zvolen Karel Hůlek, jeho náměstkem Rud. Kaminský.

První komunální podniky vznikly většinou z majetkové podstaty městských podniků a zařízení, z konfiskátů, soukromých podniků zakoupených městem, později hlavně ze soukromých živností. Ke dni 1. července 1952 vznikl Náborový podnik města Ostravy (vyčleněné provozy ze Sdružených živností - mimo jiné i fotoateliéry). Masová likvidace soukromých řemesel a jejich začlenění do komunálních podniků znamenala utlumení podnikatelské iniciativy a znatelný pokles odborné úrovně služeb.

Z hlediska národohospodářského znamenala jednostranná orientace na sovětský blok po únorovém převratu v roce 1948 mimo jiné orientaci na těžký průmysl, vyžadující nákladné investice do hutí, dolů těžkého strojírenství a zavedení systému centrálního plánování. Touto koncepcí byly ostravské průmyslové aglomeraci, nazývané ocelovým srdcem republiky, přisouzeny obrovské úkoly. Na ostravsku byla soustředěna největší kapacita báňského a hutního průmyslu. Sem byly proto vloženy obrovské finanční prostředky i kapacity pracovní síly získávané nábořem z celé republiky. Tyto obrovské hospodářské a sociální změny se nutně projevovaly námětově ve fotografii místních autorů. Vzhledem k celkové situaci po únoru, kdy byla kultura a umělecká tvorba zcela podřízena stranickému řízení. Svoboda tvůrčího projevu a nezávislost umělce byla zcela potlačeny. Došlo k zploštění hodnotových kritérií. V uměleckém díle bylo ideové a výchovné poslání preferováno před hodnotami uměleckými. Tzv. socialistický realismus byl povýšen na jedinou metodu umělecké tvorby.

Mnozí fotografové tehdy našli v Ostravě zdroj námětů pro patetické snímky s pracovní a budovatelskou tematikou. Často byly publikovány a oficiálně kladně hodnoceny fotografie pořízené na stavbách nových továren (Nová huť Klementa Gottwalda), nových sídlišť (Poruba), během organizovaného volného času (prvomájové manifestace, rekreace). Mezi ostravské autory, jejichž fotografie s touto tematikou se objevovaly v odborném tisku byl Karel Vojkovský (Stavba trati míru, 1951), František Firličínský (U koksárenských pecí, Závodní tělovýchova, 1951), Bohumír Kuchař (Kulturní program na oslavách v Ostravě, 1952), a Karel Kania (Z válcovny trub, Vrtání skály, 1951, Svazačky zdraví první máj, 1953). Fotografie tohoto typu byly oceňovány v celostátně vyhlašovaných fotografických soutěžích např. „Budující Československo“ v roce 1951.

Obr. B: František Firlčínský: Závodní tělovýchova, 1951

Rok 1948 přinesl změnu i v organizaci fotografických amatérů. Při velkých průmyslových podnicích v Ostravě byly zřizovány závodní fotografické kluby, např. foto a kino odbor Vítkovických železáren Klementa Gottwalda, n.p., založilo 12 fotoamatérů a po jeho ustavení byla provedena velká propagační a náborová akce, která měla veliký úspěch, neboť během 2 měsíců se přihlásilo 420 členů a tím se stal odbor rázem největším fotoodbohem a jedním z nejlépe vybavených fotoodborů v ČSR. Při závodním klubu Dolu Hlubina byl v polovině padesátých let činný fotografický kroužek, kde působil jako instruktor kroužku strojník na těžním stroji Václav Bryndáč.

Za podporu činnosti závodních klubů byla ze strany podniků byla požadována propagace budování socialistického průmyslu, což bylo považováno za základní úkol fotoodborů závodních klubů. Fotografie členů fotoklubů byly uplatňovány v závodním a místním tisku, na nástěnkách, deskách cti jako prostředky názorné agitace a výchovy. Práce závodních fotoklubů měla být přínosem při organizovaném náboru pracovníků do dolů, do hutního průmyslu a dalších odvětví.

V červnu 1952 zřízeno v Ostravě fotooddělení krajské redakce ČTK,

kvůli jehož založení byl do Ostravy vyslán fotograf **Věnek Švorčík (1919 - 1984)**, který se svými snímky začal spoluvytvářet oficiálně požadovaný fotografický obraz tehdejší Ostravy (např. fotografie Ženy na velkých stavbách v Kuncicích, 1952). Svými snímky, pořízenými v Ostravě se úspěšně účastnil dobových fotografických soutěží, např. v soutěži zpravodajské fotografie, kterou pod heslem „Pracujeme pro mír a socialismus“ organizovalo ministerstvo kultury, získal v roce 1953 V. cenu.

V roce 1950 začal pracovat jako fotograf v ostravském Státním divadle **František Krasl (1912 - 1998)**, který zde působil až do roku 1977. Jeho snahou bylo překročit hranice požadavků na dobový divadelní dokument a vložit do fotografie svůj vlastní výtvarný pohled. Jeho práce byly vysoce hodnoceny a byl prvním fotografem na ostravsku, jehož dílo bylo ve své době shledáno kvalitativně na úrovni jiných uměleckých forem, takže se v roce 1955 stal členem Svazu československých výtvarných umělců. Jeho stěžejním tvůrčím zaměřením je téma lidské práce v nejtěžších podmínkách hutního a báňského průmyslu. Mnohé z jeho fotografií, portréty z pracovního prostředí železáren, hutí a dolů, náladové krajiny se siluetami mohutného průmyslu lze zařadit z hlediska doby vzniku i tvůrčího přístupu do socialistického realismu.

V polovině padesátých let, ještě jako student průmyslové školy, založil **Miloš Polášek (1929)** s několika nadšenci (mezi nimi byl např. František Peniška, pozdější vedoucí fotografického komunálního podniku v Ostravě) tvůrčí skupinu KPD (Krajský pionýrský dům), která se věnovala reportážní fotografii. Orientace na reportážní fotografii ho pak přivedla ke spolupráci s tiskem, ještě jako student externě pracoval jako sportovní fotoreportér Mladé fronty.

V květnu 1956 začal v Ostravě vycházet kulturně politický měsíčník ostravského kraje **Červený květ**, zaměřený na regionální kulturu, čestným předsedou redakční rady byl Vojtěch Martínek, předsedou Alois Sivek. První ročník byl tištěn na velmi nekvalitním papíře a neobsahoval žádné fotografie. Ve druhém ročníku (1957), již v prvním čísle byly otištěny divadelní fotografie Františka Krasla, které se pak objevovaly i ve všech následujících ročnících. Ostatní fotografie otištěné v prvních třech ročnících byly publikovány

bez uvedení jmen autorů. Od čtvrtého ročníku (rok 1959) byl vedoucím redaktorem časopisu Červený květ Oldřich Šuleř (redaktoři Zbyšek Malý a Věnceslav Juřina) a od tohoto ročníku již častěji uplatňují své fotografie Ostravští autoři Karel Kania, Dr. Rudolf Janda, Milan Karpala, v polovině šedesátých let zde zveřejňuje své první snímky Viktor Kolář ml. a Fedor Gabčan.

Ve druhé polovině šedesátých let v časopisu Červený květ otiskují své fotografie Bohuslav Růžička a Miloš Polášek. Časopis Červený květ dal publikační prostor i celé řadě mimoostravských fotografů, své snímky zde často zveřejňovali Vilém Reichmann, od roku 1965 pak Ladislav Postupa, Miloslav Stibor, Jaroslav Vávra, Miroslav Bílek, Anton Štubňa. Možnost seznámit se v regionálním měsíčníku s fotografiemi autorů tvořících mimo rámec průmyslového ostravska byla pro místní autory inspirující. Imaginativní snímky struktur Viléma Reichmanna prokazatelně směřovaly hledačství ostravského Bohuslava Růžičky.

V roce 1951 přišel do Ostravy pracovat frenštátský rodák, vyzrálý fotoamatér JUDr. **Rudolf Janda (1907)**. Nejprve pracoval v Hutním projektu, léta 1958 - 1967, až do svého odchodu do důchodu, pak strávil ve VŽKG. V době svého působení v Ostravě dokončoval přípravu druhého, rozšířeného vydání své v pořadí druhé knihy Naše pralesy (1. vyd. 1950, 2. vyd. 1953). Rudolf Janda věnoval část své pozornosti, soustředěné především na fotografování přírody, i dokumentování mizející přírody na území města Ostravy. V šedesátých a sedmdesátých letech pečlivě a systematicky fotografoval řeky Ostravici a Odru od horního toku až po jejich soutok v Ostravě. Janda pořizoval dokumentární záběry se sběratelskou zaníceností až puntičkářsky, z hlediska fotografického přístupu k tématu navazoval na metody, které používal při fotografování pralesů, pořizoval vlastivědnou a oslavnou dokumentaci v duchu prací Karla Plicky. Od poloviny 50. let Janda dokumentoval vedle proměn některých měst v Beskydách i změny v životním prostředí v Ostravě. Janda se svými realistickými dokumentárními fotografiemi snažil bez vnějškových efektů varovat před drancováním životního prostředí. V přístupu k přírodě ničené rozpínavostí ostravského průmyslu se Jandovy snímky liší

svou střízlivou formou od fotografií generace autorů na počátku 70. let (Petr Sikula, Fedor Gabčan, Vojtěch Bartek, Miloš Polášek).

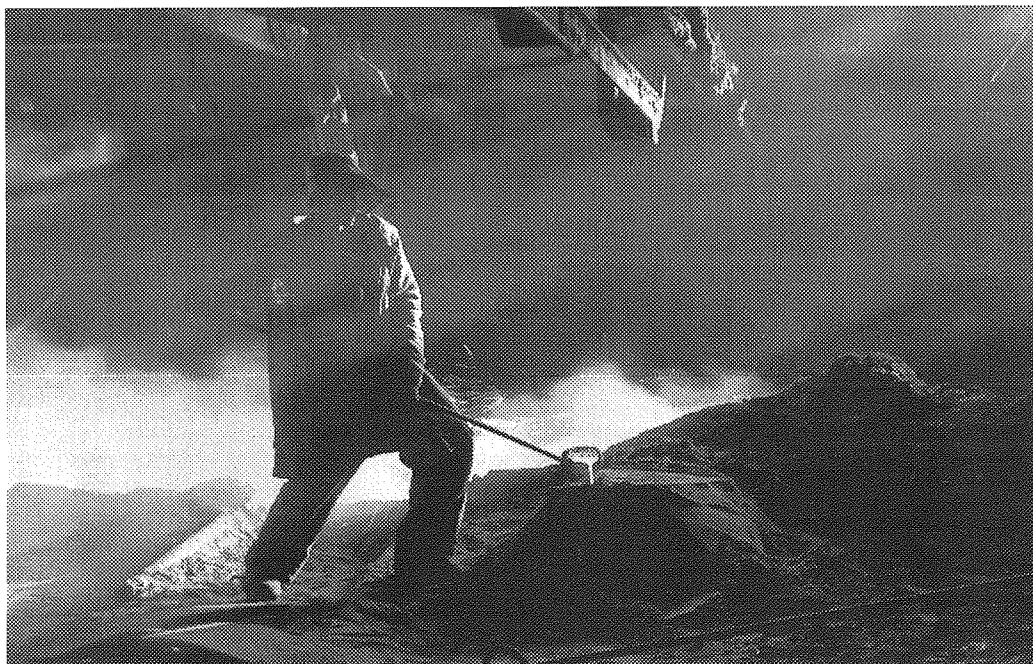
V padesátých letech pracoval ve Vítkovických železárnách **Bohuslav Růžička (1923 - 1993)**, který přišel do Ostravy v poválečném období budování těžkého průmyslu. Od padesátých let až do konce šedesátých let se Bohuslav Růžička jako amatér věnoval výhradně živé fotografii. Pro své záběry si vybíral zejména rázovité typy a figurky na okraji ostravské společnosti. Koncem šedesátých let se přiklonil k abstraktním bizarním strukturám vychládající vysokopecní strusky, které nacházel na ostravských haldách. Růžička byl mimořádně aktivní fotoamatér, svými snímky se účastnil mnoha fotografických soutěží, koncem šedesátých let se podílel na organizační práci ve fotografickém amatérském hnutí, např. jako garant za STMP pro Severomoravský kraj. Při Lidové konzervatoři v Ostravě zahájil v září 1967 výuku oboru výtvarné fotografie, která byla založena na přednáškách převážně externích, mimoostravských lektorů (J. Šmok, J. Trojan, A. Hinšt, M. Borovička, J. Vávra, J. Škoch, R. Skopec a další).

II.3. Šedesátá léta

Fotografie z každodenního života města Ostravy publikoval v měsíčníku Červený květ na přelomu padesátých a šedesátých let ostravský fotograf **Milan Karpala (1936)**, vyučený u nově vzniklého družstva Fotografia v roce 1953, absolvent Střední grafické školy v Praze (1957). V letech 1961 - 64 externě vyučoval fotografii na Středním odborném učilišti v Ostravě (výuku po něm převzala Zlata Kunertová). V polovině šedesátých let byly postupně otevírány průzkumové prodejny n.p. Fotochema, po Praze i v dalších městech. Milan Karpala byl vyzván, aby vedl výstavní síň a průzkumovou prodejnu **Fotochema v Ostravě**, která byla otevřena v březnu 1967. Za dobu její existence prezentoval v prostorách Fotochemy v Ostravě řada ostravských autorů - Miloš Polášek (vystavoval zde „Kontrapunkty“ v roce 1967, 1969), Běla Sychrová (1968), Bohuslav Růžička („Ostravské motivy“ 1968, „Images“ 1968, „Humor ve fotografii“ 1970), Karel Kania (1969, 1977), Petr Sikula („Člověk a krajina“ 1970, „Černá afrika“ 1976), Vladimír Půlpán

(„Podněty a objekty“ 1970), Fedor Gabčan (1970, 1973, „Indie“ 1975, „Lidé z pevností“ 1976), Karel Kania a Stanislav Sedláček (1970), Věra Weinertová („Lidé, města, hory“ 1976, „Města a staletí“ 1977), Viktor Kolář („Člověk mezi lidmi“ 1976, „Ostrava“ 1978), Milan Karpala a Věra Weinertová („Kuba, první socialistický stát Ameriky“ 1977). Za dobu desíti let, do března 1977 zde bylo uspořádáno 142 výstav převážně ostravských autorů a 12 výstav zahraničních autorů.

Obr. 3: Karel kania, šedesátá léta

V roce 1961 přišel ze Slovenska do Ostravy **Fedor Gabčan (1940)**. V letech 1961-67 pracoval na výstavbě Vítkovických železáren a Nové huti, později v dolech Dole Petr Bezruč a Petr Cingr v propagačním oddělení a jako horník. Od roku 1964 se začal věnovat živé fotografii a pořídil své první snímky v hornickém prostředí, které publikoval v roce 1965 v měsíčníku Červený květ. Od roku 1967 pracoval v NHKG, kde v té době v té době začínal svou existenci fotoklub a kde našel morální podporu. S pomocí Lubomíra Čecha, člena fotoklubu NHKG, se dostal ke své původní profesi, když nastoupil v roce 1968 v tiskárně jako chemigraf a reprodukční fotograf.

V roce 1966 vznikl **fotoklub Domu kultury ROH NHKG** spojením fotokroužků, které byly ustaveny přímo při provozech Nové huti Klementa Gottwalda. Zpočátku měl fotoklub kolem třiceti členů, jeho prvním předsedou byl Bohuslav Šeděnka, spoluzakladateli byli Miloš Polášek, Lubomír Čech a Stanislav Drozd (1938). Fotoklub NHKG navštěvovali ve svých fotografických začátcích Bořek Sousedík a Jiří Kudělka.

Ve druhé polovině šedesátých let **Viktor Kolář ml. (1941)** začal systematicky fotografovat Ostravu a její obyvatele. Fotografoval ostravské hospodské figurky, cikánské děti, osamělé staré lidi, opilce u Ostravice. Pro tento druh fotografií však nenašel uplatnění. V ostravském časopise Červený květ publikoval v letech 1964 a 1967 několik snímků hald a průmyslových krajin, ale nikdy žádné živé záběry, podobně i v roce 1965 v Československé fotografii. Velký význam proto pro Koláře měl fotoklub Vítkovických železáren, kde se setkal se zájmem o své práce.

II.4. Období po roce 1968

Pokusy o demokratizační proces v Československu byly v srpnu násilně přerušeny okupací, po které nastalo postupné upevňování totalitního režimu. Tato změna politického ovzduší se výrazně odrazila i ve fotografické tvorbě, kde poznamenala nejvíce oblast reportážní fotografie.

Dramatické události, které se odehrávaly při okupaci sovětskou armádou v srpnu 1968, fotografovali v Ostravě např. **Miloš Polášek**, tehdy pracující jako fotoreportér ve spojených ostravských denících a **Bohuslav Růžička**. Tyto cykly fotografií byly publikovány až v roce 1990. Bohuslav Růžička brzy po srpnu opustil Československo, pobýval ve Francii, ale již po půl roce se vrátil. Nejen tato epizoda, ale i další výhrady k jeho osobě byly příčinou, že byl zbaven svých fotografických funkcí a odbornou veřejností byl označován za nespolehlivého, neseriózního bohéma a až do odchodu do důchodu byl zaměstnán jako správce sportovní haly.

V roce 1968 opustil Československo také **Viktor Kolář**, pět let žil na různých místech Kanady a v přestávkách mezi příležitostnými zaměstnáními

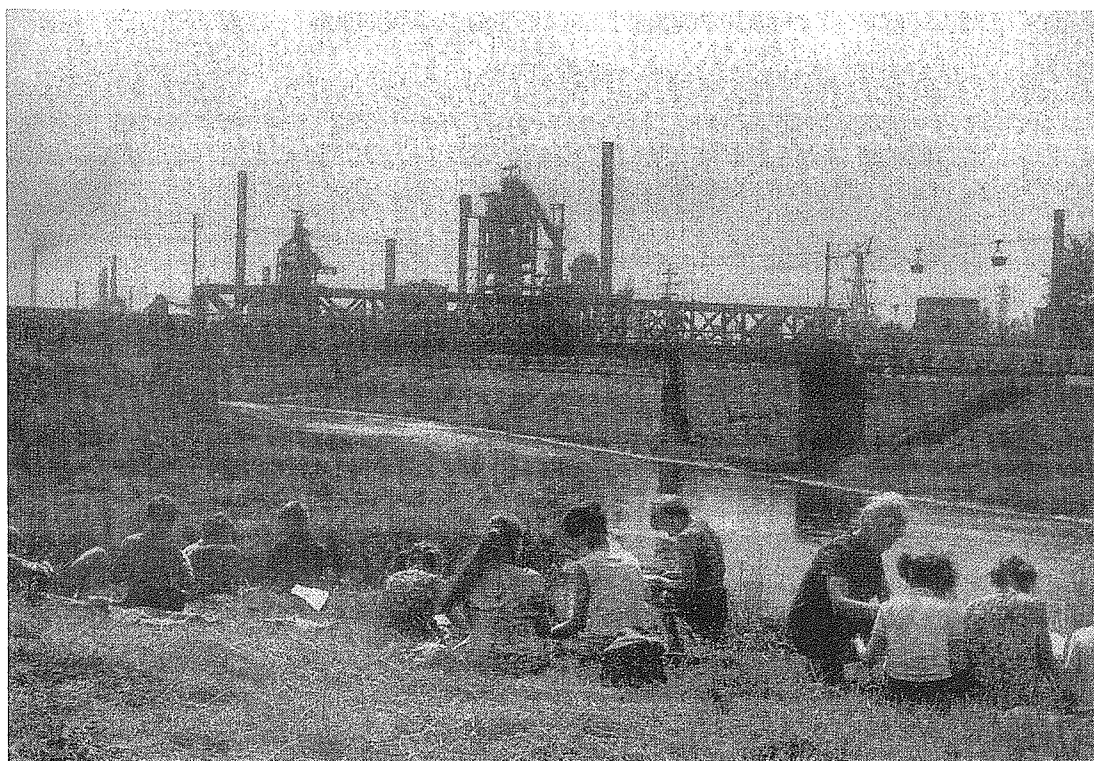
se věnuje intenzívně fotografické práci, k níž získává umělecká stipendia. V roce 1973 se vrátil do Ostravy.

V roce 1969 ukončil **Petr Sikula (1941)** studia oboru užitá fotografie na SUPŠ v Brně a přišel do Ostravy, kde byl zaměstnán až do roku 1979 jako podnikový fotograf Stavoprojektu.

II.5. Sedmdesátá léta

S utužováním normalizačního procesu se v sedmdesátých letech československá reportážní fotografie dostala do období hlubokého úpadku. V ostravských denících začaly převládat především oficiální fotografie, které byly redakcemi chápány většinou jen jako ilustrační doprovod k textům. Osobitý přínos fotoreportérů byl spíše podceňován a jejich snímkům nebyl věnován odpovídající prostor a i dobré fotografie byly v novinách tištěny jen na malé ploše.

Jedním z kmenových reportážních fotografů krajského deníku KSČ Nová Svoboda byl **Květoslav Kubala**, který začínal profesionální dráhu fotoreportéra v Ostravských novinách, odkud byl přeřazen do Ostravskokarvinského horníka a od 1. ledna 1968 nastoupil v redakci severomoravského deníku Nová Svoboda, kde pracoval jako fotoreportér 23 let. Kubala se v sedmdesátých letech vypracoval se do pozice technicky zdatného, spolehlivého reportéra, jehož styl odpovídal dobovým a místním oficiálním požadavkům na fotoreportáž. Autorsky se významně podílel na řadě účelových kolektivních fotografických publikací typu „Třicet jar svobody. Život, práce a kultura lidu severomoravského kraje“ (1975). Spolu s dalšími ostravskými autory (M. Polášek, F. Gabčan, F. Krasl, P. Sikula) pracoval v sedmdesátých a osmdesátých letech na dalších publikacích např. pro Ostravsko - karvinské doly a město Ostravu. U mnohých fotografií zde obsahově navázal na již překonané avšak v sedmdesátých letech znovu oživené období socialistického realismu.

Obr. D: Květoslav Kubala reprodukce z publikace Ostrava, sedm staletí města, 1975

Kolem roku 1972 našel **Fedor Gabčan** nové výtvarné možnosti ve ztvárnění motivů průmyslové krajiny, když fotografoval v okolí uhelných a popílkových odkališť v Ostravě - Zárubku, kde pořídil své později často publikované chmurné snímky s mrtvým rackem a zříceninou Slezskoostravského hradu v pozadí mlžných odkalovacích rybníků. Průmyslovou ostravskou krajinu začal snímat až po Rudolfu Jandovi, který však přistupoval k tomuto tématu z hlediska dokumentárního. Brzy po Fedoru Gabčanovi začali na ostravskou krajinu obracet svou pozornost další fotografové Petr Sikula, Miloš Polášek, Bohuslav Růžička, Vojtěch Bartek a další. Většina ostravských fotografií se tedy od počátku sedmdesátých let ve své volné tvorbě odklonila od živé bezprostřední fotografie k výtvarně pojatým snímkům. Byla zde patrná snaha o výrazné „zvýtvarnění“ fotografie v protikladu k proudu bezprostřední fotografie.

Obr. 5: Fedor Gabčan, 1972

Výjimkou byl v té době **Viktor Kolář**, který po návratu z Kanady v roce 1973 volně navázal na svůj cyklus fotografií pořízených v Ostravě ve druhé polovině šedesátých let. Kolář se bezprostředně po návratu živil manuálně v Nové huti Klementa Gottwalda, potom devět let pracuje jako jevištní technik ostravského divadla.

V letech 1973 až 1976 pracoval **Fedor Gabčan** pod vedením Věnka Švorčíka v obrazové redakci ČTK v Ostravě a současně dálkově studoval FAMU v Praze, kterou absolvoval v roce 1976.

Počátkem sedmdesátých let začal **Petr Sikula** pracovat na fotografickém

projektu, který nazval Ostravská krajina. Cyklus se vyznačoval především dokonalou obrazovou skladbou a estetickou účinností, která těžila z dosud neotřelého protikladu klasického krásna a velmi drsné, syrové skutečnosti. V cyklu používal přístroje, který si sám upravil z fotoaparátu Linhof Technika pro extrémně široký úhel záběru. V období od počátku sedmdesátých let až do poloviny osmdesátých let se zúčastňoval řady celostátních i mezinárodních fotografických soutěží, v nichž získal desítky ocenění. Jméno Petra Sikuly splynulo v tehdejší fotografické povědomí s pojmem esteticky ztvárněné devastované průmyslové a toto téma našlo své stoupence a pokračovatele v době, kdy on sám je již opouštěl.

V roce 1970 začal studovat Školu výtvarné fotografie v Brně ostravský fotograf amatér **Vojtěch Bartek (1942)**. Vedle výrazného vlivu K.O.Hrubého, který tehdy v Brně učil, to byly první úspěšné snímky ostravského cyklu Petra Sikuly a předtím i Fedora Gabčana, které se staly impulsem k tomu, že Vojtěch Bartek na počátku sedmdesátých let obrátil svou pozornost k ostravské průmyslové krajině v cyklech "Konec přírody, začátek města" a "Má země".

Přibližně kolem roku 1970 se datuje počátek soustředěného zájmu o fotografii u **Bořka Sousedíka (1946)**, který v té době studoval ekonomii na Vysoké škole báňské v Ostravě, absolvoval v roce 1971 a poté krátce pracoval v oboru ekonomie, současně pracoval v poradním sboru pro fotografii, kde spolupracoval s Lubomírem Čechem, nadšeným fotoamatérem z fotoklubu NHKG. Na doporučení Lubomíra Čecha pak nastoupil po odchodu Bohuslava Růžičky jako lektor fotografie v ostravské Lidové konzervatoři. Lubomír Čech navrhl nový systém výuky na této škole a Sousedík pak postupně vytvořil vlastní osnovy a pro účely výuky jednotlivých předmětů vydal i vlastní učební texty.

V roce 1973 založili zkušení členové fotoklubu NHKG Vladimír Půlpán a František Peška skupinu bez pevně formulovaného **Objekt**.

Rok 1976 uvádí jako počátek své fotografické tvorby amatérský fotograf, **Štefan Gúber (1957)**, který se svou fotografickou tvorbou od svých počátků

dosti značně vymyká běžné dobové amatérské produkci.

II.6. Osmdesátá léta

Po odchodu Františka Krasla do důchodu v roce 1977 nastoupil roce 1980 jako fotograf Státního divadla v Ostravě **Josef Hradil (1948)**, absolvent Lidové konzervatoře u Bořka Sousedíka. Hradil se ve své volné tvorbě na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let soustředil především na fotografování aktů. Ve druhé polovině osmdesátých let postupně volnou tvorbu opustil a věnoval se výhradně fotografování divadla a komerčním zakázkám.

V roce 1980 se **Bořek Sousedík** obklopil skupinou absolventů Lidové konzervatoře v Ostravě (Jiří Beneš, Jiří Neuwirth, Josef Hradil, Marcel Ryšánek, Martin Smékal a Rudolf Stančík) a společně s nimi uspořádal pod názvem **Kollegium** výstavu v Praze. Výstava pak měla reprízu v obdobné sestavě na podzim téhož roku díky aktivitě Jiřího Neuwirtha, jednoho z členů skupiny, v Klimkovicích u Ostravy, tentokrát jako **Klimkovické fotosession**. Pod názvem Klimkovické fotosession se pak každoročně v Klimkovicích konaly společné výstavy pozvaných fotografů. Další kolektivní výstava studentů a absolventů ostravské Lidové konzervatoře v širším zastoupení autorů byla uspořádána v roce 1986 v Ostravě pod názvem **Uspořádané okamžiky**.

Na počátku 80. tých let začal soustavně fotografovat **Jiří Kudělka (1952)**, absolvent Vysoké školy báňské v Ostravě, pracující nejprve v NHKG, později v Hutních montážích jako programátor. V letech 1983 až 1986 studoval Institut výtvarné fotografie při Svazu českých fotografů a současně začal pracovat na svém reportážně pojatém cyklu "Ostrava všedních dnů". Za tento cyklus získal ocenění - titul Mistr SČF za rok 1986.

Ve druhé polovině 80.tých let navazuje Kudělka dalšími tématy na svůj první úspěšný cyklus dalšími dokumentárními soubory ze života Ostravanů, byl to například soubor z let 1985-87 karikující tehdejší oslavy 1.Máje, nebo fotografie pořízené na ostravských sídlištích a cyklus „Kradené okamžiky“.

Kudělka využil své zkušenosti z živé dokumentární fotografie i při snímání událostí v listopadu 1989 v Ostravě.

Štefan Gúber se stal spoluzakladatelem fotografické skupiny **Asymptota**, jejímiž dalšími členy byli fotoamatéři, Petr Čech (1953), Gustav Hollein (1953) a Jaroslav Vavrečka (1955). Skupina vystavovala na přelomu let 1982 - 83 ve výstavní síni Fotochemy v Ostravě. Gúber vytvořil ve druhé polovině osmdesátých a na počátku devadesátých let řadu imaginativních fotografických sekvencí, které nazýval příběhy, ve kterých obvykle i sám vystupoval, a které se vyznačovaly značnou dávkou upřímného prožitku. Příběhy měly obvykle předem promyšlený scénář a dotýkaly se fundamentálních témat jako láska, opuštěnost, smrt. Gúber své příběhy realizoval buď sám nebo i s dalšími osobami, nejčastěji v opuštěných ostravských domech, určených k demolici, nebo na ostravských haldách. Na Gúberových fotografiích je v nových souvislostech, bez snahy po estetizaci a ztvárnění, nasnímána tatáž ponurá ostravská městská krajina s typickými haldami a průmyslovými objekty, kterou známe již ze snímků o jednu či dvě generace starších fotografů.

Obr. 6: Štefan Gúber, 1988

V roce 1984 stál fotograf **František Řezníček (1954)** u zrodu Školy výtvarné fotografie při domu kultury OKD v Ostravě - Porubě, kde působil v letech 1984 - 1987 jako lektor. Studenti a absolventi této školy založili v roce 1985 Fotoklub Ostrava, který pod předsednictvím Františka Řezníčka pořádá v Ostravě pravidelná setkání fotografů s improvizovanými výstavami, přednáškami, besedami a burzou fotografické techniky. Na besedách v rámci těchto setkání prezentovali své fotografie ostravští fotografové Petr Sikula, Bohuslav Růžička, Fedor Gabčan, Viktor Kolář a František Krasl. Z mimoostravských fotografů např. Milan Borovička, Miroslav Bílek, Jaroslav Krejčí, Jindřich Štreit, Miloslav Stibor, Jiří Havel, Robo Kočan, Jan Šibík a další.

II.7. Devadesátá léta

Společenské změny v roce 1989 přinesly mimo jiné i nové podnikatelské možnosti řadě zkušených fotografů amatérů, působících v Ostravě, kteří se postupně profesionalizovali. Fotografové z povolání založili nové firmy nebo agentury (Miloš Polášek, František Řezníček, Jiří Kudělka, Pavel Danel a Josef Hradil).

Široké možnosti, které s sebou přinesly společenské změny po listopadu 1989, naopak některé autory od fotografie odvedly. Autoři s osobitým stylem, Bořek Sousedík a Štefan Gúber fotografování zanechali.

Pro malý zájem ze strany Fotochemy zaniká v Ostravě její výstavní síň. V devadesátých letech ve městě postupně vzniká několik malých soukromých galerií, které jsou však často zaměřeny komerčně a žádná z nich neaspiruje na čistě fotografickou výstavní síň. Výjimkou je skromný prostor vyčleněný jako „Galerie na schodech“ v budově výtvarného centra Chagall v Ostravě - Přívoze.

V Ostravě se v devadesátých letech rozšířily možnosti studia fotografie zejména. Vedle již existující Střední integrované školy s oborem fotografie, byly v Ostravě nově založeny střední školy s výtvarným zaměřením, v roce 1990 Střední uměleckoprůmyslová škola, kde obor fotografie od roku 1993 vede Fedor Gabčan s soukromá Střední škola uměleckých řemesel. Na nově založené katedře výtvarné tvorby Ostravské univerzity přednáší obor fotografie Miloš Polášek. Na Lidové konzervatoři v Ostravě od počátku 90. let postupně působili Helena Holáňová, Jiří Kudělka a A. Pochyla. Na Střední integrované škole krátce působil jako lektor Vojtěch Bartek.

V rámci severomoravské redakce deníku DNES se vypracovala tříčlenná skupinka mladých fotoreportérů, která kvalitou svých prací velmi často překračuje zavedené požadavky na obrazové zpravodajství. **Jaroslav Ožana (1967)**, absolvent gymnázia, studoval Lidovou konzervatoř v Ostravě a Institut tvůrčí fotografie, pracoval jako fotograf České televize odkud přešel do MF DNES. **Martin Popelář (1971)** po absolutoriu střední školy nastoupil roce 1990 civilní službu v domově důchodců v Ostravě - Vítkovicích. Kde vytvořil

cyklus dokumentárních fotografií ze života starých žen odloučených od rodin. V roce 1993 přijat ke studiu Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Od roku 1996 pracuje pro MF DNES. **Alexandr Satinský (1963)** po maturitě na gymnáziu postupně studoval na dvou vysokých školách, které však nedokončil, po návratu z vojenské služby v roce 1987 pracoval v různých dělnických profesích. Začal navštěvovat školu výtvarné fotografie Františka Řezníčka. Od roku 1993 pracuje v redakci MF DNES v Ostravě a soustřeďuje se pouze na novinářskou fotografii. V roce 1998 získal první cenu v soutěži CZECH PRESS PHOTO v kategorii reportáž.

Obr. 7: Alexandr Satinský, Ostrava, 1997

V devadesátých letech Viktor Kolář zúročuje svou celoživotní práci, publikuje a vystavuje častěji, než kdy předtím, přednáší na FAMU, pokračuje ve svém fotografickém dokumentu Ostravy. V roce 1991 získává jednu z hlavních cen významného fondu Matky Jonesové 91 pro podporu dokumentaristického programu. Nakladatelství Kochler, spol. s r.o. vydává knihu Viktora Koláře

Malá Strana s vlastní předmluvou autora. Za podpory grantu města Ostravy vydává v roce 1995 nakladatelství Sfinga knihu Kolářových fotografií Ostrava - obležené město. Na konci roku 1997 se fotograf Viktor Kolář představil v pražské Špálově galerii výběrem ze své tvorby 1967 - 1997. Na souborné výstavě představuje jednak fotografie, pořízené v Ostravě před svým odchodem i po svém návratu z Kanady, jednak snímky z kanadského exilu.

František Zvardoň (1949), původem z Petřvaldu u Ostravy, žijící od roku 1985 ve Štrasburku, se zúčastnil na výstavě v pražském Mánesu roku 1990 a v únoru 1996 vystavoval znovu soubor Toulky. Výstavu připravil Francouzský institut a po Praze výstava hostovala v Brně a v červnu 1996 končila české turné v Ostravě. František Zvardoň se věnoval až do svého odchodu průmyslové a reklamní fotografii.

V devadesátých letech zemřeli dva významní ostravští fotografové, 30. července 1993 ve věku sedmdesáti let Bohuslav Růžička, aktivní fotoamatér a samostatný filosof. 13. prosince 1998 ve věku osmdesáti šesti let František Krasl, známý fotograf Ostravy a ostravského divadla.

III. Významné osobnosti ostravské fotografie od roku 1945 do současnosti

III.1. Rudolf JANDA

Narodil se 15. září 1907 ve Frenštátě pod Radhoštěm v rodině textilního dělníka a švadleny. V letech 1910 až 1935 bydlel v Místku, kde vystudoval první až pátý ročník gymnázia. V roce 1923 odešel na základě státního stipendia do Francie na Carnotovo lyceum v Dijonu ve Francii, kde v roce 1926 dokončil středoškolské studium s vynikajícími výsledky. Jeho staršími spolužáky byli Jiří Voskovec a Václav Černý, pozdější literární vědec, kritik a překladatel. Byl to právě Jiří Voskovec kdo Rudolfa Jandu přivedl na myšlenku fotografovat. Voskovec nosil všude s sebou jednoduchý Kodak, fotografoval spolužáky a Janda si umínil, že si něco podobného taky musí

pořídit. Příležitost se naskytla při návštěvě Prahy, kde se mu podařilo výhodně koupit od jednoho Francouze fotoaparát značky Contessa Nettel, malý přístroj na formát 4,5 x 6 cm. Pak po vzoru Jiřího Voskovce začal fotografovat hlavně kamarády, památky, krajinu a místa, která na výletech se spolužáky navštěvovali. Později, aniž by si to nějak zvlášť uvědomil, se čím dál víc dostával k fotografování přírody, až se na to téma soustředil naprosto. Jeho první odbornou literaturou mu byla německy psaná příručka „Es kommt der neue Fotograf“ (Přichází nový fotograf).

Středoškolská studia v Dijonu absolvoval v roce 1926 a v letech 1926 až 1931 studoval práva na Karlově univerzitě, mezitím rok působil v Madridu jako domácí učitel českého vyslance. Během studií na právnické fakultě se jeho zájem o fotografování prohluboval, fotografoval Prahu, ale stále častěji vznikaly snímky přírody, zejména beskydských zbytků pralesa. Chodil tenkrát po horách a jako milovník lidové písně a poesie si buď něco prozpěvoval, nebo si recitoval nějaké oblíbené verše. V té době i díky poezii pro sebe objevil prales, jako svět, skoro nedotčený člověkem, ve kterém platí jiný řád než lidský, řád přírody se stejnými zákony jako před desítkami a možná stovkami tisíců let.

Po studiích v době hospodářské krize pracoval na úřadech v Brně, Frýdku a pak ve Vsetíně. Za války pracoval jako cenzor u tiskové služby v Brně a později i v Ostravě. Od začátku války byl Rudolf Janda činný v odboji, udržoval styky s partyzány v Beskydách. První den po válce byl zvolen předsedou revolučního národního výboru ve Frýdku-Místku. Po roce však pro nesouhlas s tehdejšími porevolučními praktikami sám z této funkce odešel. Vrátil se do služby u okresního úřadu v Místku a potom působil ve Frenštátě pod Radhoštěm. Roku 1951 nastoupil do zaměstnání u Hutního projektu v Ostravě, později v Místku a od roku 1958 až do svého odchodu do důchodu v roce 1967 pracoval ve Vítkovických železárnách jako patentový referent.

Jako člověku evropského vzdělání a rozhledu mu samozřejmě neunikalo dění ve světové fotografii, vnímal snahy avantgardy výmarského Bauhausu a představitelů nové věcnosti, Man Raye, Moholy Nagye nebo u nás Eugena Wiškovského, osobně se seznámil s mnohými předními českými fotografy,

jako např. Karlem Plickou nebo Josefem Sudkem, ale zůstával věrný sobě a svému citu. A ten mu napovídal, že jeho posláním je být především svědkem pomíjivého času. Byl nejspíš jedním z prvních, kteří pochopili šílenou dravost dvacátého století, vyznačujícího se nelítostným a bezohledným využíváním přírody. A právě fotografické zobrazení přírody se rozhodl použít jako prostředek, jímž může osobně přispět k její záchraně.

Fotografoval zpočátku zejména pro vlastní potěšení aniž myslel na zveřejnění snímků nebo na uznání. V roce 1941 profesor Karel Plicka náhodou uviděl jeho fotografie u společného známého a navrhl Jandovi uspořádání fotografické publikace. Bylo to pro Jandu štěstí a souhra náhod které mu do cesty přivedly etnografa, folkloristu, sběratele, hudebníka a pedagoga Karla Plicku, který mu pak pomohl při výběru fotografií a zajistil nakladatele. Jandovým záměrem byla kniha o pralese jakožto stále se měnícím a obrozujícím se organizmu. Byl však nucen pod tlakem okolností od původní koncepce odstoupit, hrozil totiž německý zákaz, který by zmařil dokončení knihy a následovalo by zabavení hlubotiskového papíru. Proto bylo třeba jednat rychle a doslova přes noc udělat definitivní výběr fotografií. Profesor Plicka tehdy radil omezit počet snímků, s čímž Janda souhlasil, ale nakladatelství naopak žádalo dát jich do tisku co nejvíce, aby museli vydat Němcům co nejméně hlubotiskového papíru. Nebyl proto s podobou knihy „Prales v Beskydách“ (s předmluvou univ. prof. Dr. Vladimíra Úlehly, vytiskla a vydala Česká grafická unie a.s. v Praze v roce 1943) přes její čtenářský úspěch spokojen. Později po válce, po špatných zkušenostech s kvalitou tehdejšího tisku, nakonec přiznal, že kniha nebyla tak špatná.

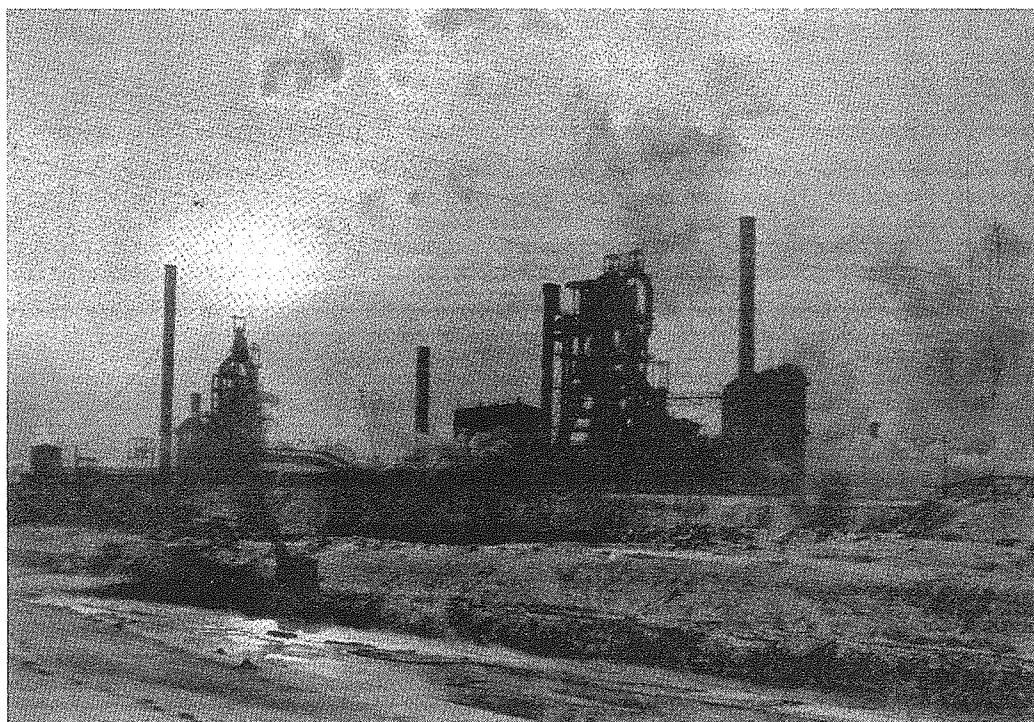
Janda sice zpočátku pomýšlel na reportážní fotografii, plánoval cykly o Paříži a Londýně, s příchodem války se však tyto plány neuskutečnily a u fotografie přírody nakonec zůstal. Plicka, od něhož se mnoho naučil, mu prodal první krajinářský fotoaparát Linhof 9 x 12 cm, který mu umožnil věnovat se plně tomuto žánru na vyšší technické úrovni. Plicka nikdy Jandu neučil fotografovat, ale Janda u Plicky obdivoval jeho vlastnosti, um, přístup k práci, zanícení a široké znalosti. Krátce po válce Janda uvažoval o diplomatické dráze a z toho důvodu již neměl v úmyslu se dále věnovat fotografii.

Z diplomacie však nakonec sešlo, protože odmítl vstoupit do komunistické strany. Vrátil se k fotografování krajiny, postupoval plánovitě a systematicky. Postupně poznával a fotografoval všechny Československé pralesové rezervace, později byla z těchto snímků sestavena kniha „Naše pralesy“ (1950 a Rudolf Janda, Zdeňka Jandová, Orbis Praha, 1953). RNDr. Zdeňka Jandová, po rozvodu Juráčková, se narodila 27.2.1919 v Brně, nyní žije ve Frýdku-Místku. Byla žačkou Vladimíra Úlehly a u něj se seznámila s Rudolfem Jandou. Účastnila se s manželem mnoha fotografických výprav a společně pak posuzovali výběr fotografií a grafickou úpravu. Svou odbornost rostlinného fyziologa a makrobiologa uplatnila při psaní předmluv a doslovů společných knih.

Kniha Naše pralesy vznikala v období let 1945 až 1953. To už Rudolf Janda poznal i další pralesy v Rumunsku, Španělsku. Fotografoval i české a slovenské hory, Hukvaldy, Štramberk, ostravské haldy a snad nejrozsáhlejší soubor vytvořil při dokumentaci řeky Odry a jejích přítoků na němž pracuje dodnes. Řeky začal fotografovat od roku 1961 po dokončení rozsáhlého cyklu o pralesích, kromě Odry fotografoval další řeky: Bílá Opava, Bečva, soutok Dyje s Moravou, Dunaj. Vedle linhofky 9x12 používal kinofilmovou zrcadlovku Petri a stále častěji fotografoval na barevný inverzní kinofilm. Kolem roku 1976, mimo jiné i ze zdravotních důvodů, zanechal černobílé fotografie a k fotografické dokumentaci přírody již používá barevné diapozitivy.

Od poloviny 50. let Janda fotografuje města, mimo jiné i průmyslovou Ostravu. Budovatelskou, k přírodě bezohlednou, rozpínavost průmyslu v Ostravě dokumentuje asi o dvacet let dříve, než mladší generace fotografů devastovaných krajín na počátku 70. let (Petr Sikula, Fedor Gabčan, Miloš Polásek, Vojtěch Bartek a další).

Obr. H: Rudolf Janda, Ostrava 1968

Vedle Karla Plicky ještě jeden fotograf měl své místo v životě Rudolfa Jandy: Josef Sudek. Setkali se někdy začátkem 50. let v pralese Mionší v Beskydách, kde je seznámil jejich společný známý Petr Helbich.

Nepočetná řada fotografických monografií edice Podoby, vydávaných v 80. tých letech severomoravským nakladatelstvím Profil soustavně mapovala významné autory tohoto regionu. Mezi tyto fotografie patří i Rudolf Janda, proto byla připravena k tisku kniha s úvodním textem Prof. Ludvíka Barana. Během vydávání této edice se však začaly projevovat ekonomické potíže související s nerovnováhou mezi vysokými náklady na kvalitní tisk fotografických publikací a malou poptávkou po tomto druhu literatury při relativně nízké ceně. S nástupem tržní ekonomiky do knižní produkce zanikla nejen edice Podoby ale i samotné nakladatelství Profil a připravená monografie o Rudolfu Jandovi zůstala jen v podobě manuskriptu uloženého u Prof. Barana.

III.2. František KRASL

Narodil se 14. února 1912 v Místku, fotografem se vyučil v ateliéru svého

otce. Později už jako tovaryš pracoval v Karlových Varech a v Praze, kde si u Stehlíka a u Schlosera-Wenische osvojil moderní pojetí portrétní fotografie. Portrét povýšený do výtvarné podoby pak už zůstal jednou z hlavních domén jeho fotografické tvorby. V polovině třicátých let se poprvé seznámil s barevnou fotografií - tehdy ještě pouze barevnými diapozitivy - na kursu laboratorní techniky u firmy Agfa v Berlíně. O několik let později absolvoval v Mnichově kurs barevné fotografie, schopné již kopírování a zvětšování na papír. Mezi jeho pracemi z té doby však najdeme kromě gumotisků také jednu ze starých úspěšných metod zpracování barevného obrazu, totiž Duxochrom. Jednalo se o složitý postup spočívající ve snesení tří obarvených transparentních vrstev na sebe ve vodní lázni, čímž vznikl barevný obraz, zaměnitelný se současnou barevnou fotografií. Barvy takového obrazu zůstávají i po létech uchovány, protože jde o chemicky jednoduché pigmenty azobarviv, které jsou dnes složkou procesu Cibachrome.

Řadu let byl fotografem Státního divadla v Ostravě (1950 až 1977), kde zastával podobnou úlohu, jakou hrál kdysi v Praze v děčku E.F.Buriana Miroslav Hák. Oba byli průkopníky divadelní fotografie, kteří chápali divadelní fotografii jako zvláštní fotografický žánr, jehož výsledkem nemusí být jen reportáž z jeviště. Fotografovat divadlo neznamena jen dělat představení reklamu, říkal Krasl, znamená to, při plném respektu k inscenaci, podat svůj vlastní názor na představení.

Byl prvním fotografem na ostravsku, který se již v roce 1955 stal členem Svazu československých výtvarných umělců. Kraslovou zásluhou je, že jako první na ostravsku dokázal posunout fotografii ve vnímání diváků z pozice běžného záznamu, nebo reprodukce, do výtvarné fotografie.

Jeho stěžejním tvůrčím zaměřením bylo vedle divadelní fotografie téma lidské práce v hutním a báňském průmyslu. Pro tuto oblast Kraslovy tvorby je typický příklon k zachycení dobového heroismu ve tvářích lidí a budovatelské romantiky na velkých stavbách nových hutí a dolů. Náladové ostravské krajiny se siluetami mohutného průmyslu, záběry ze struskových hořících hald, z železáren, hutí a dolů Krasl zařadil do monografií „Ostrava barevná“ (1963),

„Poesie ocelí“ (1968) a „Zpěv uhlí“ (1986). Poněkud lyrický pohled na svéráznou průmyslovou krajinu zároveň s monumentalizací portrétu pracujícího člověka se objevuje i v obsáhlém souboru „Loučení s Žofinkou“, který vystavil v roce 1972 v Ostravě a v Praze. Cyklus byl věnován ukončení provozu a likvidaci sto let staré vysoké pec v samotném historickém centru Ostravy.

V tématu lidské práce pokračoval i po odchodu do důchodu v roce 1977, kdy hluboko pod zemí, v obtížných světelných podmínkách, bez jakéhokoliv přisvětlení, jen ve světle hornických lamp, pořizoval barevné portréty horníků (tento soubor vystavil v roce 1987 v Ostravě, Praze a Opavě). Kraslovy fotografie člověka v pracovním prostředí původně nevznikaly v duchu socialistického realismu, i když mnohdy byly jako takové oficiální kulturou přijímány a oceňovány. Krasl především houževnatě usiloval o řemeslně dokonalé a výtvarně působivé fotografie pořízené i v těch nejnáročnějších světelných podmínkách. Ve snaze o výtvarnou působivost barevných fotografií se však mnohdy neubráníl určité poetizaci skutečnosti a monumentalizaci pracujícího člověka - hrdiny.

Jako protiváha k průmyslovým námětům a pracovním portrétům působí jeho fotografie prostých lidí i světelně a tonálně dokonale propracované krajiny z Horehroní, Oravy, Liptova nebo rodného Lašska a blízkého Valašska. Tuto část svého díla postupně publikoval v monografiích „Horehronie“ (1959), „Roháče v Západných Tatrách“ (1963) a „Pohronie“ (1977).

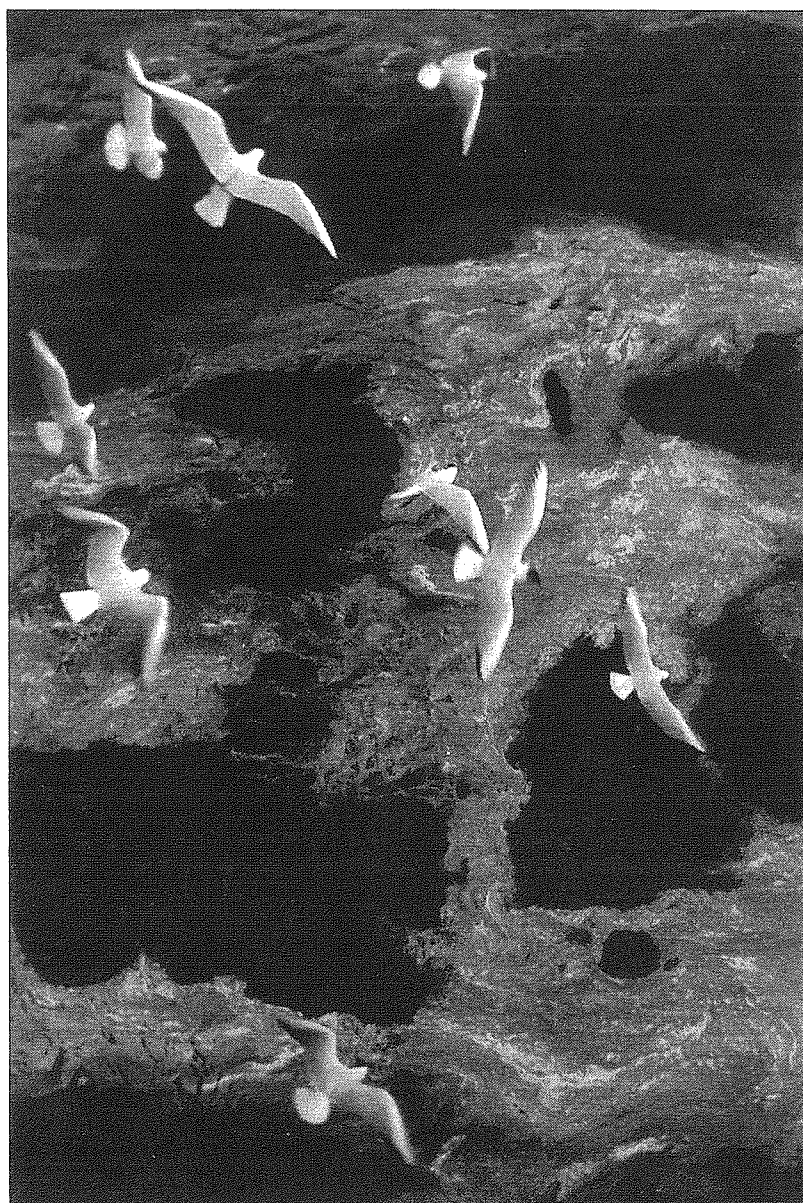
František Krasl se na ostravsku stal skutečnou legendou divadelní fotografie, aktivně fotografoval až do posledních dnů svého života, zemřel náhle v noci z 12. na 13. prosince 1998 ve svých šestaosmdesáti letech.

III.3. Bohuslav RŮŽIČKA

Narodil se 27. ledna 1923 v Opavě. Po druhé světové válce přišel za prací do Ostravy a v padesátých letech pracoval ve Vítkovických železárnách. V té době si postupně pořídil několik zánovních fotopřístrojů a po začátečnických

nezdarech byl okouzlen prvními snímky a zcela se nadchl pro fotografii. Růžička byl nesmírně energický, jeho fotografování hraničilo s posedlostí. Obesílal svými fotografiemi mnoho výstav až do roku 1968. V šedesátých letech se stal členem okresního poradního sboru pro fotografii. V roce 1964 se zrodil nápad otevřít obor fotografie na lidové konzervatoři v Ostravě a v září 1967 bylo studium zahájeno. Během dvou let na lidové konzervatoři přednášelo čtrnáct externích lektorů.

Od padesátých let až do roku 1968 se Bohuslav Růžička věnoval živé fotografii. Ve fotografickém amatérském hnutí regionu pracoval na různých úrovních a v rámci Lidové konzervatoře v Ostravě zahájil výuku oboru výtvarné fotografie formou přednášek hostujících lektorů.

Obr. I: Bohuslav Růžička, Rackové nad Ostravicí 1967

V srpnu 1968 fotografoval okupaci Ostravy sovětskou armádou, výběr z těchto fotografií byl publikován až v roce 1990 („Jaro, léto 1968, podzim 1989“, Profil Ostrava 1990). Po srpnových událostech 1968 Růžička na půl roku opustil Československo a pobýval ve Francii. Po návratu, v době normalizace byl zbaven svých funkcí v amatérském fotografickém hnutí. Pracoval jako dělník, což mu na druhé straně přineslo možnost věnovat se plněji fotografování. Začal objevovat detaily, fotografoval vychladlou vysokopeční strusku na ostravských haldách, stopy po utuhlém asfaltu

a vyhledával motivy, které měly na fotografii abstraktnější vyznění. První abstrakce vznikly na haldách v místech, kde je dnes ústřední autobusové nádraží v Ostravě.

Dílo Bohuslava Růžičky lze zhruba rozdělit do tří etap. Na počáteční období živé fotografie od 50.tých let do roku 1968. Dále období plynulého přechodu k abstraktní fotografii, tedy přibližně od r. 1967 do počátku sedmdesátých let, fotografie z té doby nazýval autor "imprese", byly to abstrahované krajiny, struktury a detaily nalezené na haldách. Od počátku 70.tých let experimentoval s fotografováním nejrůznějších hmot, které dotvářel: Pracoval s plasty, asfaltem, tekutým kovem, kreslil tuší v éteru a mléce nebo mnohokrát opakovaně snímal plameny zažehnutých zápalek.

V době normalizace, kdy byl Růžička ostravskou veřejností považován spíše za bohéma a v kulturních kruzích označován za provokatéra, se po mnoha letech strávených v Ostravě odstěhoval do Luhačovic, kde začala nová etapa jeho neklidného života, když se oženil a narodil se mu syn. Přestože jeho fotografie byly v posledních dvaceti letech známy spíše jen okruhu jeho příznivců, jeho fotografická tvůrčí posedlost ho neopustila až do konce života. Zemřel náhle v Luhačovicích 30. července 1993.

III.4. Miloš POLÁŠEK

Narodil se 12. listopadu 1939 v Ostravě. Jeho pozdější tvorba v sedmdesátých a osmdesátých letech byla poznamenána i tím, že děd byl knihařem a otec tiskařským mistrem. Fotografii se začal věnovat jako student na průmyslové škole (absolvoval v roce 1957). V polovině padesátých let s několika vrstevníky založil fotoreportážní skupinu KPD, která se věnovala živé fotografii ve městě, její členové si umínili, že se svými fotografiemi prosadí v místním tisku. Poláškův otec zajistil v tiskárně, kde pracoval, vytištění legitimací pro členy skupiny. V polovině padesátých let, v době všemožných zákazů a omezení, totiž nebylo snadné fotografovat na veřejnosti a legitimace jim z tohoto hlediska usnadňovala při reportážní práci. Pro svůj záměr uplatnění fotografií v novinách si členové skupiny vybrali reportáž z oslav 1.máje. Předem si rozdělili stanoviště a podle domluveného scénáře během

hodiny a půl nafotografovali reportáž z ostravského prvomájového průvodu, rychle vyvolali fotografie a Polášek je asi v jedenáct hodin, kdy prvomájový průvod ještě procházel Ostravou, odvezl na kole do redakce Nové svobody. Redaktoři tehdy vzhledem k jeho studentskému věku nechtěli věřit, že se nejedná o snímky z loňského roku. Nakonec asi pět snímků za honorář dvacet korun za jednu fotografii uveřejnili. Tehdy pracoval v ČTK fotoreportér Věnek Švorčík a dosáhnout toho, aby v Nové svobodě tehdy někomu uveřejnili fotografii nebylo snadné.

Orientace na reportážní fotografii Poláška záhy přivedla ke spolupráci s tiskem, několik let byl činný jako externí sportovní fotoreportér Mladé fronty. Díky tomu, že otec byl mistrem v tiskárně, mohl už jako kluk chodit do chemigrafie, zkoušet si reprodukcí techniku a díky tomu si pak dovedl vyrobit štoček. Mladá fronta totiž tehdy neměla své technické zázemí, svou chemigrafii, takže snímky z nedělního sportovního zápasu vycházely v Mladé frontě až v úterý. Polášek si ale sám v tiskárně vyrobil štočky svých snímků a Mladá fronta je vydala v pondělí, stejně jako Nová svoboda.

Po vojenské službě pracoval jako technik v Nové huti v Ostravě, kde v polovině šedesátých let s Lubomírem Čechem založili Fotoklub NHKG, orientovaný na živou fotografii všedního dne bez formalismu, se silným humanistickým cítěním. Usilovali tehdy o uznání reportážní fotografie, jako tvůrčího fotografického žánru. Vedle fotografie dělali svoje vlastní divadlo, kabaret Kufr, který vedl amatérský fotograf Nogol. Ve fotoklubu NHKG byly v polovině šedesátých let tři výrazné osobnosti Nogol, Lubomír Čech a Miloš Polášek. Lubomír Čech jako spolehlivý organizační pracovník byl předsedou fotoklubu. Tato trojice fotoamatérů jezdila fotografova na Hřčavu.

Polášek byl později členem a několik let i předsedou poradního sboru pro fotografii, přednášel na Lidové konzervatoři v Ostravě, vystavoval, publikoval v denním i odborném tisku, psal recenze fotografických výstav. Účastnil se mnoha výstav v Československu i zahraničí a získává řadu cen. V roce 1968 se mu fotografie ze záliby změnila v profesi. Opustil místo technika a přibližně rok pracoval jako fotoreportér Ostravského večerníku, začal se věnovat i grafické úpravě periodik. Z Večerníku přešel v roce 1969 do redakce

Ostravského kulturního měsíčníku kde zastával funkci fotografujícího redaktora, připravoval články a rozhovory z oblasti výtvarného umění, filmu a fotografie. Fotografii tehdy chápal v souvislosti s grafickou úpravou v tisku a trvalá spolupráce s tiskem ho inspirovala k různým technologickým experimentům, jež zpětně ovlivňovaly i jeho volnou fotografickou tvorbu, kterou často koncipoval jako závěsný obraz do interiéru. Řadu let pracoval jako redaktor - grafik a snažil se výtvarnou fotografii co nejvíc uplatnit v tisku. Právě díky speciálním technikám bylo tehdy možno i obyčejným knihtiskem na nepřilíši kvalitním papíru dosáhnout dobrých výsledků. Jako všude, bylo i v této oblasti základem řemeslo. Jestliže byl jako fotograf postaven před nějaký úkol a uvažoval, jak se s ním vypořádat, musel vycházet především z toho, co uměl. A právě znalost technik mu umožnila rozšířit možnosti čisté fotografie a přiblížit se výtvarnějšímu pojetí výsledného obrazu podle jeho představ. Snažil se vždy volit takovou techniku, která by záměr nějakým způsobem umocnila a přitom vycházela z reality.

V Poláškově volné tvorbě je snad nejznámější jeho osobité pojetí fotografického zobrazení města Ostravy formou izohélií. Tento dnes již jen ojediněle používaný proces Polášek pro svou potřebu upravil tak, že postupně zvětšoval jednotlivé tonální výtažky na vývojkou napuštěný papír dosáhl v tomto technickém postupu neobvyklých výsledků. Různými fotografickými technikami chtěl dosahovat takového originálu, jenž by měl svou osobitou texturu a byl uzpůsoben buď přímému vnímání nebo přesně korespondoval s určitou tiskovou technikou. Byl přesvědčen že fotografie musí působit nejen obsahem, ale i svým povrchem, osobitostí provedení.

S izohéliemi Ostravy námětově úzce souvisí další Poláškův cyklus *Senzualita krajiny* s motivy průmyslové krajiny zničené jednostrannou technickou činností člověka. Tyto fotografie už postrádají patos heroické práce v průmyslové aglomeraci. Obnažená, zničená krajina působí drsnou realitou, která je někdy v ploše obrazu zredukována na rytmus černobílých linií a ploch.

Spolupráce s tiskem pokračovala i po roce 1985, kdy se Polášek stal fotografem ve svobodném povolání, to už byl autorem, nebo se autorsky podílel na vydání několika obrazových publikací, většinou tematicky spjatých

s Ostravou. Pro autora byla nejvýznamnější monografie nakladatelství Profil s komentářem Marie Procházkové z roku 1987. Jednotlivé kapitoly *Senzualita krajiny, Ostrava, Svět ticha, Svědectví tvaru, Rytmus, Akty, Projekce* ilustrují zaměření Poláškovy volné tvorby, která udivuje spíše technicky náročným zpracováním než tvůrčí osobitostí. Poláškovy počáteční poctivé nadšení, talent i léty nabytá řemeslná erudice fotografa a grafika se zejména v průběhu osmdesátých let vyčerpávaly spoluprací na propagačních a účelově ideologických publikacích (např. „Třicet jar svobody, Život, práce a kultura lidu severomoravského kraje“, Profil, Ostrava 1975, „Cesta družby“ Profil Ostrava 1983).

III.5. Fedor GABČAN

Narodil se 22. července 1940 na Slovensku v Kútech v okrese Senica. Už jako kluk chtěl studovat uměleckoprůmyslovou školu, ale nakonec se stal studentem kartografické průmyslovky v Košicích, kde také navštěvoval večerní kursy kreslení. Po maturitě pracoval v kartografickém ústavu v Bratislavě na vyhodnocování leteckých snímků. Chtěl studovat vysokou školu výtvarných umění v Bratislavě, ale když nedostal doporučení, odešel pracovat do Ostravy. V letech 1961-67 pracoval na výstavbě Vítkovických železáren a Nové huti, později jako horník v Dole Petr Bezruč a Petr Cingr. V té době se zpočátku věnoval grafice a malbě pod vedením akad. mal. Josefa Kapce. Od roku 1964 se začal věnovat fotografii a pořizuje své první snímky v hornickém prostředí. Od roku 1967 pracuje v tiskárně jako chemigraf a reprodukční fotograf. K fotografii se dostal náhoda, když si z Německa přivezl expozimetr a pak s vypůjčeným fotoaparátem zkusil fotografovat. Zprvu to byl jen koníček, který poněkud zasunul do pozadí touhu věnovat se ve volném čase keramice. Z koníčka se však stala postupem času životní nutnost. To, že dříve navštěvoval kursy kreslení a později získal v lidové škole umění i základy výtvarného vidění, mu hodně pomohlo při fotografování. Jeho první úspěšné fotografie byly pořizeny na šachtě. I když se to nesmělo, nosil fotoaparát stále s sebou. Důlní prostředí dokonale znal, a proto se mu také dobře fotografovalo, zajímaly ho tváře jeho

spolupracovníků v různých situacích. Jedna z jeho nejúspěšnějších prvních fotografií vznikla pod dojmem zážitku, když se s horníky zastavila v mezipatře klec výtahu a nebylo možno dostat se nahoru. Snímek byl publikován v roce 1966 pod názvem „Šedesát hodin pod zemí“ v časopisu Československá fotografie.

Od roku 1968 pracoval v tiskárně a po čase začal studovat FAMU (absolvoval v roce 1976), v roce 1973 musel kvůli studiu z tiskárny odejít. Pracoval ve fotooddělení krajské redakce ČTK pod vedením Věnka Švorčíka. Od té doby se věnoval výhradně jenom fotografování, ale tento způsob práce ho plně neuspokojoval. Stále častěji jsem se vracel k myšlence zkusit to zase s výtvarným uměním. U fotografie ho fascinoval možnost rychle se výtvarně vyjádřit, na druhé straně mu vadila trvalá nedocenenost fotografie, která tehdy byla na okraji výtvarného umění.

Obr. 10: Fedor Gabčan, 1972

Od počátků svého fotografování v polovině 60.tých let s velkým zaujetím snímal ostravskou krajinu, kterou dříve ztvárňoval v kresbách. Stal se členem fotoklubu NHKG, kde se setkal s Lubomírem Čechem a Milošem Poláškem. V roce 1967 uspořádal svou první výstavu v ostravské Fotochemě. Po ukončení FAMU v roce 1976 ještě pracoval dva roky v ČTK jako fotoredaktor a pak byl do roku 1988 ve svobodném povolání. Vedle fotografování obrací svůj zájem zpět ke grafice a keramice.

Fedor Gabčan je bezpochyby jedním z prvních fotografů, kteří se o téma devastované ostravské krajiny začali zajímat z výtvarného hlediska. Za řadu let vytvořil pozoruhodné svědecké dílo, ve kterém lze vysledovat prvotní otřes

ze setkání s chmurnou realitou. Brzy po něm přicházejí do teritoria ostravské krajiny Petr Sikula, Vojtěch Bartek a další.

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, kdy pojem ekologie nebyl tak rozšířen, jako dnes, upozorňuje na sebe svými ostravskými motivy, které jsou někdy zobecněny až k ponuré symbolice. Pro jeho krajiny je charakteristické redukování faktografických prvků a zvýrazňování detailů, které se staly dominantními (např. mnohokrát publikovaná fotografie mrtvého ptáka s rozepjatými křídly). Druhou tematickou oblastí, které se věnoval byl člověk v pracovním prostředí. Na rozdíl od fotografií krajin, působících výtvarně a mnohdy symbolicky, dominuje v záběrech horníků a hutníků sociální, autentický pohled.

Jméno Fedora Gabčana je natrvalo spojeno s fotografií ostravské krajiny, přesto nebyl soustředěn pouze na toto jediné téma. Přehled jeho výstav překvapuje žánrovou i námětovou různorodostí. V době svého působení v ČTK a studií na FAMU se kromě Ostravy věnoval i jiným fotografickým námětům, např. ve výstavní síni ostravské Fotochemy představil v lednu 1973, ne příliš zdařilý soubor z prostředí automobilových závodů. V roce 1974 vystavil v rámci soutěže Krajem Leoše Janáčka Předložil seriál geometricky jednoduchých linií stromů s perspektivně zvýrazněnými stíny pořízený v Hukvaldech, kam se pak často vracel. V roce 1975 prezentoval ve výstavní síni Fotochemy soubor fotografií Indie, ve kterém se snažil vyjádřit protiklad uměleckých památek ze XVI. století s každodenní tvrdou skutečností místních obyvatel. V září 1993 v Městské knihovně v Ostravě opět krajinu se zaměřením na krajinný detail do něhož zasahoval částečným aranžováním scény a vytvářením drobných objektů z kamenů.

V roce 1996 Fedor Gabčan uspořádal v Divadle Jiřího Myrona retrospektivní výstavu kolekce krajinářských fotografií z konce šedesátých let, které si i po takřka třiceti letech zachovaly vedle své nesporné dokumentární hodnoty i neopominutelné výtvarné kvality. Svou mnohostrannost potvrdil Gabčan na své prozatím poslední výstavě v Galerii Patro v únoru 1999, kde nabídl výběr klasicky pojatých zátiší, krajin a malý soubor aktů.

V současné době vyučuje fotografii na střední uměleckoprůmyslové škole v Ostravě-Porubě.

III.6. Viktor KOLÁŘ

Narodil se v Ostravě 7. září 1941, jeho otec, majitel obchodu s fotografickými potřebami, fotograf a zpravodajský kameraman mu zprostředkoval první zkušenosti s fotografickou technikou. V letech 1960-64, kdy studoval na pedagogickém institutu v Ostravě, byl členem fotoklubu v Ostravě - Vítkovicích, kde našel první přátele. Fotografoval v Ostravě staříčkou Leicou ostravské postavičky. Brzy zjistil, že takové fotografie nikdo nepotřeboval, na fotografickém výsluní tehdy byla výtvarná fotografie ve stylu skupiny "DOFO", často publikovaná i v regionálním časopisu Červený květ. V ostravském časopise Červený květ publikoval v roce 1964 několik prvních snímků hald a průmyslových krajín, živé záběry však otištěny nebyly. Ve fotografických začátcích Viktora Koláře měl velký význam fotoklub Vítkovických železáren, protože tam bylo pár lidí, kteří se zajímali o jeho práce. Ale i tam většinou preferovali výtvarnou fotografii. Už na své první výstavě na Černé louce v Ostravě roku 1964, kde vystavil výtvarné i dokumentární fotografie, se začal odlišovat od toho, co ve fotoklubu dělali. V roce 1965 spolu Karlem Kaniou a Stanislavem Sedláčkem a jsme uspořádali společnou výstavu. Měli leccos společného, fotografovali lidi na ulicích a graficky pojatou ostravskou krajinu. Potom už žádné další tvůrčí kontakty v Ostravě nenavázal.

V roce 1964 začal učit na základní škole, ale už roku 1966 učitelské místo opustil, aby vykonával práci méně časově náročnou, ale i méně honorovanou, která umožňovala více se věnovat fotografii. V roce 1968 opustil Československo a pět let žil na různých místech Kanady, kde se příležitostně živil v dole na těžbu molybdenu, v nikelných hutích v Manitobě, jako technik ve fotografických laboratořích v Torontu, krátce fotografoval pro tisk italské menšiny v Kanadě. Delší časové úseky mezi jednotlivými zaměstnáními vyplňoval intenzivní fotografickou prací, k níž získal i umělecká stipendia. Výsledky své fotografické práce v cizině vystavil v roce 1973 v Montrealu. K další výstavě v New Yorku, k níž byl vyzván, už nedošlo, protože využil

amnestie prezidenta republiky pro emigranty a vrátil se domů - do Ostravy.

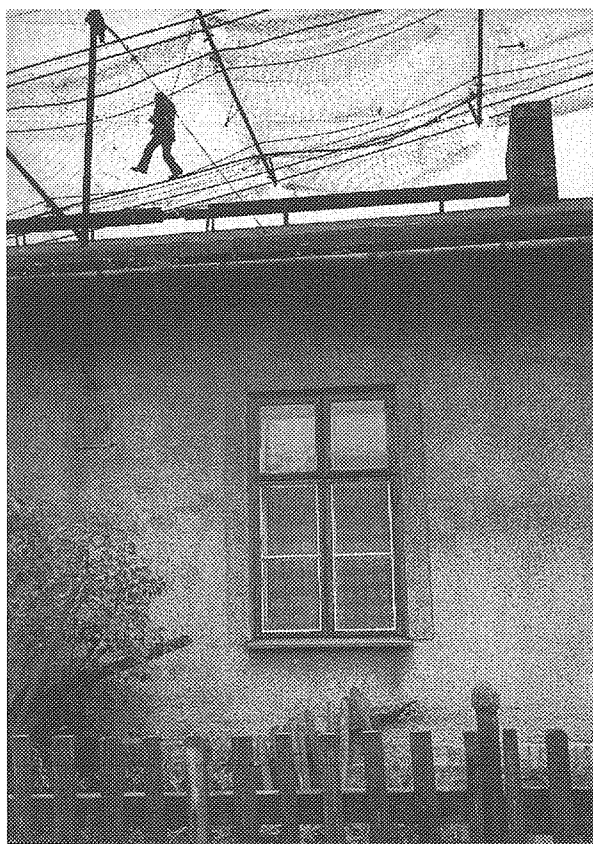
V roce 1981 vystavil fotografie ze svého pobytu v Kanadě v olomoucké Galerii v podloubí a o rok později v pražské Fotochemě Obě výstavy pod názvem Novosvětská setkání.

Na konci roku 1973 se na základě amnestie prezidenta republiky vrátil do Československa, v letech 1974-75 pracoval manuálně v Nové huti Klementa Gottwalda, potom devět let jako jevištní technik ostravského divadla. Od roku 1984 je fotografem ve svobodném povolání.

Fotografii považuje především za způsob komunikace se sebou a s dalšími lidmi. Fotografie by podle jeho názoru měla lidem nabídnout pravdivý pohled do hlubin světa a života, může pomoci člověku, který se chce něco dozvědět o sobě, o současnosti, o svém žití v současnosti. Jakmile Kolář ví o tom, co by mělo být sděleno, nosí to v sobě a hledá k tomu odpovídající zobrazení. To se může dít metaforou, náznakem i samotnou strukturou obrazové skladby snímku. Když se fotografie stane přespříliš racionální, ztrácí se síla jejího působení, protože mnohé z dobrého snímku nelze jednoznačně převést do slov. Pro Koláře nejsou důležité velké, závažné motivy, důležitá je míra pravdivosti a schopnost vidět a viděné zobrazit. Kolář využívá bohatý ostravský trh s problémy industriálního člověka k vyjádření obecně lidských problémů.

Před deseti, patnácti lety zachycoval Kolář hlavně to, co pomalu mizelo, prostý, ale přirozený a vyrovnaný život, hledání vzájemného porozumění, štěstí být spolu.

Přestože podstatná část jeho díla vznikla do roku 1989, byla v té době v Československu vydána o tomto autorovi jediná skromná monografie Daniely Mrázkové (1986) v dnes již neexistujícím severomoravském nakladatelství Profil. Tisk již připravené publikace byl tehdy dlouho zdržován a odkládán a nakonec kniha po průtazích vyšla prakticky současně s druhou autorovou monografií „Baník Ostrava“, vypravenou během několika měsíců nakladatelstvím Ex pose verlag v tehdejší Západním Berlíně.

Obr. 11: Viktor Kolář, Ostrava 1990

V březnu 1993 vystavil Viktor Kolář v Ostravském muzeu kolekci svých nejnovějších fotografií. V Ostravě se tak prezentoval po patnáctileté přestávce (poslední samostatnou výstavu zde měl v roce 1978, kdy v ostravské Fotochemě vystavil své cykly z období let 1968-78). Většina nových fotografií na výstavě „Nevinné oko“ vznikla díky podpoře nadace Matky Jonesové, významného mezinárodního fondu v San Francisku na podporu zejména dokumentární fotografie, kterou získal Viktor Kolář v roce 1991. Díky tomu konečně mohl vstoupit do továren a dolů s fotopřístrojem a zaznamenat tváře a rysy, které považoval za významné a pro své hledání důležité, mohl se tak zase o něco více přiblížit lidem, naplňovat tak svou věčnou touhu komunikovat s nimi.

Devadesátá léta přináší Viktoru Kolářovi větší publikační a výstavní možnosti, nakladatelství Köchler a Köchler, vydal v roce 1993 knihu *Malá Strana* s vlastní předmlouvou autora. Za podpory grantu města Ostravy vydalo

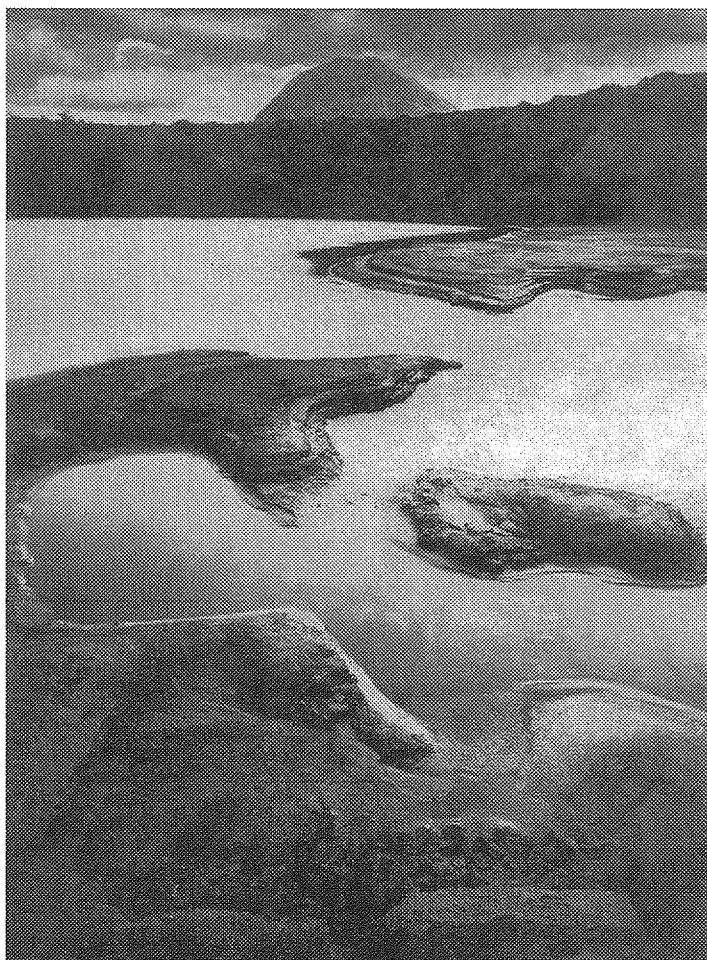
nakladatelství Sfinga knihu Kolářových fotografií Ostrava - obležené město. Na konci roku 1997 se fotograf Viktor Kolář představil v pražské Špálově galerii výběrem ze své tvorby 1967 - 1997. Na souborné výstavě představil jednak fotografie, pořízené v Ostravě před svým odchodem i po svém návratu z Kanady, jednak snímky z kanadského exilu. Retrospektivu svého díla vystavil v počátku roku 1999 v Elysejském muzeu ve švýcarském Lausanne, kde na popud kurátora Williama Ewinga vystavil řadu dosud nenazvěšovaných a nezveřejněných fotografií z 60.tých let. Završením výstavy je výběr z obsáhlého souboru snímků Ostravy 70. až 90. let, v němž odhaluje a ironizuje devastaci ostravského prostředí, lidí i životních hodnot.

III.7. Petr SIKULA

Narodil se 15. října 1941 ve Zlíně. Vyučil se soustružníkem kovů, fotografovat začal v roce 1958. Po skončení vojenské služby absolvoval dvouletý obor fotografie na Lidové škole umění J. Kvapila v Brně (1966), pak pokračoval ve studiu Střední uměleckoprůmyslové školy. V roce 1967 spoluzakládal skupinu EPOS (spolu s Jiřím Horákem, Rostislavem Košťálem a Františkem Maršálkem). Ukončení studia oboru užitá fotografie u K.O.Hrubého na SUPŠ v roce 1969 znamená pro Sikulu rozloučení s Brnem a se skupinou EPOS. Odchází do nového působiště, do Ostravy, kde je zaměstnán až do roku 1979 jako podnikový fotograf Stavoprojektu. Od roku 1975 je členem skupiny SETKÁNÍ, se kterou uskutečnil 20 výstav.

Sikula vystoupil poprvé na veřejnosti jako fotograf věnující se klasické krajinářské fotografii, ovlivněné názory K.O.Hrubého. Koncem 60.tých let vystavoval své snímky z Kopenic a v letech 1971-74, téměř současně s cyklem Liptov, začíná svůj další fotografický projekt, který nazval „Ostravská krajina“. Cyklus vychází především z estetických principů skladby obrazu, které aplikoval v drsných a syrové ostravské krajině. Jméno Petra Sikuly splynulo v tehdejší fotografickém povědomí s pojmem esteticky ztvárněné devastace a toto téma našlo své stoupence a pokračovatele v době, kdy on sám je již opouštěl. V cyklu „Ostravská krajina“ použil

přístroje, který si sámupravil z fotoaparátu Linhof Technika pro extrémně široký úhel záběru.

Obr. 12: Petr Sikula, Ostravské fjordy, 1974

V období jeho největší fotografické aktivity od 70.tých let až do poloviny 80.tých let se zúčastňoval řady celostátních i mezinárodních soutěží, v nichž získal desítky ocenění. Za svůj největší úspěch považuje hlavní cenu soutěže Photokina v Kolíně nad Rýnem (návštěvu afrického safari v Keni a Tanzánii), kterou uskutečnil jako host OSN v Nairobi v roce 1975. Za výsledky docílené ve fotografických soutěžích mu byl udělen v roce 1974 titul ASČF - autor Svazu českých fotografů, a v téže roce i Mistr SČF. Mezinárodní fotografickou asociací mu byl v roce 1976 propůjčen titul AFIAP.

Kromě krajinářských cyklů vytvořil i další soubory. Vůbec první rozsáhlou prací byl cyklus „Lidé z hliněné vesnice“, reportážní studie o životě Rómů z konce šedesátých let. Akty a figurální studie se objevují v Sikulově tvorbě na přelomu 60.tých a 70.tých let, později se k tomuto tématu vrací v 80.tých letech, kdy využívá aktů k velkoplošné výzdobě interiérů. Poměrně velké těžiště jeho práce zaujímají cykly fotografií z cest do zahraničí, často se jedná o žánrové, spíše ilustrační fotografie, aranžované nebo bezprostředně zachycené portréty lidí, nebo fotografie krajiny s jejich odlišnostmi od krajiny domova. Od poloviny 80.tých let se jeho tvorba komercializuje, realizuje velkoplošné dekorativní fotografie ve společenských interiérech, podílí se na vydávání propagačních obrazových publikací zejména s architektonickým zaměřením. Petr Sikula se podílel na ustálení určitého názoru na fotografické pojetí průmyslové krajiny a ovlivnil tím řadu svých následovníků.

III.8. Vojtěch BARTEK

Narodil se 19. října 1942 ve Frýdku. K fotografování ho přivedl jeho třídní učitel matematiky pan Servátka. Vynikal v matematice a chtěl studovat na střední škole, ale po složení přijímací zkoušky v Praze se rozhodl i s ohledem na nedostatek prostředků (otec byl maloročník) odejít za prací do Ostravy. V rámci náboru se přihlásil do hornického učiliště, které absolvoval v roce 1959, pak studoval dvouletou hornickou průmyslovku pro pracující (1963). Při práci v podzemí byl zavalen a zraněn, ale v roce 1965 se opět vrací na šachtu Stalin (později Rudý Říjen), kde pracuje v razičském kolektivu až do roku 1981. V roce 1959 začal docházet do fotoklubu Vítkovických železáren, kde byl tehdy instruktorem bývalý ostravský fotograf-životník Hůlek. Období příležitostného fotografování bylo vystřídáno systematictější prací, když si v letech 1967-68 pořídil novou, dokonalejší fotografickou výbavu. V roce 1970 začal studovat Školu výtvarné fotografie v Brně, kterou tehdy vedl K.O.Hrubý a patřil k jejím prvním absolventům (1973). Vedle výrazného vlivu K.O.Hrubého a jeho názoru na pojetí krajinářské fotografie to byly první úspěšné snímky Petra Sikuly a předtím i Fedora Gabčana, které se staly impulsem k tomu, že Vojtěch Bartek na

počátku 70.tých let obrátil svou pozornost k ostravské průmyslové krajině v cyklech "Konec přírody, začátek města" a "Má země" (fotografie komponované do kruhu). Své první práce vystavil v roce 1972 v ostravské Fotochemě, pak následovala řada výstav v Čechách, v Polsku ale i v Německu a Maďarsku.

Vojtěch Bartek je jedním z organizátorů prvních fotografických soutěží diapozitivů a audiovizuálních pořadů v Československu. První přehlídku diafonů zorganizoval K.O.Hrubý v roce 1972 v Uherském Hradišti. Současně podobnou akci uspořádal v Opavě Arnošt Pustka, pracovník Slezského muzea, pod názvem DIAFON. V Uherském Hradišti bylo dohodnuto, že následující národní přehlídky diapozitivů budou probíhat v každém sudém roce v Opavě, spoluorganizátorem těchto akcí je Vojtěch Bartek, od roku 1986 ve funkci viceprezidenta mezinárodního řídicího výboru pro diaporámu a multivizi. V roce 1981, kdy po následcích úrazu přestal fírat do dolu, přijal místo metodika pro fotografii, film a výtvarné umění na Okresním kulturním středisku v Opavě. V letech 1983 až 1988 působil jako lektor na lidových konzervatořích v Brně a Plzni a na Krajské škole fotografů v Košicích. Realizoval desítky vzdělávacích seminářů a instruktáží, působil jako porotce ve fotografických soutěžích, příležitostně publikuje odborné články a hodnocení z oblasti fotografie a audiovize. V období od roku 1976 do roku 1992 vytvořil 28 audiovizuálních pořadů na jedno až šest pláten s tématy krajiny, zejména průmyslové na Ostravsku např. "V zajetí ohně", "Kaly, kouře, komíny", nebo s náměty dětí, aktů, ale i vzdělávací pořady a experimentální tvorbu. V roce 1984 získal ve fotografické soutěži Opavský diafon 84 hlavní cenu za práci nazvanou „Osvětím“.

Od roku 1990 působí na Slezské univerzitě jako tajemník Institutu tvůrčí fotografie a podílí se na výuce. Působil jako lektor na Střední integrované škole, kde své studenty dokázal nadchnout pro fotografii ve specifických podmínkách ostravské čtvrti Vítkovice.

Podílel se výrazně při organizování rozsáhlého projektu „Lidé hlučínska“, do kterého přispěl spolu s Jiřím Siostrzonkem souborem „Sakrální architektura na hlučínsku“.

III.9. Bořek SOUSEDÍK

Narozen 11. prosince 1946 v Ostravě. S fotografií přicházel do styku od ranného dětství, protože jeho otec byl pokročilým amatérem. Svůj první fotopřístroj dostal v pěti letech. Soustředěně však začal fotografovat až v roce 1970. V té době studoval ekonomii na Vysoké škole báňské v Ostravě, absolvoval v roce 1971 a poté krátce pracoval v oboru, ale současně hledal zaměstnání, kde by se mohl realizovat. Tehdy pracoval na částečný úvazek v poradním sboru pro fotografii, kde spolupracoval s Lubomírem Čechem, nadšeným fotoamatérem z fotoklubu NHKG, který se snažil o oživení fotografického života v Ostravě. Po nuceném odchodu zakladatele oboru výtvarné fotografie na Lidové konzervatoři, Bohuslava Růžičky, navrhl L. Čech nový systém výuky na této škole a jako lektora Bořka Sousedíka. Ten pak postupně vytvořil vlastní osnovy, rozdělil dvouleté studium do čtyř semestrů, ve kterých se vyučovaly základy fotografie, skladba obrazu, snímková technika a dějiny fotografie. Pro účely výuky jednotlivých předmětů vydal vlastní učební texty. Nesouhlasil s dost ustálenou představou, že výtvarnou fotografii na Lidové konzervatoři by měl vyučovat pokud možno nejpestřejší počet externích lektorů, byl přesvědčen, že její realizace nevede k produktivním výsledkům. U výtvarného a hudebního oboru nikoho ani nenapadne, že by se měli na každou konzultaci či přednášku zvat lektoři z celé republiky, u fotografie se zdá, jakoby právě to bylo podmínkou kvality.

V roce 1976 byl přijat k dálkovému studiu na FAMU, v době, kdy zájem o studium na této škole mnohonásobně převyšoval počet přijatých studentů a přijetí nebylo snadné. O to větší zklamání mu přinesl vlastní systém dálkového studia, při kterém zcela postrádal osobní kontakt s pedagogy. V roce 1978 ze školy odešel a velký význam naopak přikládá možnosti studovat zahraniční literaturu, klíčový význam pro něj měl časopis *Creativní Camera* a v počátcích katalog výstavy *Co je člověk*.

Tvorbu Bořka Sousedíka je možno přiřadit ke slohu, jemuž se nejčastěji říká vizualismus nebo subjektivní dokument.

Obr. M: Bořek Sousedík, Ostrava 1977

Sousedíkova fotografická tvorba není tematicky zaměřena. Neusiluje o zobrazení něčeho věčného, ale snaží se o emocionální účinnost výsledné fotografie.

Sousedík nejčastěji fotografoval v městském prostředí v místech a situacích, vyznačujících se výraznou atmosférou, výraznou hodnotou emocionálního napětí.

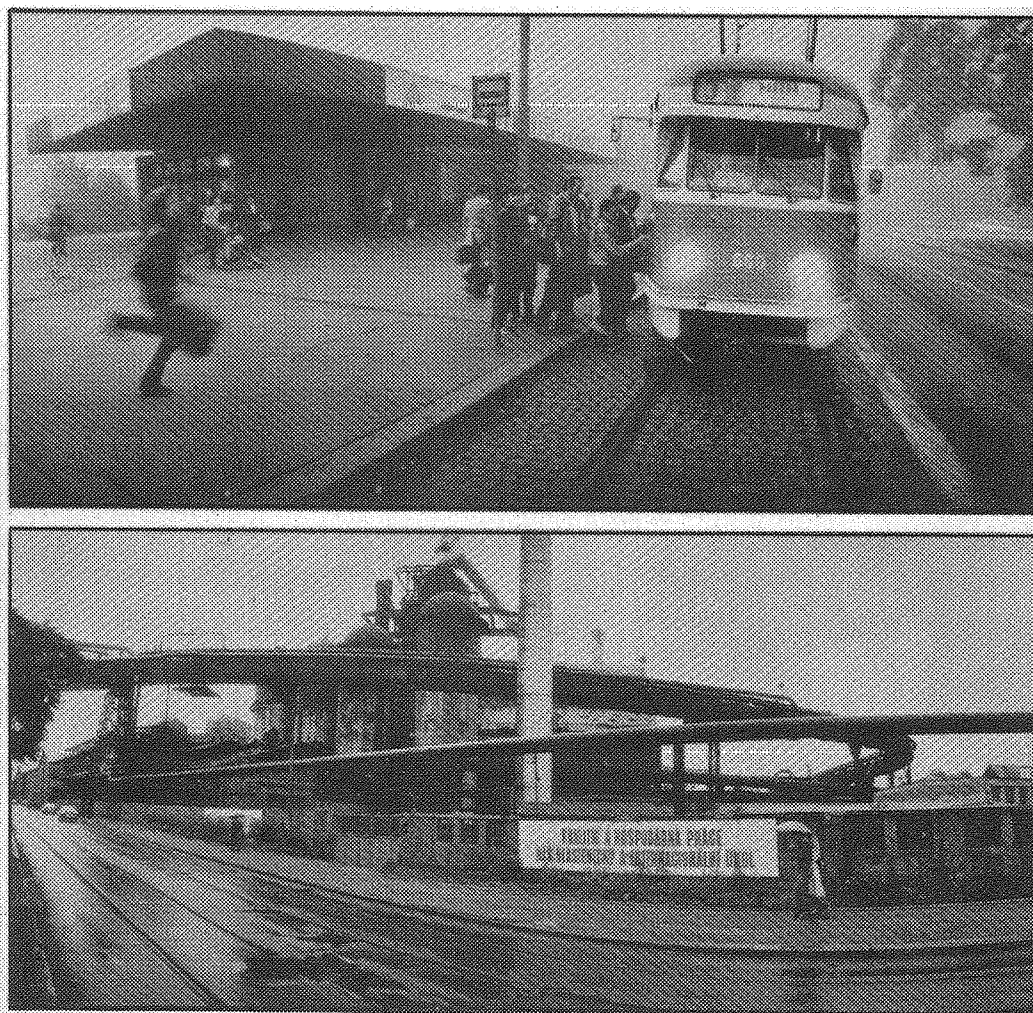
V roce 1980 zorganizoval skupinu absolventů své školy a společně s nimi pod názvem „Kollegium“ uspořádal výstavu v Praze, která však nebyla dobře přijata a skončila předčasně. Výstava pak měla reprízu v obdobné autorské sestavě na podzim téhož roku v Klimkovicích u Ostravy. Další kolektivní výstava studentů a absolventů ostravské lidové konzervatoře se uskutečnila v roce 1986 v Ostravě pod názvem „Uspořádané okamžiky“.

V roce 1991, takřka po dvaceti letech výuky na Lidové konzervatoři v Ostravě zde Sousedík ukončil své působení, od léta 1990 přestal fotografovat.

III.10. Jiří KUDĚLKA

Narodil se 22. dubna 1952 v kolonii domků pracovníků Vítkovických železáren. Léta dospívání strávil ve Valašském Meziříčí, kde také vystudoval gymnázium. V roce 1971 se vrací do Ostravy aby studoval Vysokou školu báňskou, kterou absolvuje jako strojní technolog. Do zaměstnání nastoupil v Nové huti, později pracoval u Hutních montáží jako programátor, práce mu však nepřinášela očekávané uspokojení.

Svůj první fotopřístroj dostal již v deseti letech, avšak fotografování střídal s řadou jiných zájmů. Teprve od počátku 80.tých let začíná fotografovat soustavněji. V roce 1982 uspořádal svou první výstavu sestavenou z dětských portrétů. V letech 1983 až 1986 studuje Institut výtvarné fotografie při Svazu českých fotografů a současně začíná pracovat na svém reportážně pojatém cyklu "Ostrava všedních dnů". Za tento cyklus získal ocenění - titul Mistr SČF za rok 1986. Počáteční období, kdy vznikaly především výtvarně pojaté portréty, později od roku 1983 akty nebo fotografie městských zákoutí staré Ostravy, je tedy vystřídáno zájmem o živou fotografii. Kudělka začíná od roku 1985 využívat kinofilmový přístroj s širokoúhlým objektivem a panoramatickou kameru Horizont.

Obr. 14: Jiří Kudělka, 1985

V zaměstnání se cítí stále více deformován a svazován svou profesí analytika-programátora, proto v roce 1986, po absolvování studia fotografie odchází ze zajištěného postavení, krátce pracuje jako technolog ve výrobním družstvu a brzy nato jako fotograf. Ve druhé polovině 80.tých let navazuje dalšími tématy na svůj první úspěšný cyklus živé fotografie, je to například soubor z let 1985-87 karikující tehdejší oslavy 1.Máje, nebo „Viděné okamžiky“, fotografie pořízené na sídlištích s prvky tajemnosti a náznaků, Rockfest, záběry posluchačů rockových koncertů, cyklus „Kradené okamžiky“, kde je již kladen větší důraz na člověka a jeho existenci v průmyslovém

prostředí Ostravska, je zde patrný určitý posun k větší procítěnosti a těsnější kontakt s fotografovanými lidmi. Kudělka usiluje o poznání jednání lidí, situací, ale také sebe samého.

Vzhledem k zaměření své dosavadní fotografické práce nemohl Jiří Kudělka chybět při událostech v listopadu 1989 v Ostravě. Fotografie z revoluce vznikly, bez předem promyšlené koncepce, nemohl zůstat stranou. Svými snímky se pak podílel na řadě aktuálních kolektivních výstav na podporu probíhajících změn.

V současné době se Kudělka věnuje vedle komerční fotografie, práce na zakázkách pro vlastní agenturu výuce oboru fotografie na Lidové konzervatoři v Ostravě. Ve své volné tvorbě se Kudělka v posledních letech odklonil od živé fotografie, na své poslední výstavě „Hledání souvislostí“ představil abstraktně pojaté fotografie doprovázené vlastními básněmi.

Literární prameny :

Balajka, P. : Božek Sousedík - teoretizující praktik. ČsF.40(1989),č.7,s.296.

Balajka, P. a kolektiv : Encyklopedie českých a slovenských fotografů.
ASCO, Praha 1993.

Baran, L. : František Krasl (75). ČsF. XXXVIII (1987), č.2, s.54-55.

Bartoš, J.: Touhy, sny i bláznovství ve fotografiích Štefana Gúbera. Večerník
16.2.1994

Bělovský V.: Ve stromech vidím živé bytosti. Fotograf přírody Rudolf Janda
bude mít v pondělí devadesáté narozeniny. Svoboda, 13.9.1997

Bělovský, V. : Hlas ticha (S fotografem Rudolfem Jandou). Moravskoslezský
kalendář 1993. Sfinga, Ostrava 1993. s.70-74.

Bémová, A.: Životní téma Rudolfa Jandy. ČsF,1984,č.3.

Birgus V.: Fotografie v českých zemích a na Slovensku 1945 - 1989. RF
1989, č.4, s.2-11, 1990, č.1,2 a 4, 1991, č.2.

Birgus V.: V Lausanne je k vidění dosud nejlepší retrospektiva Viktora Koláře.
MF DNES, 14. ledna 1999

Birgus V.: Vývoj československé fotografie v letech 1945 - 1989, FAM1990

Birgus, V. : 13 let - Viktor Kolář. Katalog výstavy v Galerii 4 v Chebu, 1988.

Birgus, V.: Kolářova Ostrava. Revue výtvarné fotografie, roč.XXV., 1981, č.3,
s. 42-47.

Birgus, Vladimír: Novosvětská setkání V. Koláře. ČsF.32(1981),s.305

Birgus. V.: Vročení let 1965 - 95. Katalog výstavy Slezské zemské muzeum
Opava, 1996

Čech L.: Kontrapunkt. Odborná revue výtvarné fotografie, ročník XII., 1968,
č.4, s. 22 - 25

Čejka K.: Návštěva v ateliéru Miloše Poláška. Ostravský kulturní měsíčník.
roč. IV, 1979, č.12

Dufek, A. : Božek Sousedík - souvislosti. Fotografie 87. XXXI(1987),č.3,s.34-
37.

Dufek, A. : Božek Sousedík, fotografie. Katalog výstavy v kabinetu fotografie
Jaromíra Funka v Brně. 1986.

Dufek, A. : Černobílá fotografie. Odeon, Praha 1987.

Dvořák, K.: Jaká je současná Československá fotografie? Revue fotografie
76.20 (1976), č.1, s. 5-6.

Encyclopédia Internationale des photographes. Ženeva 1985.

- Helbich, P.: Fotografie Dr. Rudolfa Jandy. Katalog výstavy "Beskydy ve fotografiích Rudolfa Jandy", Arboretum Nový Dvůr u Opavy, 1983.
- Helbich, P.: Stále aktivní jubilant. ČsF. 1988,č.2.
- Helbich, Petr : Beskydy. Katalog výstavy, Okresní vlastivědné muzeum ve Frýdku-Místku, Slezské muzeum v Opavě, Památník Ferdiše Duši, Frýdlant nad Ostravicí, 1984.
- Horázný,J.: O Beskydech i Orinoku. Nová svoboda, Ostrava 24.12.1987, s.6.
- Chleboun J.: Amatérské fotografické spolky v Ostravě 1926 - 1948, Bakalářská diplomní práce, Opava 1998.
- Chuchma J.: Viktor Kolář se úmyslně vystavuje nepohodě. MF DNES, 27.listopadu 1997
- Janda, R.: Naše pralesy. Orbis, Praha 1950 a 1953.
- Janda, R.: Prales v Beskydách. Česká grafická unie, Praha 1942.
- Janda, R.: Zamyšlení nad krajinářskou fotografií. Fotografie a Slezské muzeum 7. Opava 1974. s.15-19.
- Jedlička A.: Chodím po svých stezkách, které neprozrazují. S fotografem Viktorem Kolářem o tvorbě, popularitě, nové knize, vínu, ženách i nadcházejícím životním jubileu. Svoboda 16.3.1996
- Ježek J.: Fotím proto, abych kladl otázky. Moravskoslezský den, 3.února 1994.
- Jírů, V.: Vojtěch Bartek. Literární měsíčník, 1975, č.2.
- Katalogy Fotosalon Vítkovice 1966 - 1985
- Katalogy Klimkovické fotosession 1980 - 1989, Jednotné kulturní středisko v Klimkovicích
- Klimpl P.: Katalog české amatérské fotografie 1945 - 89. Ústav pro kulturně výchovnou činnost, Praha1989
- Kolář V., Žila J.: Ostrava, obležené město. Sfinga, Ostrava 1995
- Kolář, V.: Baník Ostrava. Ex pose verlag. Berlin 1986.
- Krasl, F., Malý, Z. : Zpěv uhlí. Federální ministerstvo paliv a energetiky, Praha 1986.
- Krasl, F.: Ostrava barevná. Krajské nakladatelství, Ostrava 1963.
- Krasl, F.: Ostravsko. Má vlast, řada B, svazek 1. PRESSFOTO, Praha 1975.
- Krasl, F.: Poezie oceli. VŽKG, Ostrava 1968.
- Krasl, F.: Pohronie. Osveta, Martin 1977.

Krtilová, A. a kol.: Fotografie. Katalog výstavy členů a kandidátů SČVU ke 150. výročí vynálezu fotografie. Kraj. org. SČVU a Severomoravská galerie výtvarného umění v Ostravě, 1989.

Krtilová, A.: Ostrava všedních dnů. Ostravský večerník, 26.11.1986.

Kubíček, I.: Barevná fotografie Františka Krasla. Katalog výstavy. Slezské muzeum, Opava 1966.

Kudělka, J., Šhäfer L., Danel P., Gabčan F.: Ostravský listopad. Trend Karviná 1990.

Machač J.: Fotografie z cest. Katalog k výstavě fotografií Petra Sikuly vydalo Okresní kulturní středisko v Uh.Hradišti 1987

Malík J.: Rudolf Janda. Magisterská diplomní práce. Slezská univerzita, Opava 1998.

Moucha, J.: Bořek Sousedík. Katalog výstavy "Objektivní personalia", Galerie v Chebu, 1988.

mp : Škola, která není povinná, ba naopak. Kulturní měsíčník, Ostrava.

Mrázková, D., Remeš, V.: Cesty Československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989. s.214-215.

Mrázková, Daniela : Viktor Kolář. Profil, Ostrava 1986.

Polášek, M., Kubala, K.: Cesta družby. Profil, Ostrava 1983.

Polášek, M., Sikula, P.: Ostrava. Profil, Ostrava 1985.

Polášek, M.: Jaro, léto 1968, podzim 1989. Profil, Ostrava 1990.

Polášek, M.: Zaujatá recenze? ČsF. XXXIX (1988), č.8, s.349.

Pustka, A.: K 60.tinám Dr. Rudolfa Jandy. Fotografie a Slezské muzeum 3, Opava, 1968. s.10-13.

Remeš V.: Štefan Gúber: Pokažený příběh nikdy neopravuji. ČsF, roč. 40, č.4, s.180

Richtrmoc V.: Petr Sikula. Profil Ostrava, 1988

rw : Nejen zvláštní techniky. Ostravský večerník. 5.1.1988.

rw: Návštěva v ateliéru Fedora Gabčana. Kulturní měsíčník. s.17-18.

Rywiková, B.: Návštěva v ateliéru Miloše Poláška. Kulturní měsíčník. 1988, č.1, s.14-16.

Setkání. Katalog tvůrčí skupiny, úvodní slovo M. Horníček.

Stoniš M.: Polášková Ostrava. Revue výtvarné fotografie, ročník XXIII. 1979, číslo 4, s.22 - 25

- Straka M.: Renesanční člověk Fedor Gabčan. MF DNES, 5. listopadu 1993
- Šer, K.: František Krasl, povídání o přibězích fotografie. Výtvarné centrum Chagall, Ostrava 1992.
- Šimon, J.: Každodenní Ostrava na fotografiích Jiřího Kudělky. Fotografie. 33(1989), č.1, s. 36-37.
- Šolc, L.: Oddechový čas Podob z Profilu? ČsF. XXXIX (1988), č.4, s. 151.
- Šťastná, M.: Z ateliéru Miloše Poláška. Literární měsíčník 1989/1, s.143-144.
- Uhlář B.: Umělecký fotograf a pedagog Fedor Gabčan vystavuje v Galerii Patro. Svoboda, 24. února 1999
- Vávra, J.: Černá píseň. Katalog výstavy Vojtěcha Bartka a Stanislava Křížka. Rok?
- Vávra, J.: Vojtěch Bartek. ČsF. 1977, č.10.
- Zvardoň, F., Morand S., Mallien, J.: Toulky. Farncouzský institut v Praze 1996

Příloha diplomové práce

Rešerše časopisu Československá fotografie
k tématu tvůrčí fotografie v Ostravě, období 1945 - 1999

1945	A	Fotografie Časopis pro odbornou práci ve fotografii (č. 1 a 2)	I.
	Ústřední rada odborů	Moravská Ostrava. V neděli 25. listopadu t.r. konala se v Moravské Ostravě informační schůze zaměstnanců fotografických závodů oblasti moravsko-ostravské, na které bylo jednáno o ustavení organizace, která by hájila jejich zájmy. ... Za svolavatele zahájil jednání kol. Zdeněk Pazdyka, který mimo jiné uvedl, že zaměstnanci ostravští, kteří usilovali o zřízení organizace již dříve, což jim však v důsledku úplného totálního nasazení po dobu války bylo znemožněno, jsou rozhodnuti vybudovat si řádnou organizaci... Po něm promluvil kol. Kocum, předs. pražské P.H. a člen sekce fotografů při ÚRO. ... doporučil, aby již nebyla tvořena organizace podle živnostenského řádu (pomocnická hromada), nýbrž aby byla ustavena sekce fotografů v rámci jednotného odborového hnutí... Nato bylo jednomyslně usneseno ustavit sekci fotografických zaměstnanců při ÚRO (skup. Tisk a papír) a zvolen přípravný výbor k provedení přípravných prací, do nějž byli zvoleni kol. Herman, Pazdyka, Urban a Starý. ...- Adresa přípravného výboru: Zdeněk Pazdyka, Moravská Ostrava, Těšínská 5, Národní správa fy Foto Kahlich	č.2, s.37
1946	A	Fotografie Časopis pro odbornou práci ve fotografii (č. 1 až 12)	II.
1947	A	Fotografie Časopis pro odbornou práci ve fotografii (č. 1 až 12)	III.
1948	A	Fotografie Časopis pro odbornou práci ve fotografii (č. 1 až 6)	IV.
1946	A	Československá fotografie	roč. I
		Seznam klubů fotografů amatérů sdružených ve svazu ČSKFA v Praze: 44.KFA v Mor. Ostravě	č.1
		Utvoření pracovních oblastí v nové činnosti svazu ČSKFA: Určení oblastních území jakož i ustanovení jejich organizačních referentů (dopisujících členů redakční rady) ... M. Ostrava (K. Šťastný)	č.2, s.32
		<i>Fotografie:</i> František Krasl: Práce	č.6,
	Rozbor obrazů	... Motiv ukazuje na tvůrčí vyspělost autorovu, která je spojena s technickou dokonalostí ... <i>Fotografie:</i> Karel Šťastný: Zájezd pana presidenta do Ostravy	Ing. Jan Novotný č.6, s.86 č. 7-8, s.108
1947		Československá fotografie	
1951	SVK 47540	Nová fotografie	roč. 2
	Rozbor snímků	Stavba trati míru (Karel Vojkovský, Ostrava) Podobný námět by potřeboval více monumentality - více lidí, mohutnější působící záběr, blíže k lidem. Nápis v pozadí by měl prostředí jen dokreslovat a ne v něm dominovat.	č.1, hlubotisková příloha a s.23
		Z válcovny trub (Karel Kania, Ostrava) Těžký průmysl je jistě vhodný zdroj motivů. K. Kania se v tomto prostředí již dobře zapracoval a dovede z něho vybrat ucelený záběr, který má instrukční a při tom i tvořivou hodnotu.	č.1, hlubotisková příloha
	Předběžné výsledky celostátní fotosoutěže ROH	KOR Ostrava se letos zařadila až na 7. místo. ... I. cenu získal snímek s. K. Vojkovského z Ostravy „Přátelské přivítání s. Nejedlého“. V zaslaném souboru je mnoho ideově cenných prací.	kf č.1, s.10
		Ostravští havíři (Karel Krátký, Gottwaldov)	č.1, hlubotisková příloha

			á příloha
Rozbor snímků	U koksárenských pecí (František Firličinský, Ostrava) Efektní, ale při tom poctivý obraz z prostředí bohatého na podobné náměty. Náš těžký průmysl potřebuje stále nových a nových sil, aby mohl zvládnout všechny úkoly. Ukázat krásu a zajímavost takového prostředí je úkolem fotografie.		č.2, hlubotiskov á příloha a s.47
Konečné výsledky soutěže ROH	Ústřední porota na II. kolo celostátní fotosoutěže „Budující Československo“ zhodnotila všechn materiál došlý do soutěže a vybrala nejlepší autory v tomto pořadí: 2. Karel Vojkovský, Ostrava I, Dimitrovova 34. V. I. Lenin - věčně živý. 5. Jaroslav Hudeček, f.o. Dusíkárny, Mar. Hory. Svářečka. Autorům bude uděleno čestné uznání s označením pořadí. Dalších 15 soutěžících bude odměněno diplomem: ... Karel Kania, Ostrava I, Hlavní tř. 64. Stalingradská delegace zdraví 1. máj.		č.2, s.47
Rozbor snímků	Svářečka (Jaroslav Hudeček, Ostrava) ... téměř instruktážně ukazuje výjev z práce svářečky, jedné z tisíců žen, které se nezalekly kdysi výhradně „mužské práce“. Svou prací objevují všem ostatním ženám nové, bohaté možnosti uplatnění při budování socialismu, na výstavbě lepšího života také jejich rodin.		č.3, hlubotiskov á příloha a s.71
	Vrtání skály (Karel Kania, Ostrava)		č.4, hlubotiskov á příloha
Fotosbor v Ostravě	Koncem února konala se v Ostravě výroční schůze krajského fotografického poradního sboru při KOR ... V průběhu jednání bylo navrženo nové složení sboru: předseda K. Vojkovský, předseda fotostřediska s. Pajůrek ...		
	Závodní tělovýchova (František Firličinský, Ostrava)		č.6, hlubotiskov á příloha
	Manifestační svoz obilí JZD (Karel Kania, Ostrava)		č.8, hlubotiskov á příloha
Cesta růstu fotoodboru VŽKG	Foto a kino odbor Vítkovických železáren Klementa Gottwalda, n.p., založilo 12 fotoamatérů v roce 1948. I hned po ustavení byla provedena velká propagační a náborová akce, která měla veliký úspěch, neboť během 2 měsíců se přihlásilo 420 členů a tím se stal odbor rázem největším fotoodborem v republice. ... fotoodbor může z prací svých členů uspořádat velmi úspěšnou I. členskou výstavu, která byla konána ve dnech 11.XII. až 18.XII.1949. Vystavováno bylo 256 fotografií 18 x 24 cm od 32 autorů. ... Tak se mohl výbor odboru na své slavnostní III. výroční schůzi konané až 19.VI.1950 pochlubit všem pozvaným veřejným činitelům, že se stal jedním z nejlépe vybavených fotoodborů v ČSR. Z jednotlivých zpráv činovníků vyplývalo, že odbor čítá 580 registrovaných členů, z toho asi 150 činných. ...	František Pajurek	č.10, s.224
Propagace výstavby Ostravska	Krajský fotoodbor při KOR v Ostravě si již po několik let uchovává vedoucí postavení v historii fotografického hnutí v závodních klubech. Iniciativa jeho funkcionářů, smělé obrozování vlastní činnosti a neutuchající zájem o všechny naléhavé a beze sporu ne lehké a jednoduché úkoly dnešní fotografie je příkladný a neobyčejně významný. Významný proto, že jde právě o sbor ostravský, který neopomíjí při své práci skutečnost, že zasedá uprostřed gigantické výstavby, v samém středu socialistického budování naší vlasti. Krajský poradní sbor se bude na žádost KOR podílet na budování trvalých nástěnek, propagujících výstavbu ostravsko-vítkovických hutí. Tvůrčí fotografické zachycení průběhu stavby pecí, v nichž se 1. ledna příštího roku po prvé zahájí provoz, bude znamenat velmi	kf	č.12, s.269

mnoho pro účinnou propagaci výstavby Ostravska. ...		
1952	SVK 218843	Nová fotografie
		roč. III
		č.1, hlubotiskov á příloha
Rozbor snímků	<p>Staveniště nových hutí Klementa Gottwalda v Ostravě, Montáž mohutných konstrukcí nových staveb v Ostravě, Vysoko nad zemí pracují natěrači z Vítkovických železáren, V závodním klubu, Montéři na strojovně elektrárny (Jan Tachezy, ČTK Praha)</p> <p>... Noční snímek má značný nedostatek. Můžeme si na něm ověřit, jak se autor nechal příliš strhnout poesíí staveb v noci a opomenul, že si mohl vybrat takovou chvíli a takové stanoviště, kdy a kde se i v noci pracuje. Oč živější by byl takový obraz, plný nové romantiky! ... Nikdy tak jako dnes nebylo pečováno o kulturní život pracujících. Ani na naší největší stavbě není zapomináno na příjemné prostředí a odpočinek po práci. Svědčí o tom snímek ze závodního klubu, kde pracující ze stavby Nových hutí KG v Ostravě tráví své volné chvíle v družné zábavě. ...</p>	
Výsledek soutěže MIO	Čtvrté kolo 1951 soutěže reportážní fotografie o lidech a práci pětiletky, kterou vypisuje ministerstvo informací a osvěty IV. odbor, mělo tyto výsledky: I. cena (5.000 Kčs) Jan Tachezy, fotoreportér ČTK, Kladno, za sérii snímků z Kunčic ...	č.2, s.24
Fotografické kroužky osvětových besed, jejich poslání a úkoly	<p>Pomoc při budování socialistického průmyslu</p> <p>Propagace naší průmyslové výstavby není úkol nový. Je to úkol základní, který fotografické kroužky (zejména fotoodbory závodních klubů) v plné míře plní. Závodní a místní tisk, nástěnky, skřínky, desky či a jiné prostředky názorné agitace a výchovy jsou toho živým dokladem ... Jejich přínos výstavbě našeho průmyslu bude spočívat hlavně v pomoci při organizovaném náboru pracovníků - mládeže, mužů a žen - do dolů, do hutního průmyslu, do stavebnictví a do strojírenských a chemických závodů.</p>	František Doležal
	Kulturní program na oslavách v Ostravě (B. Kuchař, Ostrava)	č.10, druhá str. obálky
	Ženy na velkých stavbách v Kunčicích (V. Švorčík, Ostrava)	č.11, titulní strana
Fotografická výstava v Pakistanu	Ve spolupráci s ministerstvem informací a osvěty, ministerstvem věcí zahraničních a čs. vyslanectvím v Pakistanu, byla v minulých dnech odeslána Pakistanské fotografické společnosti kolekce 142 fotografií, kterou připravilo Ústředí lidové tvořivosti v Praze z prací čs. fotografických pracovníků, členů ZK a OB, soudruhů: ... F. Firličinský, Ostrava (2), ... K. Kania, Ostrava (1), ... K. Vojkovský, Ostrava (1), ...	Pch
		č.12, s.142
1953	SVK 62770	
		IV.
	První odpich ze čtvrté vysoké pece v Třinci (ČTK - V. Švorčík, Ostrava)	č.1, hlubotiskov á příloha
Nad snímky dnešního čísla	<p>Rovněž V. Švorčík, který je také fotoreportérem Čs. tiskové kanceláře, má v dnešním čísle vzácně zdařilý obraz slavného okamžiku - prvního odpichu vysoké pece. Přesto, že jde o t. zv. oficiální záležitost a o záběr velkého počtu lidí, podařilo se s. Švorčíkovi zachytit, nebo ještě lépe zobrazit celou scénu ve chvíli tak typické a v ději tak poutavém, že i o tomto snímku lze mluvit jako o vzorném fotografickém díle. O dynamičnost děje se zasluhuje především postava dělníka stojícího za hutníkem, který právě proráží otvor vypusti pece. Postava je zachycena v tak napjatém a tak výmluvně postoji, jako by šlo o herecký výkon. Tato postava se tak stává ústředním bodem obrazu i jeho děje a nemálo přispívá k nevšednímu účinku Švorčíkova díla. Takovýto nebo podobný stěžejní bod v kompozici obrazu je vždy velkou předností a lze říci známkou každého hodnotného výtvarného díla.</p> <p>Rovněž kompozice Švorčíkova obrazu je i při mimořádné obtížnosti záběru vzorná. Svědčí o vzácných schopnostech autorových pro volbu nejvhodnějšího stanoviště k záběru a o pohotovosti vpravdě</p>	V. Jirů
		č.1, s.12

reportérské při volbě pravého okamžiku expozice.			
Lidová družstva fotografů v roce 1952	Lidová družstva fotografů v krajích ... Ostrava, vykazovala v roce 1952 další nepřetržitý úspěšný vývoj. Socializace soukromého sektoru v těchto krajích je v podstatě skončena a družstvům se podařilo přesvědčit soukromé podnikatele i jejich zaměstnance, že jejich místo je v socialistickém sektoru, ve kterém se mohou nadále daleko úspěšněji uplatnit, než v sektoru soukromém. Družstva prohlubují svou činnost ve všech směrech, zejména v převýchově svých členů v řádné pracovníky socialistických podniků a je potěšující, že se objevují již velmi dobré výsledky.		č.2, s.35
	Svazačky zdraví první máj (Karel Kania, Ostrava)		č.4, hlubotisková příloha
Lidová fotografie a kinematografie na Festivalu lidové umělecké tvořivosti v Praze	12. června t.r. bude v Praze na Zimním stadionu oficiálně zahájen Festival lidové umělecké tvořivosti, který tvoří vrcholnou fázi dvouleté Soutěže lidové umělecké tvořivosti, vypsané v roce 1951 ministerstvem informací a osvěty, Ústřední radou odborů, ÚV Čs. svazu mládeže Ústředím lidové tvořivosti. ... Ze zájezdů ústřední poroty, která zhlédla soustředěný fotografický a kinematografický materiál ve všech krajích, vyplývá několik zajímavých zkušeností. ... musíme daleko více pozornosti věnovat krajům ... Ostrava (vybrání pro výstavu v Praze jen dva autoři) ...	Irena Kraftová	č.5, s. 49-50
Výstava „Československo a jeho lid ve fotografii“ v Pakistánu	... Tato výstava byla zahájena dne 27.III. t.r. v hlavním městě Karači pod patronací Pakistánské fotografické společnosti. ... Ze zaslaných 142 fotografií bylo pro výstavu vybráno 135 exponátů těchto čs. fotografických pracovníků: ... Fr. Firličinský, Ostrava (3), ... K. Kania, Ostrava (1), ... K. Vojkovský, Ostrava (2). ... V katalogu výstavy na titulní straně je snímek Fr. Firličinského „Brigádník v Ostravě“.	St. Pecha	č.7-8, s.92
Na závěr celostátní přehlídky fotografie na festivalu LUT v Praze 1953	V srpnu byla skončena výstava výtvarné části LUT, která byla uspořádána v rámci Festivalu v Domě výstavních a informačních služeb v Praze v době od 9.VI. do 15.VIII. 1953 a byla přístupna naší pracující veřejnosti. Ve zvláštní expozici této výstavy bylo umístěno 155 fotografií, z toho 97 černobílých a 58 barevných. ... V průčelí výstavy byly umístěny tematickým zaměřením nejdůležitější snímky celostátní SLUT obrazy mírové hnutí ... „Mládež v průvodu 1.máje“ K. Kania z Ostravy, „Z průvodu 1.máje“ od Fr. Firličinského z Ostravy ... Zvláštní pozornosti těšily se snímky s tematikou národopisnou, jako ... Fr. Pajůrka z Ostravy „Hornácký verbuňk“ a další vystavené.	Stanislav Pecha	č.9, s.104 - 105
1954			
K závěrečnému kolu soutěže zpravodajské fotografie	Závěrečné kolo soutěže zpravodajské fotografie, kterou pod heslem „Pracujeme pro mír a socialismus“ organisovalo v roce 1953 ministerstvo kultury, přineslo opět řadu dobrých fotografií v sériích i jednotlivě. ... Největším nedostatkem soutěže zpravodajské fotografie v roce 1953 byla její anonymita, nerozlišování prací profesionálů a lidových fotografů, což se projevovalo tím, že přední ceny získávali soustavně profesionální pracovníci. ... Výsledky třetího kola: ... III.cena a 400,-Kčs ... J.Jan, Ostrava ... IV.cena a 200,-Kčs ... B. Kuchař, Ostrava, ... V. cena a 100,-Kčs ... V. Švorčík, Ostrava ... 35 odměn a 40,-Kčs ... V. Švorčík, Ostrava ...	J. Eliášek	č.2, s.22
Ideovost ve fotografii	... A ještě jeden příklad, jak naivně pojatá „ideová náplň“ znehodnocuje dílo. V ostravském deníku Nová svoboda jsem viděl reportérskou fotografii z otevření nové prodejny Pramenu v sídlišti Stalingrad. Záběr byl asi takovýto: silný nadhled, v pravé horní části obrazu (ale v části převážné) ne nejhořejší polici byly umístěny busty státníků, uprostřed police se zbožím, v levém dolním rohu se ztrácí zákazníci a prodavači, jejichž ruce už ani nevidíme a není nám jasné, co se tam děje. Reakce lidí na celou věc se nadá ani zdaleka využit.	Milan Vilím	č.5, s53

	Aby autor nacpal do obrazu kýženou „ideovou náplň“ (v našem případě busty státníků), nechal si utéci to hlavní: nevyužil možnosti ukázat radost pracujících z toho, že po práci nemusí dojíždět do vzdálené prodejny nebo se tísnit v provisorním baráčku, ale že mohou nakoupit třeba doma a že jsou dokonale spokojeni. Kdyby to vše autor ukázal, rádi bychom mu odpustili jeho ideovou náplň a fotografii bychom hodnotili jako dobrou a ideovou		
Výsledky I. kola soutěže reportážní fotografie	První kolo soutěže reportážní fotografie, kterou na rok 1954 vypsal ministerstvo kultury společně se Svazem čs. novinářů a redakcemi časopisů Svět v obrazech, Československá fotografie a Klub, bylo uzavřeno 31. března t.r. ... Největším kladem nových podmínek soutěže reportážní fotografie 1954 však je její rozdělení na dva oddíly, pro profesionály a pro lidové fotografy s vyšší dotací pro amatéry. V oddíle lidových fotografií ... II. cenu získal Josef Biel z Ostravy za reportáž z Nové huti Klementa Gottwalda v Kunčicích. ... 5. cena - ... J. Biel, Ostrava, ... 6. cena - ... B. Kuchař, Ostrava ... J. Jindra, Ostrava ... Profesionálové ... 5. cena - B. Sychrová, Ostrava ...		č.5, s.54
	Fotografie: Při odpichu (J. Biel, Ostrava - ze soutěže MK)		č.6, 2. strana obálky
	Fotografie: Portrét horníka (Družstvo „fotografia“ - F. Šidlík, Ostrava)		č. 7-8, hlubotisková příloha
Nad snímky dnešního čísla	... zvláště krásným fotografickým obrazem dnešního čísla je „Portrét horníka“ na první stránce hlubotisku od fotografa z povolání F. Šidlíka z Ostravy. Pracovníci družstva Fotografia se mohou pochlubit, že jeden z nich vytvořil vpravdě krásný realistický portrét pracujícího člověka. A dokázal, že ho lze vytvořit dokonce v ateliéru, stativní komorou na velký formát. Na Šidlíkově „Portrétu horníka“ si můžeme znovu ověřit, co vytváří z obrazu - lhostejno zda malířova nebo fotografova - dokonalé dílo: Je to především životní pravdivost, nelíčenost, lidská samozřejmost a výtvarné zpracování. Může být životnější a pravdivější horník, než je ten, kterého vidíme na našem obraze? Může se někdo usmívat nelíčeněji a srdečněji než se směje horník Šidlíkův? Neboť při pravém nefalšovaném smíchu se smějí i oči a ty se u našeho horníka smějí opravdu na celé kolo. Může někdo sedět přirozeněji, mohou být ruce semknuty a uloženy v klíně samozřejměji a lidštěji než to učinil model fot. Šidlíka? Dokázal-li fotograf svého zákazníka sám tak posadit a jeho ruce sám tak urovnal, pak by měl učit režii na AMU. Z portrétu, o jehož střídmost a přitom úžasnou životnost se zaslouhuje i nejvyšší ukázněná kompozice, téměř cítíme lidské teplo, horníkův dech. Co chvíli čekáme, že uslyšíme i jeho hlas, ještě trochu přidušený uhelným prachem. Vždyť takhle jsme zvyklí vidat a rozprávět s člověkem, který před chvílí skončil „šichtu“, přehodil si plášť a před odchodem domů si ještě chvíli s námi povídá. Samozřejmě, že jde pak ještě do umývárny, napřed si však v pohovoru trošičku oddáchně. Také fotograf družstevník kompozici svého portrétu správně založil na světle. A světlem ji také uzavřel, ucelil. Vychází pochopitelně z obličejce, který však nepřesvětluje, takže mu ponechává charakter pleti; mírnějším světlem pak přechází a vede zrak divákův po plášti modelu k druhému „opěrnému“ bodu svého obrazu - k složeným rukám. Tato dvě vrcholná světla - obličej a ruce - umístěná na obou koncích vertikální osy obrazu, potřebuje však autor něčím sklížit. Činí tak opět světlem, ovšem méně výrazným, které posazuje na lampu zavěšenou na horníkových prsou. Dosahuje tak přímo vzorné kompoziční celistvosti a klidu obrazu, na němž však člověk žije. ...	V. Jirů	č.7-8, s.95 - 96
Výsledky II.	Druhé kolo soutěže reportážní fotografie, kterou na rok 1954 vypsal		č.9, s.103

kola soutěže reportážní fotografie	ministerstvo kultury společně se Svazem čs. novinářů a redakcemi časopisů „Svět v obrazech“, „Československá fotografie“ a „Klub“, bylo uzavřeno dne 30. června. ... Lidoví fotografičtí pracovníci ... 5. cena - J. Jindra, Ostrava, ... 6. cena ... J. Biel, Ostrava ...		
	Fotografie: Noční život v ostravských hutích (Ing. J. Vojtěchovský, Ostrava)		č. 9, hlubotisková příloha
Výsledky III. kola soutěže reportážní fotografie	Třetí kolo soutěže reportážní fotografie bylo uzavřeno dne 30. září t.r. ... Lidoví fotografičtí pracovníci ... 6. cena F. Firličinský, Ostrava, ... J. Chrostek, Ostrava, ... F. Gelnar, Ostrava		č. 11, s. 129
	Fotografie: Budoucí soustružnice (B. Kuchař, Ostrava - ze soutěže LUT)		č. 11, hlubotisková příloha
Nad snímky dnešního čísla	... Nejdříve se podívejme na obraz „Budoucí soustružnice“ od Bohumíra Kuchaře z Ostravy, který byl na celostátní výstavě čs. lidové fotografie v Brně odměněn první cenou. Někteří čtenáři, kteří dosud zcela nepochopili dnešek, ani cíle, o jejichž dosažení většina národa usiluje, ani cesty, po nichž k nim můžeme dojít, nad tímto snímkem snad ještě řeknou (nebo si pomyslí): Kdyby nebyl na obraze soustruh a práce, první cenu by nedostal. Nuže na adresu těchto lidí několik slov: Porota, v níž byl i autor tohoto článku, se dlouho rozhodovala mezi tímto snímkem a snímkem, jehož thema rozhodně nebylo pracovní. Po důkladném uvážení dnešního poslání fotografie a ovšem i výtvarných hodnot Kuchařova snímku nemohlo však její rozhodnutí znít jinak. Obraz „Budoucí soustružnice“ dostal tedy první cenu nejenom proto, že je na něm soustruh a pracovní tematika, ale i proto, že je tato tematika vyjádřena téměř dokonalou formou, výtvarně i technicky nadprůměrně. Na snímku vidíme sice skupinu a děj, jimž podobných jsme už viděli nespočet, také scéna je poněkud příliš otevřená - to vše je však uděláno tak odlišně, že můžeme právem říci: krásná pracovní fotografie. ...	V. Jirů	č. 11, s. 131
Fotografické kroužky	Co dělají ostatní kraje? „, Pokud je nám známo, pracuje dobře ... Ostrava.	Lubomír Štěpán	č. 12, s. 142
1955	SVK 84893		VI
Putovní výstavky čs. lidové fotografie	K ukončení soutěže lidové umělecké tvořivosti 1953/54 v oboru fotografie byla v roce 1954 uspořádána celostátní výstava čs. lidové fotografie v Brně. ... byla část fotografií z této výstavy rozdělena na 5 samostatných výstavek, 40 černobílých a barevných fotografií na 10 panelech. Každá tato výstavka je samostatnou, uzavřenou kolekcí, která již od listopadu probíhá v některém z našich krajů podle tohoto plánu a časového rozvrhu: ... III. kraj Ostrava: okres Ostrava; ... Stejně závažnou a thematicky pestrou jako fotografie černobílá je fotografie barevná ke kolekcím připojená. Vynikající úroveň barevné fotografie představují snímky .... Frant. Krasla z Místku	St. Pecha	č. 1, s. 10 - 11
Fotografie v soutěži lidové umělecké tvořivosti	... Výstava ukázala i nové postavení ženy ve společnosti. Snímek Bohumíra Kuchaře z Ostravy zachycuje instruktora s budoucími soustružnicemi v dílně u stroje. Jak silný je zde především vnitřní pohyb v soustředění posluchaček - žen, s pevnou vůlí zvládnout i sebetěžší úkoly! Právem i tento obrázek porota vysoko ocenila. .... Při výstavě, zvláště v průběhu soutěže se však ukázaly i některé slabiny a nedostatky. ... Prvním nebezpečím, které se projevilo i v schématické soutěži, byla tendence některých fotografů pojímat boj proti schematismu ve fotografii, boj za zobrazení plné bohatosti našeho života jako naprosté zavrnutí všeho, co zobrazuje výrobu. Někteří fotografové se na př. velmi pečlivě vyhýbali krajině s průmyslem, se zemědělskými stroji a za vhodné uznávali jen „tichá zákoutí“.	Antonín Šafařík, ředitel Ústředního domu lidové tvořivosti	č. 2, s. 13 - 14
Fotografické	Výsledky IV. kola soutěže reportážní fotografie.		č. 2, s. 18

soutěže	V oddíle profesionálních pracovníků ... III. cenu Kčs 400,- získal V. Švorčík, Ostrava, za reportáž „Výstavba Poruby“.		
Fotografické kroužky - Havíři fotografují	Až přijdete někdy na důl Hlubina v Ostravě, zeptejte se někdy na členy fotografického kroužku ze závodního klubu. Každý havíř zná jména Luzar, Stachník, Bryndáč, Doležel, Abrahamčík, Šmíra nebo Kryštof. Dnes je fot. kroužek živou buňkou v činnosti závodního klubu a jeho činnost je také vidět. ... Soudruh Václav Bryndáč pracuje jako strojník na těžním stroji a fotografie je jeho největší láskou. Umí s přístrojem tak pracovat, že se stal instruktorem fot. kroužku. Jeho rady jsou cestou, jak to dělat stále lépe a lépe. ... Po stěnách nového kulturního domu budou velké barevné fotografie ze života hlubinských horníků. ... V krásně vyřezávaných rámech se již neoctnou snímky skupinek na haldě, otrhané postavy před zavřenou bránou závodu, ale záběry z našeho lepšího, opravdového života. A na takovou práci se členové hlubinského fot. kroužku vsutku nedočkavě těší.		č.5, s.56
Výsledky II. kola soutěže reportážní fotografie	Druhé kolo soutěže reportážní fotografie, kterou na rok 1955 vypsalo ministerstvo kultury společně se svazem čs. novinářů a redakcemi časopisů „Československá fotografie“ a „Svět v obrazech“, bylo uzavřeno 30.června 1955. ... V oddíle profesionálních pracovníků nebyla podle rozhodnutí poroty první cena udělena ... třetí cenu 400,- Kčs dostal J.Finda, Ostrava ...		č.8, s.96
	Rekonstrukce vysoké pece (Josef Biel, Ostrava - ze soutěže reportážní fotografie), Demontáž šikmého kolena (Josef Biel, Ostrava - ze soutěže reportážní fotografie)		č.9, hlubotisková příloha
Soutěž reportážní fotografie	Třetí kolo soutěže reportážní fotografie, kterou na rok 1955 vypsalo ministerstvo kultury společně se Svazem československých novinářů a redakcemi časopisů „Československá fotografie“ a „Svět v obrazech“, bylo uzavřeno dne 11.10.1955. Podle rozhodnutí soutěžní poroty byla v oddíle profesionálů ... druhou cenu 600,- Kčs získal Z. Švorčík z Ostravy ...		č.11, s.130
Chceme ještě více a lépe sloužit fotografickým kroužkům	... Na četné písemné dotazy, které redakce během několika letošních měsíců rozeslala na adresy, jež se jí podařilo získat od Krajských poraden lidové tvořivosti a od Okresních domů osvěty, odpověděly do 15. listopadu t.r. tyto fotografické kroužky: ... Obchodního domu Ostravica, Ostrava, ...		č.12, s.135 - 136
III. celostátní výstava čs. lidové fotografie	Dne 11. prosince 1955 byla ukončena III. celostátní výstava čs. lidové fotografie v krajském muzeu v Teplicích, ... II. cena: Fr. Nykl, Ostrava: „První máj v Ostravě“ ... Čestná uznání pro začátečníky: ... O. Sýkora, Ostrava	Edvard Cenek	č.12, s.140
1956 A, SVK 90758			VII
	... Dva snímky na této dvoustránce jsou vyjmuty z reportážních seriálů ostravské ČTK. Oba záběry jsou z Nové hutě Kl. Gottwalda v Kunčicích (první je od V. Švorčíka, druhý od J. Findy) ...	V.J.	č.2, hlubotisk. příloha
	Z hutního závodu Vítkovických železáren NHKG (V. Švorčík, Ostrava - ze soutěže reportážní fotografie)		č.2, Zadní strana obálky
Ostravský kraj se opět hlásí ke slovu	„Po delším období stagnace fotografické činnosti, zaviněné jednak nezájmem KOR a jednak častou změnou referentů v krajské poradně LUT, začala se fotografická činnost v našem kraji slibně rozvíjet. Pěkně instalovaná výstava a početně oblesaná krajská soutěž v minulém roce na podzim se staly přelomem v neutěšeném stavu a přivedly do našich řad nové a obětavé pracovníky, zvláště z venkovských okresů... V měsíci březnu až květnu byl uspořádán cyklus přednášek, v němž přednášeli s. K.O.Hrubý, dr. M.Spurný a F. Krasl.... Za tuto radostnou skutečnost vděčíme pravidelným schůzkám poradního sboru a obětavé iniciativě některých členů, jako s. Káně, Kuchaře, Pajurka a jiných, v neposlední řadě nutno	Karel Vojkovský	č.7, s.82

připomenout i obětavosti soudružky Kočí, vedoucí výtvarných oborů krajské poradny LUT, která pomáhá kde může.

1957			
-			
1958	A		IX
Vítězný únor a fotografie 1948 - 1958	...“Uplynulé desetiletí přineslo obiat i v našem fotografickém myšlení. Vypořádali jsme se s různými omyly, které načas jako by zahalily veškerou fotografickou činnost, tematicky ochuzenou a omezenou ve volném čínorodém rozběhu. Fotografická tvorba uzrála a prostým uvědoměním, že nikoliv „jenom prací živ je člověk“, rázem rozšířila pole svého zájmu i k radostem a společnému i soukromému životu lidu. A z tohoto úzkého zájmu námětu se tematika rozšířila dále. Fotografové zobrazují radostné výsledky budovatelského úsilí, ukazují nám nové továrny, sídliště, výstavy, kulturní život. Československá fotografie vykonala již mnoho, ale samo Únorové vítězství ji zavazuje, aby s plnou silou pokračovala a pomáhala. Každý závodní klub, každý kroužek i každý jednotlivec může podepřít pilíře socialismu. „	Rudolf Skopec č.2, s.13	
	fotografie: Závodník (barevná fotografie)	František Krasl	č.4, zadní s. obálky
Současná československá fotografie	„Ministerstvo školství a kultury uspořádalo od 1.dubna do 11. května I.celostátní výstavu čs. fotografie...Nejsou tu první, druhá, třetí cena za jednotlivé fotografie, ale 13 čestných uznání - ... Kania ... a za barevnou Krasl...„která hodnotí autora ne podle jednotlivosti, ale podle souboru fotografií a jeho celého vývoje.... Co je současnost, současná skutečnost? Jistě za prvé člověk a jeho práce, výstavba naší nové společnosti. Ale to není jen dělník, zemědělec, technik. To je i vědec, umělec, manekýnka, listonoš, sportovec atd., prostě každý, kdo se prací zúčastňuje na našem novém životě, na nezbytných složkách k němu i na jeho zkrášlení. Po přísném výběru poroty, která musela zamítnout fotografie neživé i mrtvé, jež práci chtě nechtě diskreditují a nikoliv oslavují, však tím více vynikly tak klasické fotografie, jako jsou... téměř všechny Kaniovy fotografie, barevné fotografie Kraslovy... a další.“	Lubomír Linhart	č.5, s.49-51
Výstava zakázkové fotografie v Ostravě	Koncem dubna byla v sále ostravského domu osvěty otevřena výstava zakázkových fotografií družstevních fotografů z Ostravska a Gottwaldovska. Vystaveno bylo přes 300 velmi dobrých fotografií, z toho asi 50 barevných.		č.5
	Fotografie „Tichá noc“ (K. Kania, Ostrava)		č.5
Současná československá fotografie (dokončení z minulého čísla)	„...Z portrétů, které ze zvláštního vytěžení obecné a vyjadřují tím typ, jistě třeba znovu vzpomenout ... Kaniova Taviče... Mohou být školou rodinné fotografie našim amatérům: ... Kaniova Tichá noc... Nikoli honba za barevnými efekty, ale účinná barevná strážlivost ... Příkladem jsou...Kraslovy fotografie (č.8/1957)...	Lubomír Linhart	č.6, s.61-62
	fotografie: Fr. Krasl - V hutích		č.8, zadní s. obálky
	fotografie: Fr. Krasl - U výlohy obchodního domu Ostravice		č. 11, titulní s.
Udělení cen I. mezinárodní fotografické výstavy	Čestné uznání za soubor: Hutník, Ve slévárně, Akt		č.11, s.123
Ve zkratce	Již osmou svou výstavu uspořádal fotoodbor ZK VŽKG ve Vítkovicích		č.12, s.141
1959	A		X
	fotografie: Fr. Krasl - Hutník		č.1, obálka titulní

Ve zkratce	Soutěž o nejlepší sportovní fotografii, kterou vyhlásil krajský výbor ČSTV v Ostravě, byla vyhodnocena. Vítězem se stal krajský lehkotletický trenér O. Jurák za seriál fotografií na motiv „Práce s mládeží“.		č.1, s.11
Ve zkratce	Krajská výstava fotografií v Ostravě byla otevřena koncem minulého roku.		č.2, s.24
	fotografie: Fr. Krasl - Akt		č.2, zadní s. obálky
Fotografické pohlednice včera, dnes	Jako ilustrace mimo jiné otištěna pohlednice: Ostrava, Nová huť KG Kunčice	Rudolf Skopec	č.3, vnitřní s. obálky
Ve zkratce	V Domě umění v Ostravě byla otevřena výstava „Ostrava ve fotografii“, která je přehlídkou asi 200 záběrů ze života města, hutí a dolů. Záběry jsou dílem předního ostravského fotoamatéra ze ZK VŽKG K. Kania.		č.3, kulér
	fotografie: Montáž vysoké pece (Karel Kania - ze současné výstavy)		č.3, hlubotisková příloha
	Soutěž o nejlepší snímky nebo seriály z bytové a občanské výstavby v Ostravě z let 1957-59 vypsala odbor pro výstavbu a vodní hospodářství rady MNV v Ostravě.		č.4, s.57
Budování socialistické vesnice	Krajský dům osvěty v Ostravě vypisuje soutěž, která je zaměřena k vesnici Ostravského kraje. Oceněno bude devět nejlepších snímků, nebo kolekcí fotografií na námět „Budování socialistické vesnice“. Z nejlepších prací bude uspořádána putovní výstava.		č.5, kulér
	fotografie: Ostravské předměstí (J. Novotný)		č.5, hlubotisková příloha
	fotografie: František Krasl - Módní fotografie		č.6, Titulní s.
VI. celostátní výstava československé amatérské fotografie	... Jedním z nedostatků je dosud ne vždy dokonalé sepětí se životem, s pracovištěm a vůbec s veškerým děním kolem nás. Chybí výraznější vyjádření našeho úsilí o nového člověka, jeho snaha o boj za lepší podmínky života, jeho pracovní úspěchy ve všech oborech naší práce. ... Čestné uznání obdrželi: ... Fr. Pajůrek	Sta	č.6, s.84
Význam a úkoly fotografie	... Proto je přední úlohou umělecké fotografie zobrazení člověka, osvobozeného od vykořisťování a svobodně, šťastně budujícího svoji budoucnost. Pro takové zobrazení se ovšem nehodí kterýkoliv pracující člověk, ale jen ten, který si již pravdu plně uvědomil. Je třeba hledat takový typ, který ve své individualitě nejpřesvědčivěji vyjadřuje dané společenské poměry; je třeba jej dále zachytit tak, aby tato vnitřní hybná síla byla z obrazu patrná. Také prostředí a okolnosti musí být pravé, typické a musí souhlasit s povahou zvoleného typu....	Heinz Bronowski	č.7, s.99-100
	Fotografie: Budovatelé (K.Kania)		č.8, hlubotisková příloha
	Fotografie: František Krasl : Divadelní fotografie		č.10, zadní strana obálky
1960 A			
	Fotografie: František Krasl - Po směně		č.1, obálka titulní
Usnesení ze zasedání rozšířeného poradního	Účastníci zasedání rozšířeného ústředního poradního sboru pro fotografii ÚDLT konaného ve dnech 12. až 13. XII.1959 prohlašují, že ve své činnosti budou co nejúčinněji přispívat k plnění úkolů vytyčených stranou a vládou a pomáhat svým úsilím urychlovat		

sboru pro amatérskou fotografii dne 12.-13.prosince 1959	proces dovršování kulturní revoluce v naší vlasti. ...		
	Fotografie: František Krasl - Při hře		č.7, obálka titulní
Divadelní fotografie	... Můžeme již proto dnes uvést několik jmen, která svou snahou zachytit ve fotografii styl inscenace, řeší problém dokumentační a výtvarný jedinou možnou cestou - vzájemnou závislostí. Je to např. Fr. Krasl z ostravského divadla, ...	Věra Ptáčková	č.7, s.102 - 103
Úkoly a cíl fotografie	... V období naší společenské proměny, za podmínek socialismu, by bylo nanejvýš prospěšné opustit formy pouhého popisování nebo pouhé reprodukce skutečnosti a naplnit fotografii hlubším společenským dosahem, Je pochopitelné, že fotografie s informačním posláním, která je nejširší oblastí fotografické činnosti, musí nadále s vysokým nárokem na formální vyspělost plnit své úkoly pro společnost. Od této oblasti musí se však na druhé straně odlišovat fotografická tvorba.	Ludvík Baran	č.10, s.145
1961	A		XII
	fotografie: František Krasl - Při odpichu		č.1, obálka titulní
	fotografie: Předbouřková nálada (Viktor Kolář)		č.1, hlubotisková příloha
Televize volá fotografy - pionýry	Československá televize, stanice Ostrava připravila spolu s n.p. Meopta v Přerově na I. pololetí 1961 cyklus celostátních pravidelných pořadů pro pionýrské kroužky, nazvaný „Pionýrská zrcadlovka“,		č.2, s.18
výstava fotografií Fr. Krasla	... Výstava, uspořádaná z popudu naší redakce v pražské výstavní síni Fotochemy v lednu tohoto roku podala nový důkaz o vysoké úrovni i všestrannosti jeho práce. Krasl vychází především a velmi správně z tematiky svého kraje - Ostravska, Je doma v dolech i hutích v přítmách uhelných slojí i v ohnivém žáru roztavené ocele. Je to silná, dramatická látka a Krasl ji mistrně zvládá. Nenechává se strhnout vnějším obrazem, ale hledá a vidí její jádro: člověka. Vidí jej živě, realisticky a dynamicky. Nalézá typické tváře, typické fáze práce, podstatné detaily a zkratky, aby jimi oslavil práci člověka.	inž. L.Křivánek	č.2, s.20
	fotografie: František Krasl - Struska		č.3, obálka zadní
Architektura IV	... Věnujeme se fotografii oficiální architektury historické, která nese znaky slohového pojetí a uměleckého řešení. Zapomínáme na běžnou architekturu našeho venkova, měst i předměstí, která nemá v sobě tyto znaky estetické, ale je sociálním prostředím života, který se u nás mění tak prudce, že proměna prostoru proběhne ani nebudeme vědět kdy. Karlín, Žižkov, Smíchov - Zárubek, Mariánské Hory, Vítkovice a jiné čtvrti velkých měst zatím nemají fotografie ani poetické, lyrické ani obžalobné. Zůstává jen pár dokumentů, které nás nemohou uspokojit. A co teprve fotografie toho nového, co se rodí. Je třeba více vynalézavosti v Bratislavě na třídě 25. února, v Porubě i Havířově, více pracovníků na našich stavbách socialismu, aby i fotografie architektury vydala svůj tvůrčí příspěvek současnosti. Historická architektura již vyčerpala pohledy a těžko se hledá nové řešení, ale nové stavby čekají na nové objevné, moderní fotografie.	Ludvík Baran	č.4, s.53 - 56
Fotografické kroužky	Již čtvrtou členskou výstavu uspořádal fotografický kroužek Domu kultury v Ostravě, který má již 165 členů. Zaměřují se především na zlepšení námětovosti fotografie v propagaci brigád socialistické práce, propagaci Krušnohoří a přípravě fotografické dokumentace k 40. výročí založení KSČ.		č.5, s. 73

	fotografie: František Krasl - Leknín		č.7, zadní s. obálky
Ostravské motivy	fotografie: Ostrava dneška (Antonín Bahenský - člen fotografické sekce Čs. svazu novinářů), (Richard Burda, Frenštát pod Radhoštěm - člen fotografického kroužku při městském domu osvěty)		č.7, hlubotisková příloha
1962	SVK 136731		XIII
Slavnostní zakončení mezinárodní výstavy umělecké fotografie v Moskvě	V pondělí 4.12.1961 se sešli na velvyslanectví SSSR v Praze členové fotografické sekce Svazu čs. výtvarných umělců, Svazu čs. novinářů a zástupci ústředního výboru Svazu čs.-sovětského přátelství, Ústředního domu lidové umělecké tvořivosti a další autoři, jejichž snímkům byla porotou Mezinárodní výstavy umělecké fotografie 1961 v Moskvě udělena cena nebo čestné uznání. ... Čestné uznání bylo uděleno Františku Kraslovi, členu SČSVU, za snímek Tavič, ...		č.1, s.8
Divadelní fotografie	Řada našich významných fotografů, kteří dělali nebo dělají divadelní fotografii jako profesi, například ... František Krasl ... objevili v divadle mnohem více než efektní projevy na jevišti.	Ludvík Baran	č.1, s.13 - 16
Fotografie v průmyslu	... Švorčíkův snímek dvou havířů u kombajnu ukazuje dobře prostředí, stroj i člověka. Akce by byla dosti vhodná, ale snímek je porušen nepřirozeným osvětlením. Bleskové světlo, které úplně smazalo atmosféru v kamenouhelném dole a stejná tmavá tonalita strojů i lidí v neplastickém osvětlení dávají dojem nezřetelnosti. Postavy havířů, ač by měly dominovat, jsou v obraze skryté. ... ... Ve fotografii průmyslu stejně jako v jiných oblastech fotografické práce dochází někdy z nedostatečného porozumění objektu k romantizaci, idylizaci nebo gigantizaci námětu. Věčným poetickým námětem je průmyslová krajina s haldami, transportní lanovkou, siluetou kouřících komínů atd. Z těchto námětů vzniklo klišé, které se používá v celém světě, je prostředkem porozumění, ale nevystihuje dostatečně typicky místo a dobu vzniku. Ostrava M. Sukupa je lepší než „Hornický kraj“ V. Fišera z Příbrami. Dolní fotografie (M. Sukup) pracuje sice s členitou oblohou a lanovkou, ale spojuje tento symbol organicky se siluetou města, horní fotografie (V. Fišer) s lanovkou nemá takovou náladu v obloze a nevyužívá siluety těžní věže. Zůstává jen v obecném, netypickém náznaku. ...	Ludvík Baran	č.3, s.85-88
1963			XIV
Československá a fotografie v Pákistánu	... V letošním roce byla v Karáči otevřena mezinárodní výstava studentské fotografie, kterou obeslal ÚV ČSM v Praze. Podle hlášení organizátorů naše kolekce patřila nesporně k nejlepším. ... Čestné uznání získali ... V. Kolář z Ostravy.		č.5, s. 168
1964	A-SVK 190871		XV
STMP (soutěž tvořivosti mládeže a pracujících) 1963 - 1964 Jak se kde připravují	Severomoravský kraj - Soudruzi na Ostravsku uvítali, že letošní soutěž bere víc v úvahu přímo poradní sbory. Velké nebezpečí je však v tom (i jinde ?), že osvětové domy v plánech nepočítají s přípravou STMP, brání se organizování soutěže - prý ji nemají metodici v popisu práce (!). K mobilizaci všech sil na úseku osvětových zařízení pomůže krajské osvětové středisko a pokud možno i ÚDLUT. Krajská komise žádá o vyslání několika členů ústřední poroty STMP na únorové školení krajské a okresních porot.		č.1, s.4-5
1965	A-SVK 223918		XVI
Fotografie a divadlo	... Fotografové se smyslem pro svou práci ... cílí, tu vědoměji, tu intuitivněji k čistým fotografickým a tedy i k čistým divadelně dokumentárním hodnotám. Neříkám, že takový je stav ve svém celku a úhrnu. Taková je tendence. Alespoň v práci těch, kteří dnes nejvíce dávají a slibují. Fotografování ... Krasla ... dnes zhruba ohraničuje progresivní směr naší divadelní fotografie. ...	Jaroslav Boček	č.12, s.460 - 462
AMFO	2 fotografie: Z cyklu halda (Viktor Kolář - Severomoravský kraj)		č.12, s.462
1966	A-SVK 353117, 222710		XVII

Všelíjak o všem: Ostravská fotoburza	Ve vítkovickém závodním klubu se těší velké pozornosti fotoburza. ... Dotazy přijímá Krajské osvětové středisko, Ostrava 2, Hozova 1.		č.5, s.162
Fotosalón VŽKG - Ostrava	Tato první mezinárodní soutěžní výstava výtvarné fotografie v Ostravě v červnu 1966, soustředila ze současné světové fotografie všechny formy i tematiku, se kterou se můžeme setkat mezi fotografie amatéry i profesionály. ...	Ludvík Baran	č.6, str. 209 - 211
STMP, X celostátní výstava amatérské fotografie Gottwaldov 4. XI. - 4.XII.1966	Adresář garantů za STMP: ... Severomoravský: Bohuslav Růžička, KOS, Hozova 1, Ostrava 2		č.7, s.243
Hutní závody k 15. výročí NHKG	Podnikový výbor Nové hutě Klementa Gottwalda v Ostravě - Kunčicích připravil tematicky zaměřenou fotografickou výstavu s mezinárodní účastí k 15. výročí vzniku závodu. ... o druhé ceny se rozdělili ... a Miloš Polášek. Ve volné tematice získal první cenu snímek Tři svíce Miloše Poláška. Také druhé ceny získali ostravští autoři Stanislav Sedláček a Bohumil Růžička. Zvláštní cena byla udělena Petru Sikulovi z Brna za nejlepší seriál snímků... Fotografie: Šedesát hodin pod zemí (Fedor Gabčan)		č.9, s.349
IX. Bezručova Opava a fotografie	Bezručova Opava, která se konala již podeváté, byla letos ve znamení fotografie. Tvůrčí a teoretičtí pracovníci v oboru barevné fotografie, vědci a technici a především historici měli možnost si téměř celý týden vyměňovat názory a zkušenosti ze svého oboru. ... Neméně cenné byly fotografické výstavy: výstava barevné fotografie Františka Krasla, soubor obrazů „Severomoravský kraj ve fotografii“, ... Výstava barevné fotografie Františka Krasla je průřezem autorovy tvorby za posledních deset let. Autorův zájem se soustřeďuje na ostravské motivy, záběry ze Slovenska a na divadelní a reklamní fotografii. Výstava je zralým dílem známého tvůrčího pracovníka. Kromě dokonale zvládnuté běžné techniky, umí Krasl odvážně, avšak s vkusem, použít i méně běžných procesů (zrnění, solarizace, apod.). Výstava Severomoravský kraj ve fotografii je výsledkem soutěže, kterou vyhlásilo Slezské muzeum v Opavě.	Jaroslav Polášek	č.11, s.443
Všelíjak o všem	Krajskou cenu v oblasti severomoravské kultury za rok 1966 získal František Krasl, člen ČSVU v Ostravě za divadelní fotografickou tvorbu.		č.12, s.482
1967	A - SVK 333 U 18, 237298 (poškozeno)		XVIII
Moje nejmilejší fotografie	Snímky z pražské výstavy redakce časopisu Československá fotografie: I když jsou na Ostravici olejové skvrny, přeci jen v Ostravě žijí lidé a je tu docela prima. Bohuslav Růžička		č.2, s.69
Aktuality	Sedm kroků k dobré kompozici je námětem II. semestru Lidové akademie pro fotoamatéry ve fotoklubu NHKG v Ostravě. Kromě toho uvedený klub vyhlašuje výběrovou soutěž o členství v Tvůrčí skupině fotoklubu.		č.3, s.83
Fotoklub NHKG	Fotografie Miloše Poláška a Lubomíra Čecha. Fotografický život všech klubů, skupin a spolků prochází průběhem času snad zákonitě periodickými vzedutými a poklesy. Ostravští amatéři po dobách úspěchů vítkovického fotoklubu v minulých letech v takovém poklesu byli. A prudký rozmach výstavní aktivity v posledním roce signalizuje jiskru oživení, která probudila mnoho ostravských amatérů ze zimního spánku. Několik výstav autorských skupin, reprezentativní Fotosalón VŽKG, opavská výstava	-mp-	č.3, s.102 - 103

	<p>Severomoravského kraje ve fotografii a v neposlední řadě i Mezinárodní výstava k 15. výročí NHKG, která jako první přišla s tematicky rozlišenými žánrovými oblastmi jsou jeho prvními výsledky.</p> <p>Fotoklub NHKG, který v těchto dnech pod patronací PV ROH a ČSM vznikl v Domě kultury NHKG, je výslednicí snahy o udržení tohoto vzestupu. Po zkušenostech pražské Tatry a jiných klubů jsme se rozhodli vybudovat jej na širší členské základně, umožňující diferencované uplatnění autorů a systém výchovy dle jejich vyspělosti. Tvůrčí skupina fotoklubu, jejíž jádro několika autorů už půl roku společně pracuje, si neurčuje jednoznačný tvůrčí program, který bývá prvním a taky většinou největším omylem jakékoli nově vznikající skupiny. Doufáme, že diskuse s výtvarníky, stálými „hosty“ skupiny i její doplňování talenty vyrostlými v členské základny klubu zabezpečí jak rozvinutí jednotlivých autorských osobností a růst úrovně ve stávajících kroužcích, tak i změnu náhledu na funkci fotografie jako takové.</p>		
Mladá generace	fotografie Viktora Koláře z cyklu Halda		č.10, <i>SVK chybí 2 listy</i>
Výstavy	Kontrapunktů Miloše Poláška ve Fotochemě		
Aktuality	V soutěži o nejlepší fotografii z SSSR, vyhlášené MěV SČSP a Domem kultury VŽKG pod názvem „50 let SSSR“, udělila porota dvě druhé ceny Věnků Švorčíkovi a Květoslavu Kubalovi z Ostravy.		č.12, s.443
1968	A. SVK 353 U 19, 249189 (SVK poškozeno)		XIX.
Výstavy	Ostrava - Rudolf Peřina a Ostravské motivy B. Růžičky v Domu kultury VŽKG - 700 let Ostravy ve Fotochemě		č.1, s.3
Procházky po výstavách	<p>... IV. autorské zastavení členů Tvůrčí skupiny fotoklubu NHKG v Domě mladých hutníků. ... umožnila tentokrát trojici Gabčan, Senecký, Těpla nechat nahlédnout do jejich dílny.</p> <p>22. listopadu se výstavní síň Fotochemy opět převlékla a předvedla soutěžní výstavu k 700. letům Ostravy. Obsáhlý soubor působí sympaticky zejména jistou monotematicností, leitmotivem Ostrava a Ostravané. Čtyři hlavní ceny (Etzler, Kolář, Polásek, Růžička) zde pak v kostce vymezují rozsah možností i stanovisek. Od krajinářské fotografie přes výtvarnou symboliku k impresi a vypointované reportáži.</p>	MP	č.1, s.16
Procházky po výstavách	... výstava „rozhněvaného“ Bohuslava Růžičky, krajského metodika, muže, který musí fotografovat. ... Jeho soubor, věnovaný z velké části „haldové“ tematice překvapil všechny, kdož ho znali jako „zuřivého reportéra“. ... Nalezneme vynikající metafory, vyzkratované symboly. ... Druhá žánrová polovina souboru - reportážní fotografie - je Růžička známější, lovec nečekaných okamžiků. ... představuje obyčejného člověka ostravských ulic, člověka Růžičkovi důvěrně známého.	MP	č.2, s.53
Možnosti fotografického školení	... KOS v Ostravě pořádá spolu s Lidovou konzervatoří dvouletý kurs výtvarné fotografie pro 45 zájemců. Vzhledem k velkému zájmu bude pravděpodobně v příštím roce zahájen nový ročník. ...		č.2, s.66
Aktuality	... Na XI. CVAF došlo přes 1000 snímků ... Deset autorů bylo odměněno medailemi. Jsou to: ... Boh. Růžička z Ostravy ...		č.3, s.83
	Velká mezinárodní soutěž „Za socialistické fotografické umění“ vyhlášená při příležitosti 50. výročí VŘSR skončila. Pořadatelé soutěže ORWO - Wolfen, PENTACON - Drážďany spolu se zástupci redakcí odborných fotografických časopisů ze socialistických států: ČSSR, NDR, SSSR, Polska, Maďarska a Jugoslávie se zúčastnili ve dnech 29. ledna až 3. února 1968 mezinárodní poroty v Lipsku. ...		č.3, s.85

	Sedm druhých cen po 250 DM: ... Fedor Gabčan, Vratimov (Solo), ... Petr Sikula, Uherský Brod (Bellevue), ... Dvacet jedna čtvrtých cen po DM 50: ... Fedor Gabčan, Vratimov, ...		
Aktuality	Čs. fotografie v zahraničí. Barevná fotografie Františka Krasla „Poezie ocelí“ se těší velkému zájmu v Čs. kulturním středisku ve Varšavě. Snímky Františka Krasla doplňují barevné filmy představující největší čs. hutní kombinát a jeho výrobky.		č.4, s.123
Procházky po výstavách	Utajení ostravské výstavy Bohuslava Růžičky se podařilo provést se stejným efektem, jako popularizace výstav jiných, legálních. Přesto je pochopitelné, že v dnešní době lavinovitého šíření šeptandy se o akci dozvědělo několik jedinců. A výsledek? V redakčních místnostech Červeného květu se 1. února shromáždil hlouček lidí, živících (neb přizívujících se) kulturou, spisováním, výtvarnictvím. ... Nemíním Růžičkovy fotografie glorifikovat. Je na nich jen struska. Staré lávové vrstvy, žhavé, rodící se krápníky, rozšklebené tlamy bublajících dřáblů i světelné chitóny postav neznámých komedií.	MP	č.4, s.133
XI. celostátní výstava amatérské fotografie	Fotografie: Parta (Petr Sikula)		č.4, s.139
Výstavy	Mariánské Lázně: Kontrapunktý Miloše Poláška		č.5, s.163
II. mezinárodní fotosalón VŽKG 1968	II. mezinárodní fotosalón VŽKG 1968 soustředil tentokrát daleko přes 4000 fotografií ...	L.B.	č.5, s.178 - 183
Procházky po výstavách	Prohlížíme - li si v ostravské Fotochemě instalovaný soubor Běly Sychrové, vyvstane nám na mysli vazba spřízněnosti s Emilou Medkovou. Společnou základnou je zde metamorfóza. ... Nejsilněji působí cyklus fotografií z hutního prostředí. ...	-mp-	č.6, s.213
Aktuality	Soutěž básně o řece obeslalo 131 autorů ... První cenu obdržel F. Gabčan z Vratimova za „Krajinu u Ostravice“ (na snímku)... Třetí ceny byly uděleny ... opět F. Gabčanovi za snímek Večer.		č.8, s.283
Procházky po výstavách	Údlostí číslo jedna ostravského fotografického života v červnu byl bezesporu již druhý ročník Fotosalónu VŽKG. Perfektní organizace, vynikající úroveň instalace, celkem vysoká úroveň vystavených prací a značná publicita dala tomuto salónu již v tak krátké době mezinárodní věhlas. ... Ve výstavní síni fotochemy vystavují posluchači Třídy výtvarné fotografie v Ostravě. ...	-mp-	č.8, s.288
Kontrapunktý	Tři fotografie Miloše Poláška		č.8, s.304
Diskuse o budoucím svazu	Účastníci závěrečného hodnocení 12. ročníku mapového okruhu Josefa Sudka konaného v Hlinsku, reprezentují asi 1000 nejvyspělejších fotoamatérů deseti fotokroužků. Obracíme se na ÚDLUT - obor pro fotografii, aby v nejbližší době vypracoval statut pro vytvoření Svazu českých fotografů amatérů. ... S rezolucí vyjádřilo souhlas ... ZK VŽKG Ostrava - Vítkovice ..		č.9, s.328
Výstavy	Ostrava: Images B. Růžičky ve Fotochemě		č.10, s.362
Procházky po výstavách	... Pak se ve Fomě objevily Images Bohuslava Růžičky. ... Jen další asociace z oněch nadšených dnů, je těžce konfrontována s dneškem při vzpomínce na Růžičkovu akci - jedna fotografie za 50 korun na fond republiky. Růžička však vystavuje i jinde. Z většiny jeho reportážních záběrů z onoho 21. srpna spolu s hesly a provoláními zaplňují výklady nejživějších ulic v centru Ostravy.		
Procházky po výstavách	... Poslední záříjovou neděli se v Domě kultury VŽKG otevírala další výstava. Byl to soubor nejlepších snímků z fotosoutěže zaměstnanců VŽKG. Kromě známých autorů typu Fr. Pajurka, B. Růžičky a H. Thiela, zúčastňujících se pravidelně okolních výstav a soutěží ... dala se zaznamenat i některá překvapení. Tak např. Karel Kania, který se desítky let věnoval fotografii realistické, koncipované dle klasických kánonů i námětů, vystavuje zde snad poprvé i fotografie	-mp-	č.11, s.403

	meditativního charakteru, struktury, metafory, předměty...		
Petr Sikula	... docházel do fotografického oddělení Lidové školy umění Jaroslava Kvapila v Brně, lišily se jeho práce od prací ostatních frekventantů zvláštní jednoduchostí, čistotou projevu a přímočarým vyjádřením podstaty věci. I dnes, po počátečních úspěších, když už řádně studuje fotografii na Škole uměleckých řemesel v Brně a má na dosah vyplnění svého snu, zůstává Sikula skromným nenápadným chlapcem, který za svým mlčenlivým úsměvem skrývá před světem svou vášnivou fotografickou posedlost.	Antonín Hinšt	č.11, s.410 - 411
VI. Mezinárodní přehlídka fotoklubů Vsetín	Fotografie: Útěk (Petr Sikula - ČSSR)		č.11, s.423
Procházky po výstavách	... výstava Československá fotografie 1918 - 1968, kterou za spolupráce Nové huti a Muzea revolučních bojů uspořádal Fotoklub NHKG v Ostravě. Pro rozsáhlost materiálu je výstava instalována na dvou místech, ve dvou rovinách. Menší část, podávající aspoň částečný přehled o pracích jednotlivých mistrů naší fotografie minulých let, je umístěna ve výstavní síni Fotochemy. Co autor, to panel a dalo by se říci - to osud. ... Hlavní část expozice je umístěna v Muzeu revolučních bojů. ... Scenárista výstavy Lubomír Čech položil důraz spíše na okolnosti doby, v níž jednotlivá díla vznikala. ... Výstava byla připravována ve velmi obtížných podmínkách. Valná část pochází z archivu redakce Československé fotografie, většinu historické části zapůjčil prof. Rudolf Skopec. Fotografie žijících autorů si vyžadovali organizátoři přímo při osobních návštěvách. ... ... vystavoval v říjnu v Ostravě ještě Miloš Polášek. Do dnes již marně utajované výstavní síně v redakci Červeného Květu umístil výstavu, pozůstávající ze dvou tematických celků: soubor aktů a fotografiku, inspirovanou podněty tvarových modifikací rezavého železa. ...	-mp-	12, s.451
1969	A SVK 353 U 20. 266837 (poskyzeno)		XX
Procházky po výstavách	Fotograf Karel Kania, jehož výstava zaplnila v listopadu ostravskou výstavní síň Fotochemy, patří mezi několik málo stále ještě aktivních „nestorů“ fotografie Severomoravského kraje. Uvažuje-li se o jménech, která se objevila před pětadvaceti, třiceti lety a která se ještě nepozapomněla, vybaví se především jméno jeho a pak ... pak se už musí hodně dlouho přemýšlet. Protože ta ostatní patří autorům, kteří se již dávno odmlčeli. Kteří odešli i s vyjadřovacími prostředky a formou projevu své doby. Karla Kaniu jsme doposud znali jako vytríbeného autora, schopného sdělit svým divákům onu těžce postižitelnou poesii kouzla hutního prostředí, pocity lidí hemžících se v mraveništi konstrukcí průmyslových aglomerátů a učarovat jim strohou dramatičností haldami poraněné krajiny. Současná výstava je přehlídkou jeho cesty hledání a ověřování významové nosnosti obrazu ve zcela jiné rovině. Kania se třeba pokouší kombinací několika negativů - významů o jejich mimoúrovňové sepětí, nebo nové významové vyznění. Používá i metaforických prvků, zejména ve světlem ozvláštňeném detailu a přejímá formu nazírání charakterizovanou u nás Reichmannem, Medkovou a pod. ...		č.1, s.20 a 36
Lidé roku 1968	Fotografie: President Ludvík Svoboda (Květoslav Kubala)		č.1, s.22
Výstavy	Nový Bohumín: Fotografie Bohuslava Růžičky z Ostravy		č.2, s.51
Procházky po výstavách	Po návratu z několikaměsíční cesty po Francii se v redakci Červeného květu pochlubil Bohuslav Růžička novým souborem snímků. A nevědět o tom, že byl v Paříži, Štrasburku, že projel Alsaskem, podezíral bych ho, že většinu záběrů nafotografoval v Ostravě. Růžička se ve svých reportážích o obyčejných lidech natolik seberealizuje, že podmínky vnějšího světa, odlišné dojmy i jiný	-mp-	č.3, s.109

	životní styl ho jakoby ani neovlivňují. Vystavený soubor je stejného stylu, pojetí i provedení, jako jeho předešlé výstavy. (Vyjma ovšem nefigurativní Images). Tichá a opuštěná zákoutí v podvečerním světle, staří lidé v obyčejných situacích dávajících tušit unavující jednotvárnost všedního života, prostředí mladých, bouřících se proti všemu. A tomu odpovídající forma - tmavá tonalita a hrubé zmo. Růžička není autor, který se jednou za čas představí vynikajícím obrazem. Jeho tvorba je stejná jako on - neklidná a bezprostřední.		
Procházky po výstavách	... V místnostech Červeného květu byla již XI. utajená výstava s názvem Josef a Lucie - aneb fotografie z Holandska, Belgie, jednoho hřbitova a skládky rezavého železa. Autorkou je Lucie Roseová. ...	-mp-	č.5, s.221
	Fotografie Františka Krasla na titulní straně:		č.7
Výstavy	Ostrava: Fotografie Miloše Poláška ve výstavní síni Fotochemy		č.7, s.291
Procházky po výstavách	... Ve výstavní síni FOMY pak soubor učňovské školy z Michálkovic vystřídala v závěru měsíce Jaroš - Polášek s kombinací dřevěných plastik a fotografií.		
Výstavy	Ostrava: Fotografie Karla Kanií a Stanislava Sedláčka v Červeném květu - Zjevení tvarů		č.8, s.339
Procházky po výstavách	V červenci instaloval Fotoklub NHKG v Domě kultury v Ostravě-Zábřehu výroční členskou výstavu. ...mají k sobě blízko impulzivní krajiny Fedora Gabčana, kontrastující struktury Vladimíra Půlpána, abstrakce Milana Modelského ... V redakci Červeného květu ... tandem Karel Kania - Jaroslav Sedláček. ...	-mp-	č.8, s.349
	Fotografie Bohuslava Růžičky		č.8, s.361 - 362
Procházky po výstavách	V červencových vedrech se scéna v ostravské Fotochemě změnila jako při filmové prolinačce. ... Vděčíme za to třídě výtvarné fotografie ostravské Lidové konzervatoře. ...	-mp-	č.9, s.397
	Fotografie Petra Sikuly		č.9, s.407
Lidová škola umění, výtvarná fotografie, Ostrava	Nápad se zrodil asi před třemi lety a k realizaci bylo třeba dalšího roku organizačních opatření. V září 1967 bylo studium nového oboru zahájeno. ... Během dvou let se vystřídalo čtrnáct lektorů...	B.R.	č.10, s.458 - 459
	Fotografie Útěk (Petr Sikula)		č.11, s.491
	<i>Pozn.: Tatáž fotografie otištěna již v roce 1968, č.11 s.423.</i>		
1970	SVK 353 U 21, 290806 (poškozeno)		XXI
Procházky po výstavách	Tvary a Tváře Milana Modelského jsou mezi debuty, které jsme v ostravské Fotochemě viděli, dílem podivuhodně vyzrálým. ... ... Fotochema stihla v říjnu ještě jednu výstavu: Humor ve fotografii Bohuslava Růžičky. Spíše než humor, proklamovaný v názvu, řekl bych přehlídka absurdit, nečekaných situací, galerie portrétů z nečekaného podsvětí, které Růžička nachází všude, kde se objeví. ... Je to spíše nahlédnutí do soukromí autorových sympatií, odreagování touhy po nezkrotném životě, působící ve svém celku jako mozaika nálad, sympatií a vztahů.	-mp-	č.1, s.20
Výstavy	Fotografie Petra Sikuly - Člověk a krajina ve výstavní síni Fotochemy		č.2, s.51
	Fotografie Miloše Poláška		č.2, s.88
Aktuality	Na III. mezinárodním bienále umělecké fotografie, které proběhlo v loňském roce v Nivelles v Belgii, bylo Československo reprezentováno fotografiemi ... Petra Sikuly ...		č.3, s.98
Představujeme vám předsednictvo	Lubomír Čech (29), technolog, Ostrava. Nejmladší člen vedení Svazu. Vážně fotografuje od r. 1965. Je aktivní nejen jako autor, ale i jako organizátor, především ve Fotoklubu NHKG. Od r. 1966 je		

ÚV SČF	členem Městské poradní sekce, nyní i členem předsednictva Krajské poradní sekce v Ostravě. Na sjezdu v Gottwaldově byl zvolen kandidátem předsednictva.		
Svaz českých fotografů	V únoru, přesně rok od ustavujícího sjezdu v Přerově, se sešli členové pléna Ústředního výboru SČF v Ostravě. Do svazu se k tomu dni přihlásilo již přes 2500 členů ...	kbk	č.4, s.149
Procházky po výstavách	Redakce magazínu T69 přišla s dobrým nápadem. Výstava fotografií ze soutěže Člověk XX. století, po Praze a Brně nyní instalovaná v ostravském Domě kultury VŽKG, není zajisté ničím neobvyklým. ... ... Za zmínku stojí série dvaceti barevných zvětšenin Františka Krasla, instalovaných na ředitelství VŽKG. Krasl a huť - to je téměř pojem. Načrtnutá zkratka atmosféry, záměrné opovrhování lákavým klišé mohutné pompéznosti, ba naopak: mozaika detailů z oceli, horka a dřiny, abstrahované kouzlo všední krásy, souboj červeně sálavého tepla civilizace s namodralou všudypřítomností přírody. Podle návrhu hlavního architekta československého pavilónu ing. Jiříčného budou Kraslovy fotografie reprezentovat VŽKG na světové výstavě v Ósace.	-mp-	č.4, s.173
Ze soutěže cykly a seriály Brno	3 fotografie Fedora Gabčana Soutěž Cykly a seriály uspořádalo v roce 1969 brněnské Krajské kulturní osvětové středisko už potřetí ...	K.O.H.	č.4, s.182-183
Aktuality	Zachycení průběhu oslav 25. výročí osvobození na území Severomoravského kraje se jmenuje soutěž, kterou vypsalo Muzeum revolučních bojů v Ostravě a další ostravské instituce. ... Letošní fotosalón VŽKG bude probíhat v době od 30. května do 21.června 1970. ...		č.5, s.194
Představujeme vám	Plenární zasedání Svazu českých fotografů v Ostravě rozhodlo o přeražení Lubomíra Čecha ... z kandidátů do členů předsednictva. ...		č.5, s.197
Procházky po výstavách	V únoru byla v ostravské Fotochemě instalována výstava Vladimíra Půlpána Podněty a objekty. Osobité vize prostředí, objektů, zhmotněný prostor představ ilustrovaný konkrétním tvarem a z toho vycházející meditace nad významem a smyslem života - tak by se daly v krátkosti charakterizovat výchozí body jeho tvorby. ...	-mp-	č.5, s.212
Z výstavy Mladí fotografové k 20. výročí ČsF	2 fotografie Petra Sikuly (<i>z pravděpodobně z cyklu Lidé z hliněné vesnice</i>)		č.6, s.250 - 251
Procházky po výstavách	Výstavu skupiny EPOS v ostravské Fotochemě předcházelo napjaté očekávání. Dobrý dojem z výstavy člena skupiny Petra Sikuly, úspěchy na několika salónech, nabídka kolektivního členství v Britské královské fotografické společnosti - to všechno vzbudilo zájem o práce těchto šesti mladých autorů. ...	-mp-	č.6, s.260
Fotoklub NHKG Ostrava	Fotografie Vladimíra Půlpána, Fedora Gabčana, Bohumila Bíny a Františka Pešky. Fotoklub NHKG se svými devadesáti členy se stal největším ostravským klubem. ... Od svého vzniku před pěti lety se systematicky stará o růst a výchovu členů; v průměru pořádá ročně deset výstav, dává příležitost uplatnění mladým autorům ... v roce 1968 uspořádal výstavu Československá fotografie 1918 - 68 a spolupracuje s řadou fotoklubů v ČSSR i v zahraničí. ...	-č-	č.6, 274 - 275
Procházky po výstavách	Třetí ročník Fotosalónu Vítkovice 70 přinesl skutečně reprezentativní výběr amatérské fotografie v mezinárodním měřítku. ... Rovněž v kategorii Člověk a pracovní prostředí nebyla první cena udělena. ... třetí získal ostravský fotograf Fedor Gabčan. ... Téměř ve stejné době vystavoval Fedor Gabčan, člen tvůrčí skupiny Fotoklubu NHKG, v ostravské Fotochemě soubor krajin a motivů, inspirovaných převážně ostravským průmyslovým prostředím. Byla to výstava sice skromnější, avšak stylově čistá. Její největší přínos	-mp-	č.7, s.317

		bylo angažované podání epického obsahu znásobené citlivým vyjádřením ryze výtvarnou formou.		
Výstavy	Ostrava: Fotografie Bohuslava Růžičky ve výstavní síni Fotochemy			
Procházky po výstavách	Fotoklub NHKG instaloval koncem června v Domě kultury v Zábřehu IV. členskou výstavu. ... Výbor Fotoklubu dal tentokrát zřetelně příležitost mladým a dosud neznámým autorům, ...Z těch nových a dosud málo známých zaujal Václav Marcol ...	-mp-	č.8, s.341	
Výstavy	Ostrava: Fotografie Bohuslava Růžičky ve výstavní síni DK VŽKG - Fotografie Karla Kanií a Stanislava Sedláčka ve výstavní síni Fotochemy.		č.10, s.435	
Procházky po výstavách	... Ostravská Fotochema stihla koncem září ještě jednu výstavu - soubor fotografií místních nestorů Karla Kanií a Stanislava Sedláčka. Zkušených fotografických harcovníků, u nichž vyžadujeme stále něco nového, stylovějšího, lepšího. Změna jejich zájmu a výtvarného pohledu, která je od reportážní formy přivedla ke znakové stylizaci, však módou diktována nebyla. Byl to spíš logický vývin autorů, kteří v mnoholeté minulé tvorbě už řekli danou formou vše, co mohli. Význam znaků jejich fotografické zkratky nevidím jen v nahrazení prvotních symbolů. Jdou dál, vzniká tu nová realita přístupná všem, kdož jsou ochotni navyklý řád svých vjemů porušit.	-mp-	č.11, s.485	
1971	SVK 3211, 353 U 22 (poškozeno)			XXII
Výstavy	Ostrava: Petr Sikula - Lidé z hliněné vesnice		č.1, s.3	
Procházky po výstavách	... na výstavě skupiny EPOS ve fotografickém kabinetu Kunštátského domu. Každý ze čtyř autorů má už dobré jméno: Jiří Horák, ing. Rostislav Košťál, František Maršálek a Petr Sikula. Všichni jsou absolventy fotografického oddělení Lidové školy umění v Brně. ... Sikula a Horák hledají těžiště ve skutečné události, kterou svým osobitým způsobem využívají, ... Je tu třeba Sikulova místy až drasticky pojatá reportáž z východoslovenské cikánské dědiny, skutečnost umocněná objektivem po krajní mez ...	K.O.H.	č.3, s.125	
Člověk - tvůrce dneška i zítřka, Olomouc, z výstavy k 50. výročí KSČ	Fotografie · Doma (Fedor Gabčan), fotografie Petra Sikuly		č.5, s.215 - 217	
Procházky po výstavách	Před dvěma lety se představil Milan Modelský svým výstavním debutem „Tvary a tváře“. V červnu letošního roku měla opět v ostravské Fotochemě vernisáž i jeho druhá výstava „Čas života“. ...	-mp-	č.8, s.365	
Výstavy, soutěže, informace, aktuality	AFO 71, 2. výstava na stránkách časopisu Odborář, byla instalována v září t.r. ve výstavní síni Fotochemy v Praze. ... 2. cena Petru Sikulovi z Uherského Brodu za fotografii Pasák; ... čestná uznání byla udělena těmto autorům: ... Petru Sikulovi ...		č.11, s.483	
Jeden rok mladé generace	Šest roků už otiskuje Čs. fotografie pravidelně v každém čísle obrazovou dokumentaci o profilu mladé fotografické generace u nás. ... Vzpomeňme alespoň ...dramatického napětí v prosté realitě fotografií Petra Sikuly (6/70) ...			
1972	A			XXIII
Procházky po výstavách	„...proběhla ve výstavní síni Domu kultury VŽKG putovní výstava fotoklubu Reflex nazvaná „Život a práce Vítkováků“. Z bohaté námětové palety dané širokou činností našeho největšího hutního kombinátu není snad na výstavě opomenuto nic, jsou zde fotografie od vysokých pecí, z ocelárny, válcoven i koksoven, pracovní portréty svářečů i montérů, záběry ze závodních jeslí, rekreačních středisek a sportovní činnosti....“	-mp-	č.1, s.15	
Procházky po výstavách	„Na nápad vypsát k 50. výročí založení KSČ fotografickou soutěž na téma 50 let Ostravska přišel MěV SČSP spolu s Domem kultury VŽKG...Na výstavě, jejíž převážnou většinu tvořily práce nové,	-mp-	č.2, s.65	

	vzniklé v posledních letech, byli zastoupeni snad všichni přední autoři Severomoravského kraje. Kromě několika velmi dobrých portrétů (první cenu dostal Jan Byrtus za portrét hutníka) a sugestivních záběrů z pracovního prostředí, tvořily jádro výstavy fotografie ostravské krajiny, těžící ze specifické syntézy průmyslu s přírodou...“		
Mezinárodní soutěž PETACON-ORWO skončila	„...Ceny byly uděleny těmto Československým autorům: II: cena Petr Sikula, Uherský Brod - Tvář civilizace (čb. fotogr. - C)“ Fotografie Petra Sikuly Tvář civilizace ze soutěže PENTACON -ORWO otištěna na s.88.	Alena Šourková	č.2, s.84
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„Mezinárodní výstavu fotografie, kterou koncem loňského roku uspořádal jugoslávský Fotoklub Natron, úspěšně obeslalo 24 autorů z ČSSR. Fotografie Petra Sikuly Ptáčník byla oceněna bronzovou medailí...“		č.3, s. 98
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„IV. ročník fotografické soutěže Cykly a seriály, který v loňském roce vyhlásilo Krajské kulturní středisko v Brně, skončil těmito výsledky: I. ceny obdrželi: ....Petr Sikula...“		č.3, s.98
Sportovní fotografie včera, dnes a zítra	„Klub sportovních reportérů, ČTK a Muzeum tělesné výchovy a sportu společně uspořádaly v prosinci výstavu sportovních fotografií roku 1971 pod názvem Sto nejlepších. (Na s. 105 otištěna fotografie Fedora Gabčana).	Karel Dvořák	č.3, s. 102-107
Procházký po výstavách	„Fotografické oddělení Slezského muzea v Opavě připravilo na březen výstavu pod názvem Výtvarná fotografie Slezska a severní Moravy... Senioři Rudolf Janda...předvedli své klasické krajinné snímky, vedle nich se objevil velmi vytříbený projev mladého fotografa Petra Sikuly, který zaslal pozoruhodný výběr fotografií cikánů a krajinářský seriál širokého formátu...Fedor Gabčan ukázal další fotografie s problematikou ostravské krajiny a jejího zamoření - problematikou, kterou se už zaobírá dlouhou dobu...Bohuslav Růžička uplatnil svou schopnost vidět a zachycovat člověka obnaženého a neestetického ve své osamocení.“ (Fotografie Rudolfa Jandy Halda v Hrabůvce na s. 118, Petra Sikuly z cyklu Slovensko na s. 120-121).	AF	č.3, s. 113, 118-121
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	Čs. komitét FIAP dostal pozvání a vstupní formuláře k účasti na 12. bienále černobílé fotografie FIAP, které se bude konat letos od 8. do 13. června v holandském Eindhoven...V souboru fotografií starších než dvacetpět let jsou zastoupeni svými pracemi...M. Polášek...V kolekci mladých...jsou práce...P. Sikuly...	Ing. Petr Tausk	č.4, s.147
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„...Dne 18. března 1972 byla v Muzeu dělnického hnutí v Brně zahájena 2. výstava národní amatérské fotografie na téma „Země v níž žijeme a pracujeme“. První ceny ve svých kategoriích získali...Petr Sikula z Ostravy...“		č.5, s. 194
Procházký po výstavách	„Jméno Petra Sikuly je už v naší fotografii dostatečně známé. Již jeho minulé výstavy „Lidé z hliněné vesnice“ a „Člověk a krajina“ vzbudily zaslouženou pozornost, takže jeho nová výstava, instalovaná v březnu v ostravské Fotochemě, byla očekávána se značným zájmem. Několikaletý Sikulův pobyt na Ostravsku i snímky, které se v tisku i na výstavách začaly objevovat - to vše dávalo tušit rostoucí autorův zájem o problematiku zdejšího života, jeho specifiky, o neustále se měnící tvář ostravské krajiny. Již název výstavy - „Příroda a civilizace“ - vyzdvihuje problém, který Sikulu zaujal nejvíce: nostalgie nad devastovanou krajinou, které se prudce valící technická revoluce neměla čas věnovat, a jejíž význam si při tvorbě dnešního životního prostředí stále tíživěji uvědomujeme...“	-mp-	č.5, s. 207
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„Výstavy: Barevné fotografie Františka Krasla v kině Sevastopol		č.6. s.243

Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„František Krasl, fotograf státního divadla v Ostravě, člen SČVU a autor mnoha výstav a publikací se nedávno dožil šedesáti let...“		č.7, s. 290
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„Skončila soutěž AFO 72, kterou vypsal časopis Odborář na počest VIII. všeodborového sjezdu. Porota udělila šest cen v hodnotě 10 000 Kčs těmto autorům:...Petru Sikulovi...“		č.7, s. 292
Procházky po výstavách	„Začátkem dubna byla v ostravském Muzeu revolučních bojů vernisáž...výstavy „Loučení se Žofinkou“ - trochu nostalgický název výstavy padesáti barevných obrazů 50 x 60 Františka Krasla. Dvojí symbolika loučení - s Žofinskou hutí, jejíž mnohoruká kouřící silueta v těch dnech definitivně vychladla po 99 letech provozu i s výstavní činností - u autora. ... Krasl se věnuje fotografii hutí a pracovního prostředí již dlouho (vzpomeňme třeba výstavy Poesie oceli)...“	-mp-	č.7, s.303
Procházky po výstavách	„Na panelech výstavní síně ostravské fotochemy se v květnu objevila členská výstava fotoklubu Sinar, který touto akcí vstoupil do čtvrtého roku své existence... Názna hlubšího fotografického pojetí nalezneme...na fotografiích...Vojtěcha Bartka, jehož vykrystalizované etudy dřevěných metamorfóz přinášejí náznaky schopnosti významového zobecnění.“	-mp-	č.8, s.342
Tvář dneška ve fotografii	„...Především by se mělo skončit s fotografováním cikánů. Vždyť je to téma několik let už mistrně využité a to, co dál a dál nalézáme, jsou plagiáty od techniky po obsah. Netvrdím, že tu nelze už nic objevit. Petr Sikula se vydal ve stopách nejméně dvou ne právě malých mistrů, a přece přivezl snímky ohromující novým fotografickým pohledem na stále (zdánlivě) totéž téma. V čem jsou ty jeho snímky tak silné? Řekl bych, že z nich vane divou vášní, iritujícím, náruživým vztahem k předmětu tvorby.“	dvk	č.9, s. 401
	Fotografie Petra Sikuly z výstavy Poezie ve fotografii Písek		č.9, s.411
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	Pelhřimov: Petr Sikula - Příroda a civilizace v ZK Máj		
1973 A			XXIV.
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	Ostrava: Fotografie Fedora Gabčana ve výstavní síni Fotochemy		č.2, s.50
Dokument - protest - antikrajina ?	„...Fedora Gabčana je bezpochyby jedním z prvních, kdo se o téma devastované krajiny začal zajímat. Za řadu let vytvořil pozoruhodné svědecké dílo, dal v něm i nový výraz fotografickému vidění. Z jeho snímků lze dodnes číst prvotní ořes. Dochází až k odporu před nově nabízenými představami. Brání se rozkolísanosti tím, že do devastované krajiny komponuje další prvky (stafáž, rekvizitu, ba i akt), aby vyhrotil obsah. Oproti němu Petr Sikula jakoby byl do tématu divoce vržen. Je méně romantický. Jeho pohled je drsnější, často objektivistický. Pracuje perfektní realistickou technikou a patří, alespoň prokazatelně v oblasti této tematiky, k nejvýraznějším mladým představitelům návratů až hodně před všechny ty zmatky, které do pojmu „modernosti“ fotografie vnesly špatně vykládané termíny a vágní kriteria. Ani u Gabčana, ani u Sikuly nejde o vysloveně protestní projev. Gabčana je silně emocionální, Sikula ukazuje symptomy jakési cesty k „antikrajíně“ - k protestu spíše teoretickému...“	Karel Dvořák	č.3, s. 104
	Fotografie Petra Sikuly a Fedora Gabčana na s. 105 - 107.		
Procházky po výstavách	„...výstava nese název Výtvarná fotografie Slezska a severní Moravy. ... Petr Sikula zde má kromě svých cikánských námětů i výběrné snímky z pastorálií slovenské přírody ...Bylo by ovšem třeba jmenovat ještě další dobré autory jako ... Gabčana ... a jiné.“	Pik	č.3, s.111

Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„Mistr svazu českých fotografů... prvního ročníku soutěže o Mistra svazu se zúčastnilo téměř šedesát předních autorů. ... porota ... udělila titul Mistra svazu Petru Sikulovi. Spolu se Sikulou tvoří Deset nejlepších 1973 ... V. Bartek...“		č.4, str 146
Procházky po výstavách	„Dům kultury vítkovických železáren připravil v lednu svým návštěvníkům ... překvapení. Fotografická výstava Ostrava - Volgograd je konkrétní aplikací družby obou měst, je realizovaná dvěma povolanými partnery: redakcí volgogradské Pravdy a ostravské Nové svobody. Vkusně instalovaná výstava je sestavena z prací fotoreportéra Květoslava Kubaly a jeho dvou volgogradských kolegů Anatolie Jaického a Vasilije Golišnikova. ... Kromě velmi dobrých reportáží z průmyslového prostředí (např. Kubalův reportážní portrét hutníka získal na výstavě Klubu českých fotoreportérů 1. cenu) přesvědčují ostravské fotografie Květoslava Kubaly o tom, že ani denní shon fotoreportéra krajského deníku nesetřel schopnost jeho poetického vidění, cit pro zvláštní krásu ostravské krajiny, pro cizince třeba až příliš krutou a šedivou...“	-mp-	č.4, s.149
Procházky po výstavách	„Ve výstavní síni ostravské Fotochemy vystavoval v lednu Fedor Gabčan, známý zejména svými citlivě pojatými fotografiemi zdejší krajiny a životního prostředí. Tentokrát se ve své monotematické výstavě zaměřil na prostředí automobilových závodů. ... Autor, svou dosavadní tvorbou rozhodně nikoli nevýznamný, by měl mít schopnost většího odstupe od vlastní práce.“	-mp-	č.4, s.149
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	Ostrava: Fotografie B. O. Sousedíka v DMH Zábřeh		č.5, s.194
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„5. ročník fotografické soutěže čtenářů T 72 Člověk XX. století je uzavřen. V kategorii černobílé fotografie získal 1. cenu Petr Sikula za cyklus Devastovaná krajina...“		č.6, s.224
Motiv práce a pracovního prostředí ve fotografii	„...Námět práce a jejího prostředí ve fotografii přirozeně nevylučuje ani experimentování či různost technik, pokud tato cesta nevede jen k zastřením obsahové chudoby. ... František Krasl objevil mnoho nového ve fotografii barevné právě v tomto prostředí...“	Karel Dvořák	č.7, s.294 - 296
Výstavy, soutěže, aktuality, informace	„Květnové číslo časopisu Fotografie (NDR) věnovalo osmistranu tvorbě ostravského fotografa Petra Sikuly. Autor článku Krajina naděje oceňuje originalitu Sikulových fotografií, jejich sepětí s průmyslovým Ostravskem i přesvědčivou emocionální výpověď o devastaci krajiny. Malý medailonek je doplněn několika fotografiemi...“		č.8, s. 339
Procházky po výstavách	„Václav Marcol je dalším členem tvůrčí skupiny fotoklubu NHKG, který vystavoval soubor svých fotografií ve výstavní síni ostravské Fotochemy... Výstavní soubor byl sestaven ze záběru nahodilých pouličních momentek všedního dne... Zbytky devastované periferie, popelnicová zákoutí a zbořeníště, dominující na řadě fotografií, jsou tlačeny do rádooby bizarních tvarů širokoúhlovou perspektivou. Ani jedno ani druhé už však není nové, už nevzrušuje, nic nového neříká. Není to sociální fotografie navozující naléhavost problémů, které ještě bude nutno řešit, a kontrastující kritickým upozorněním na přístup k životu i společnosti. Chybí tu i poezie, která by byla schopna očišťující katarze, povznesení do hlubší významové roviny...“	-mp-	č.9, s.390
Procházky po výstavách	„V pražské síni Fotochemy byla koncem června již popáté otevřena výstava Člověk XX. století, která je každoročním výsledkem soutěže vypisované Technickým magazínem pro fotografy amatéry. Poroty, která v kategorii černobílé fotografie vybírala z 645 snímků, udělila 1. cenu Petru Sikulovi za cyklus „Devastovaná krajina“...“	ah	č.9, s.390-391
Výstavy, soutěže, aktuality,	„Třetí číslo západoněmeckého čtvrtletníku International Phototechnik přineslo rozsáhlý článek o praktickém využití širokoúhlých objektivů. Stať byla ilustrována několika snímky Petra Sikuly...“		č.11, s.483

informace			
Procházky po výstavách	„IV. výstava amatérské fotografie na stránkách časopisu Odborář, instalovaná v pražské síni Fotochemy, je výsledkem soutěže na výtvarnou a reportážní fotografii tohoto časopisu - AFO 73. ...jak se o to namnoze pokoušejí autoři krajním nebo aspoň svůdným napomáháním ryzí techniky, tedy techniky přístrojů. Toho se např. neuvaroval ani Petr Sikula ve snímcích Před sfáraním, kde vlastnost objektivu zastřela už méně vynalézavý obsahový aspekt. Nicméně i tyto jeho fotografie spolu třeba s Byrtusovými Hutěmi II patří nepochybně k dobrým a podnětným pohledům na průmyslové pracovní prostředí...Jen málo je tu dokladů nové zaujatosti (Sikulova Rakovina země)...	dvk	č.12, s.543
1974	A		XIV
Tvůrčí skupiny soutěží	... Novou formou stimulace a podpory tvorby předních fotoamatérů je soutěž tvůrčích skupin, vyhlášená v rámci festivalu zájmové umělecké činnosti 1972 - 73. Organizátorům soutěže, Ústavu pro kulturně výchovnou činnost a Svazu českých fotografů, šlo o to, vyzkoušet soutěžní formu k navazování kontaktu tvůrčích skupin s předními teoretiky v oboru fotografie, získat přehled o počtu těchto kolektivů, které se sdružují na základě společného tvůrčího přístupu k fotografické práci ...Porota došla k závěru, že se to nejlépe podařilo skupinám: ... DK NHKG Ostrava ...	MH	č.1, s.2
	O existenci třídy výtvarné fotografie na Lidové konzervatoři Městského kulturního střediska v Ostravě se mimo rámec Severomoravského kraje příliš neví. A přece má za sebou již několikaletou historii; pár ročníků absolventů, a po údobí koncepčních nejasností a dočasného přešlapování na místě i jasný plán do budoucna.	-mp-	č.1, s.15
	Odráz vlivu tohoto studia na tvůrčí činnost jednotlivých žáků je patrný z tvorby posluchačů prvního ročníku, instalované na výstavě v říjnu 1973 ve výstavní síni ostravské Fotochemy.		
3. sjezd Svazu českých fotografů	Pod heslem „Angažovanou fotografií chceme pomáhat při plnění závěrů XIV. sjezdu KSČ“ se ve dnech 24. a 25. listopadu 1973 konal 3. sjezd naší největší fotografické organizace - Svazu českých fotografů. Pohostinnou půdu i mimořádnou péči o důstojný průběh sjezdu a o spokojenost téměř dvou set jeho účastníků poskytlo Kladno. Delegáti i hosté zasedli v historickém dělnickém domě, kde Antonín Zápotocký léta redigoval kladenskou Svobodu. Nepochybně i tyto okolnosti ovlivnily sjezdová jednání a jejich výsledek.	Václav Jirů	č.2, s.51
	... Plénum ÚV SČF: Milan Karpala, ... Vojtěch Bartek ...		
Informace	V 5. ročníku fotografické soutěže Cykly a seriály, kterou pořádalo krajské kulturní středisko v Brně ... První ceny byly uděleny ... Petru Sikulovi za cyklus Ostrava ...		č.3., s.98
Procházky po výstavách	Celostátní soutěž Štít Viléma Heckela vstoupila již do druhého ročníku. V prosinci byly vybrané práce instalovány ve výstavní síni Severočeského muzea v Liberci.	Pik	č.3, s.118
	... Pořadatelé uvážlivě rozdělili soutěž do dvou kategorií: Příroda - krajina, zvířena a květina a Člověk v přírodním prostředí. Hlavní cenu si odnesla Věra Weimertová z Ostravy za snímky Cesta k vrcholu a Ledovcové variace. ... Bylo by třeba zmínit se ještě podrobněji o dobrých snímcích Petra Sikuly ...		
Z výstavy severomoravský kraj ve fotografii Opava	Fotografie: Petr Sikula, Vilém Reichmann, Fedor Gabčan		č.4, s.170 - 171

Procházky po výstavách	Dva světy se setkaly v únoru v brněnském kunštátském domě; ... Autoři výstavy Mladá generace na to šli jinak. .... právě exkluzivní tvorba této skupiny se za uplynulé čtyři roky natolik vepsala do tváře naší fotografie a ovlivnila řadu autorů, že se vtírá dojem, že nic netrvá věčně a že před jejími členy se začíná rýsovat tvůrčí horizont, za který se budou muset dřív nebo později (ale spíš dřív) podívat. Trošku už za něj nahlédl čtvrtý člen Eposu Petr Sikula, jehož cyklus z Egypta - zčásti reportáže, zčásti krajiny - využívající účelně a promyšleně širokého záběru Horizontu a zpracovaný neobyčejně citlivě kompozičně, světelně i atmosféricky (krajiny na Nilu), tvoří druhý dominující úsek výstavy. ...	K.O.H.	č.5, s.203
Informace	Petr Sikula získal na 6. mezinárodní fotografické výstavě Bifota v Berlíně čestnou medaili mezinárodní poroty a stříbrnou medaili FIAP za seriál Ostravská krajina.		č.7, s. 294
Informace	Na výstavě Bifota v Berlíně ... vystavovali ... P.Sikula ...		č.9, s.390
Informace	Poezie ve fotografii, pátý ročník soutěže pořádané v rámci Šrámkova Písku ... 2. cenu získal Vojtěch Bartek ...		č.9, s.390
Procházky po výstavách	Fotografická soutěž Člověk XX. století, kterou pravidelně vypisuje redakce Technického magazínu, má již tradičně vysokou úroveň. ... Druhé místo přiznala porota Místru Svazu českých fotografů Petru Sikulovi za cyklus Závody.	-prl-	č.9, s.393
	Fotografie: Z výstavy FOTO 74 - Mistr SČF ve Staroměstské radnici v Praze: Petr Sikula - Ostravské fjordy		č.9, s.410
AFO 74 - 75 - ohlédnutí za soutěží	K účasti na letošní fotosoutěži AFO 74-75, vyhlášené redakcí časopisu Odborář, bylo vyzváno dvacet autorů, vítězů předchozích ročníků soutěží AFO. Byl to jakýsi finálový souboj nejlepších autorů, kteří vítězně prošli sítí fotografických soutěží AFO předchozích čtyř let a ovlivňovali tvářnost celé amatérské fotografie. .... Odborná porota .... navrhla rozdělení cen, které převzali tyto autoři: ... Petr Sikula z Ostravy Cenu AFO 74-75 za tematiku kulturního vyžití, rekreace, aktivního odpočinku a sportu - nejlepší soubor fotografií se sportovní tematikou, ...	Míro Vosátka	č.10, s.441
Procházky po výstavách	Dvanáct fotografií ... se po brněnské premiéře své výstavy s názvem Mladá generace rozhodlo ukázat i Pražanům, jak se má fotografovat, ... lze litovat, že při výběru snímků pro tuto svou výstavu poněkud překročili únosnou míru záběrů vyvolávajících dojem tísně, smutku nebo až beznaděje. ... prvního Mistra SČF P. Sikuly, ...	V.J.	č.10, s.449
Celostátní festival zájmové umělecké činnosti, III. česká národní soutěž amatérské fotografie 1974	III. národní soutěž amatérské fotografie ... bude instalována ve Vlastivědném ústavu v Olomouci a zahájena 19. října 1974. ... Na dalších místech se uplatnily komorní, intimní fotografie známého českého poetismu. Jsou to ... čestná uznání pro ... Fedora Gabčana ... Vojtěcha Bartka ... Poněkud překvapí „pouhé“ čestné uznání pro Petra Sikulu, autora, u jehož jména jsme zvyklí číst samá nej. Jeho na výstavu přijatý Akt I je podle mne krásná ukázka cílevědomého protestu proti devastaci krajiny. Spekulativnost této fotografie bude asi námětem k četným diskusím.	Jaroslav Vávra	č.10, s.456
Procházky po výstavách	... Okresní kulturní středisko ve Frýdku - Místku vyhlášením tematické fotografické soutěže Krajem Leoše Janáčka. ... V řadě případů tím sklouzli do dnešních módních klíšé, ale někteří dospěli k opravdu funkčnímu vyjádření a jejich snímky představují tvůrčí čin v pravém slova smyslu. Platí to především o ... autorech: ... Fedoru Gabčanovi a Petru Sikulovi. ... Zatímco Sikula vytváří se Sudkem syntézu úzkým navázáním a odlišením v poměrně subtilních detailech, Fedor Gabčan se zdánlivě staví do úplné opozice. Předložil seriál geometricky jednoduchých linií stromů s perspektivně zvýrazněnými stíny. ... ... první cenu ze soutěže odnesl Bohumil Bělíca ...	MB	č.11, s.504
Informace	... na 2. mezinárodním fotografickém salónu, který pod patronací FIAP pořádá fotoklub v Montessonu ve Francii. ... Na výstavu, která se konala v Montessonu v dubnu 1974, byly dále přijaty snímky ...		č.12, s.534

Petra Sikuly ...			
Procházky po výstavách	Jméno Bohumila Bělící není v severomoravské fotografii neznámé. Tentokrát se s ním setkáváme ve výstavní síni ostravské Fotochemy, na výstavě věnované beskydské krajině. ... Bělíca se nesnaží ohromit, přijít za každou cenu s něčím novým, šokovat módním negativistickým pohledem na krajinu. Jeho - jak kdosi vtípně na vernisáži poznamenal - „antisikulovská“ tvorba vychází ze zcela jiných hledisek: znovuobjevuje důvěrně blízké beskydské scenérie, v nichž se zastavil čas ...	-mp-	č.12, s.539
1975	SVK 353 U 380149		XXVI
Procházky po výstavách	Nově vybudovaná fotografická galerie okresního muzea v Děčíně byla ve svých reprezentačních prostorách svědkem přehlídky výstavního výběru 6. ročníku fotografické soutěže Řeka a lidé kolem ní v rámci Děčínské kotvy. ... Průmyslová řeka Petra Sikuly jistě nepotřebuje dalších rozborů. Jeho kolekce tří snímků je dostatečně výmluvná svým bojem za zlepšení prostředí našeho života i svěbytností fotografické tvorby tohoto autora. ... Také další snímky odměněné čestným uznáním, např. ... soubor Řeka a průmysl od Věry Weinertové z Ostravy ... přispívá k celkovému vyznění letošní kolekce Řeka a lidé kolem ní. ...	ERB	č.1, s.6
Procházky po výstavách	Péče Slezského muzea v Opavě o výtvarnou fotografii se datuje již více než deset let - přesněji řečeno od chvíle, kdy tmnějším fotografickým oddělením (především zásluhou Arnošta Pustky) byla zřízena sbírka výtvarné fotografie. ... Výstava Severomoravský kraj ve fotografii, instalovaná v říjnu ve výstavní síni Slezského muzea ... Prolog výstavy vytvářelo několik panelů s výběrem fotografií z podobně koncipované výstavy v roce 1966. Vznikla tím zajímavá konfrontace úrovně, významu i účinku regionální krajinářské tvorby. Tedy regionální ve smyslu konkrétního dokladového určení a ne mnohdy pejorativně chápaného „regionálního významu“. Jeden rozdíl byl patrný hned na první pohled. Před osmi lety ještě autoři nacházeli „poezii v haldách“ a svou tvorbou evokovali jakýsi pocit sounáležitosti, zakořeněnosti a jisté hrdosti na příslušnost k tomuto prostředí (Jiří Etzler, Stanislav Sedláček, Jiří Fojtík). Nejvýraznější proud současný naproti tomu s chladným rozmyslem a téměř až surrealistickou výrazností toto pojetí boří a s nezanedbatelným formálním efektem ukazuje na devastovaná místa „vředu na tváři krajiny“ (Gabčan, Sikula). Avšak to hlavní, co výstavu předznamenalo, byla přímá návaznost na retrospektivně vystavený vynikající soubor krajinářských prací dr. Rudolfa Jandy. Výstava v podstatě prokázala, že i tvorba stavící na esteticky hodnotné realitě je plnohodnotná s jakoukoli jinou námětovou sférou a je schopna dosahovat nemenšího emočního účinku. Je rovněž potěšitelné, že vedle osvědčených autorů výstava představila nová či méně známá jména (Věra Weinertová ...	-mp-	č.1, s.7
Zadáno pro mladé - Náš svět očima mladých	... soutěž pro mladé ... připravilo pelhřimovské Okresní kulturní středisko ...Pelhřimov ... se totiž v posledních čtyřech letech stal pravidelným hostitelem některých známých československých fotografií - amatérů, kteří zde uspořádali autorské výstavy. V roce 1972 se zde představil Petr Sikula ...	Jiří Percl	č.1, s.15
Ze soutěže Řeka a lidé kolem ní	fotografie: Petr Sikula		č.1, s.24
Informace	Za přátelství nerozborné je název a téma krajské výstavy amatérské fotografie, která byla v listopadu 74 otevřena v Ostravě. ... Fotoamatéři, kteří navštívili Sovětský svaz, vytvořili hodnotné snímky znamenající přínos k úrovni naší fotografie. ... První cenu dostal P. Sikula za seriál snímků Salsapils ... druhou cenu V. Weinertová za cyklus Jeden den v Moskvě ...		č., s.50
Výstavy	Ostrava: Fedor Gabčan: Indie, ve výstavní síni Fotochemy		č.2, s.51

Informace	Životní prostředí bylo námětem fotografické soutěže Mladého světa a štábu akce Brontosaurus. ... Na výstavě instalované v lednu v Praze, byly kromě soutěžních prací vystaveny i cykly tří stipendistů, které štáb akce Brontosaurus pověřil zpracováním daných témat: ... Město Petra Sikuly.		č.3, s.98
Procházky po výstavách	Soutěž o účast na II. národní přehlídce barevných diapozitivů Diafon Opava 74, kterou z pověření ministerstva kultury vyhlásil Svaz českých fotografů za odborné spolupráce Ústavu pro kulturně výchovnou činnost v Praze, byla uspořádána Okresním kulturním střediskem v Opavě na počest 30. výročí Slovenského národního povstání a 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.... V neozvučených cyklech a seriálech vynikly opět práce ... Jiřího F. Zachara z Ostravy (Halda) ... Na přehlídce byla zařazena také skupina barevných snímků mladých autorů do 25 let, ve které vynikly práce nadaného ostravského autora Miroslava Sychry, ať už to byl oceněný cyklus Zima nebo cykly Oheň a Ostrava. Z dalších cen získali po jedné František Zvardoň z Opavy ...	A.P.	č.4, s.150
	Fotografie: Ivan Sláma - Tavba		č.4, s.165
	Fotografie: Vojtěch Bartek, ostravský kraj, František Zvardoň		č.4, s.166
Informace	Do 6. ročníku fotografické soutěže memoriálu Slávka Pravce ... Čestné uznání obdrželi ... V. Weinertová ...		č.5, s.194
Procházky po výstavách	... po nedávné cestě našich představitelů do Indie - se ve výstavní síni ostravské Fotochemy objevila výstava, poskytující zvýšenému zájmu o tuto zemi obrazový doprovod. Ostravský autor Fedor Gabčan ji nazval Moje setkání s Indií. ... Indie Fedora Gabčana - to je kontrast uměleckých památek ze XVI. století s každodenní tvrdou skutečností, kontrast architektury s reportáží o lidech, jejichž dnešek teprve nastává. ... Druhá poloha - Gabčanovi podstatně bližší - to jsou lidé dnešní Indie zaplňující ulice, krámký i přístavy, lidé obyčejní, chudí, a přece plní chuti žít a tento život změnit. ...	-mp-	č.5, s.199
Dokument doby	Typickým rysem budování socialistického státu je budování těžkého průmyslu. ... K nejvýznamnějším stavbám první pětiletky patří Nová huť Klementa Gottwalda v Ostravě - Kunčicích. ... Ostravské noční nebe odrazilo novou záři prvního odpichu vysoké pece, zapálené v NHKG už v roce 1951. ... Obraz siluety průmyslových závodů, vysokých pecí, obrovských hal s válcovacími stolicemi, bateriemi martinských pecí, kováren, mostáren, rouraven atd. je typický pro období zvýšeného úsilí budování v každém státu. Tyto motivy byly, jsou a budou příznačné zejména pro socialistické země a všude tam, kde se lid stal pánem těchto mohutných základních výrobních prostředků. Z obrovského množství dokumentů doby tohoto typu uveřejňujeme snímek K.O.Hrubého z kovárny NHKG s lisem o tlaku 12 000 tun. ...	L.B.	č.6, s.248
Procházky po výstavách	30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a 27. výročí Vítězného února byla věnována výstava nazvaná Očima reportéra 1966 - 1975, kterou v Domě kultury Nové hutě Klementa Gottwalda uspořádal Fotoklub NHKG. ... Fotografie nezobrazující oficiální a slavnostní příležitosti, ale každodenní pracovní hrdinství, záběry z dílen, z prostředí autorům důvěrně známých, soukromí domova, chvíle oddechu, sport. Gabčan, Lorenc, Modelský, Nagy, Poláček, Podjůkl a další...	-mp-	č.7, s.323
	Fotografie Petra Sikuly (<i>dva snímky z Moskvy komponované do kruhu</i>)		č.7, s.332 a 333
Výstavy	Ostrava: František Krasl - Lidé a práce, v Muzeu revolučních bojů		č.9, s.392
Dokument doby	Ocelová srdce naší republiky bijí na Kladně, v Ostravě ... Vysokopecaři snížili spotřebu koksu o pět kilo na tunu železa... To je náplň reportáže V. Švorčíka ...	L.B.	č.9, s.398
Procházky po výstavách	V prvních prázdninových dnech měla ve výstavní síni ostravské Fotochemy vernisáž výstava Miroslava Sychry Ostrava panoramatická. A polohlasé povzdechnutí jednoho z návštěvníků „tak	-mp-	č.10, s.458

	tu máme zase ty haldy“ - docela výstižně charakterizovalo její hlavní vyznění. Bezútešné haldy, nostalgie krajiny nad jízvami těžkých ran průmyslové periférie. ... důvod, proč se tohle všechno fotografuje a vystavuje stále znovu, je spíše v „magické přitažlivosti“ těchto míst: každý ostravský fotograf si to „musí zkusit“. ... ukazuje jen tu zadní, odvrácenou - a neustále mizející tvář. Je jistě mnohovýznamovější a fotograficky „vděčnější“ než parky, zahrady a zákoutí Černé louky, nové čtvrtě, či neustále se rozvíjející tvářnost města. ...		
	fotografie Miloše Poláška		č.12, titulní strana
Informace	Fotoklub ZK ROH dolu Pokrok v Duchcově vyhlásil ke Dni horníků fotografickou soutěž. Porota ... vybrala a ocenila fotografie Vojtěcha Bartka ... Uveřejňujeme snímek Vojtěcha Bartka z cyklu Havíři.		č.12, s.536
	Člověk a krajina byl název výstavy uspořádané v Erfurtu v NDR. ... Výstavy se zúčastnily také některé čs. fotokluby, z jednotlivců Petr Sikula ...		
	Fotografie: Petr Sikula (k článku M. Bílka na str. 552)		č.12, s.537
Procházky po výstavách	V domě kultury NHKG uspořádal tamější fotoklub svou 9. členskou výstavu. ... Rozšířila se tématická šíře, která tvorbu klubu námětově obohacuje, je potěšitelný vzrůst počtu prací se společensky angažovaným obsahem. ... Na výstavu dopadl stín tragické události. Lubomír Čech, jeden z těch několika, kteří stáli u kolébky zrodu tohoto klubu, fotograf, organizátor, který všechny své síly věnoval rozvoji klubové činnosti, podlehl ve svých 35 letech těžké chorobě. Do posledních dnů svého života organizoval kursy, semináře, pomáhal mladým autorům, přednášel, fotografoval, podněcoval k tvůrčí práci - i když věděl, že je nevyléčitelně nemocen. ...	-mp-	č.12, s.540
Fotografie a dnešek	... Zjednodušeně řečeno, na Sikulově fotografii vidíme zobrazenou továrnu s devastovanou průmyslovou krajinou, v níž leží akt. ... je to význam bezbrannosti a ohroženosti něčeho tak jemného a něžného, jako je krásná, mladá, panensky čistá dívka, která zde symbolizuje veškerý bezbranný a ohrožený život. ... Všimněme si třeba jemného dotyku pravé ruky, která laská zjizvenou zemi. Ta žena se od krajiny neodvrací, ale něžně a vroucně ji hladí. Ve vrcholícím významu prožíváme symbolizaci spojení dvou dárců života: mateřské země a ženy. ...	Miroslav Bílek	č.12, s.552 - 553
1976	SVK 353-U 396033		XXVII
Informace	Mezinárodní porota ORWO-Pentacon ... 3. cena A. Jedlička z Ostravy Zábřehu ...		č.1, s.2
Výstavy	Stanislav Sedláček - Cykly		č.2, s.51
Informace	Soutěž severomoravský kraj ve fotografii obeslalo 80 autorů ... V kategorii černobílých cyklů a seriálů zvítězil B. Bělíca, dvě druhé ceny získali F. Gabčan a A. Válek a tři třetí ceny S. Křížek, M. Nagy a H. Thiel. Za jednotlivé černobílé snímky ... třetí ceny V. Bartek ... V kategorii barevných cyklů a seriálů ... druhou V. Bartek ... v kategorii jednotlivých diapozitivů ... druhé ceny získali M. Polášek, I. Sláma ... třetích cen si rozdělili ... F. Zvarďoň ... Z prací zaslaných na tuto soutěž a ze sbírek fotografického oddělení Slezského muzea bude v květnu 1976 uspořádána výstava v ostravském Muzeu revolučních bojů a budování socialismu.		č.3, s.98
	fotografie Fedor Gabčan (pozn.: <i>půlakt v bílém klobouku</i>)		č.3, s.132
Výstavy	V. Weinertová - Lidé, města, hory, Petr Sikula - Černá afrika, výstavní síň Fotochemy		č.5, s.194
Dopisy, názory, diskuse	Vážná redakce, v době od července 1974 do října 1975 se v několika číslech Československé fotografie v rubrice Procházky po výstavách objevily články podepsané značkou -mp-, v nichž autor buď přímo, nebo „mezi řádky“ útočí na mou působnost v oblasti umělecké fotografie. ...	Sikula	č.5, s.210

	Často se mí přátelé a známí diví, proč vůbec píší recenze. Je to na pováženou - zvláště u člověka, který stále ještě aktivně fotografuje. Stojí to vůbec za to - ptají se a občas vypočítávají, kolik nepřátel jsem si nadělal nepříliš kladnými recenzemi. ... Petr Sikula píše, že uměleckou fotografii nedělá profesionálně. Nemohu však přece souhlasit s pejorativním závěrem vyplývajícím z formální logiky: to dělá uměleckou fotografii amatérsky a jako profesionální fotograf Stavoprojektu Ostrava je pouze řemeslník ?	Polášek	
Informace	Děti objektivem je název celostátní výstavy fotografií s dětskou tematikou, která byla na jaře slavnostně otevřena v Mervartově výstavní síni přerovského zámku. Výstava je výsledkem 6. ročníku stejnojmenné celostátní fotosoutěže ... 2. cenu obdrželi ... Fedor Gabčan z Vratimova za seriál Děti ze staré Delhi ...		č.6, s.242
Procházky po výstavách Petr Sikula	... Město jeho mládí vidělo v roce 1968 jeho první a hned také úspěšnou výstavu, která jej rázem zařadila k našim předním mladým fotografům. Po sedmi letech se Petr Sikula do Uherského Brodu opět vrátil. Bylo to pro něj sedm let úspěchů, kdy na své cestě sbíral jedno uznání za druhým a jeho jméno pevně zakotvilo v popředí naší fotografie. Výstava instalovaná v Muzeu J. A. Komenského v Uherském Brodě, stručně nazvaná Petr Sikula - fotografie 1968-75, byla jakousi přehlídkou a bilancí těchto sedmi let. ... Teprve příchod do průmyslové krajiny Ostravska dal Sikulovi možnost plně rozvinout svůj talent a svým vlastním způsobem se vyjádřit k problémům, jež nás obklopují. ... Charakteristickým prvkem Sikulova fotografického rukopisu je používání širokouhlého objektivu ...	-jrd-	č.6, s.258
T 76	4 fotografie Věry Weinertové ze soutěže člověk XX. století		č.6, s.264 - 265
Informace	Do soutěže AFO 76 pořádané redakcí časopisu Odborář zaslalo 387 autorů 2004 prací ... Odborná porota udělila ... v kategorii Člověk v práci ... druhou cenu získal Vojtěch Bartek z Ostravy - Poruby a třetí Věra Weinertová z Ostravy. Čestná uznání obdrželi ... I. Sláma z Ostravy - Poruby.		č.7, s.290
Informace	František Peška, dlouholetý člen fotoklubu DK NHKG a člen tvůrčí skupiny Objekt, se v roce 1975 zúčastnil soutěže časopisu Hobby. Za snímek Nostalgie získal prémii - zahraniční zájezd na Island v hodnotě 2000 DM.		č.7, s.290
Výstavy	Ostrava: Viktor Kolář - Člověk mezi lidmi ve výstavní síni Fotochemy		č.7, s.291
Dopisy, názory	... Pane Polášku, své kritiky píšete s velikým zaujetím pro věc; to je dobře. Ale prosím Vás, nepospíchejte se svými závěry, můžete dobrým lidem i dobré věci ublížit. A nebojte se českého jazyka, je krásný, bohatý a dovede se obejít i bez cizích slov. Také si myslím, že správná kritika nesmí být pouze výsledkem osobních pocitů.	Taras Kuščynsk yj	č.8, s.339
Informace	Portugalského salónu umělecké fotografie v Barreiru se z Československa zúčastnilo 12 autorů ... na výstavu však bylo přijato pouze pět snímků čtyř autorů ... Petra Sikuly ...		č.9, s.386
Informace	V červnu probíhala ve Vsetíně výstava fotografické skupiny Setkání. Jednalo se o jakési předpremiérové vystoupení právě vznikající skupiny, v níž se rozhodli sdružit následující fotografové amatéři i profesionálové z různých míst Čech a Moravy: ... Petr Sikula ...		č.9, s.386
Informace	V soutěži Dechovka ve fotografii ... bylo uděleno šest čestných uznání - ... Štefanu Smidžárovi ...		č.10, s.434
Informace	Odborná porota v čele s profesorem Jánem Šmokem, která se sešla ve dnech 2. - 3.7.1976 ve Vlastivědném ústavu v Olomouci, ... 4. národní soutěže amatérské fotografie ... První cenu v kategorii A/3 (nad 25 let) získal Ivan Sláma, dvě druhé ceny byly uděleny ... Věře Weinertové ...		č.10, s.434
4. AMFO	fotografie Ivan Sláma		
Informace	Na 18. mezinárodním fotosalónu v belgickém městě Kortrijk ... byly		č.11, s.482

	na výstavu přijaty práce ... P. Sikuly ...		
Výstavy	Ostrava: Fedor Gabčan - Lidé z pevnosti ve výstavní síni Fotochemy		č.11, s.483
Informace	... A tak byl po mnoha konzultacích koncem roku 1966 vytvořen pod patronací Domu kultury NHKG Fotoklub NHKG. ... V průběhu let se vedle původní 1. tvůrčí skupiny objevily další dvě: Lux a Objekt. ...		č.12, s.530 - 531
1977	SVK 353 U 436613. (chybí č.12)		
Výstavy	Ostrava: Milan Karpala a Věra Weinertová - Kuba, první socialistický stát Ameriky, výstavní síň Fotochemy		č.2, s.51
Informace	Ostravská výstavní síň n.p. Fotochema oslavila v březnu desáté výročí svého trvání a otevření průzkumových prodejen Fotochemy. Ostravská prodejna a výstavní síň patří k největším nejen obratem, ale i prostorami a poskytovanými službami. Za deset let činnosti zde bylo uspořádáno 142 výstav převážně ostravských autorů a 12 výstav zahraničních.		č.3, s.98
Procházky po výstavách	Výstava fotografií Věry Weinertové Města a staletí v ostravské Fotochemě čerpala z autorčiných cest po Itálii. ...	Miloš Polášek	č.4, s.163
	<i>fotografie</i> Věnek Švorčík: Tavič		č.4, s.171
Skupina Objekt	V rámci loňské 4. národní výstavy amatérské fotografie v Olomouci se uskutečnila i soutěž tvůrčích skupin. ... Mezi skupiny, které vznikly bez pevně formulovaného programu, patří i ostravský Objekt. Skupinu před třemi lety založili ve fotografii již značně zkušení členové Fotoklubu NHKG Vladimír Půlpán a František Peška, k nimž se za čas přidali dva velmi mladí autoři z nepříliš úspěšné skupiny Nova Václav Šedý a Igor Dvořáček. Neměli pevný cíl, ale přesto je mnohé spojovalo. Především to byla chuť experimentovat, hledat stále něco nového ...	Vladimír Birgus	č.7, s.296
Procházky po výstavách, Jambo safari	... Zajisté nebylo náhodné, že hlavní cenu západoněmecké soutěže Svět pro všechny obdržel Petr Sikula; dramatická tvářnost ostravské průmyslové krajiny jeho fotografií byla odměněna dvoutýdenním fotosafari keňskými a tanzánskými rezervacemi. Po necelém roce vystavil Petr Sikula své fotografické trofeje ve výstavní síni ostravské Fotochemy. A po Gabčanovi (Indie) a Weinertové (italské památky) je tak dalším ostravským autorem, který seznamuje zdejší diváky se svým pohledem na stále ještě exotickou část světa. ...	Miloš Polášek	č.7, s.307
Setkání	Nedávné založení skupiny Setkání představuje pokus o dost odlišný přístup k fotografickým skupinám, než je obvyklé. ... především v tom, že se jedná o vyhraněné autory, kteří se zabývají fotografií z rozdílných námětových oblastí a navíc k případně shodným námětům zaujímají značně odlišný osobní přístup. .... Vedle vzájemných osobních sympatií, respektu a hlubokého zaujetí fotografií u všech autorů je možné nalézt i některé závažné společné rysy práce. Je to především snaha o výtvarnost, nekonvenčnost a pocitovou bohatost. Ale jednotící je též dávání přednosti jisté statičnosti s vyloučením prvků náhodnosti v tvorbě. Všechny tyto rysy se výrazně vyskytují u všech členů skupiny Setkání, např. ... v krajinách Věry Weinertové, Petra Sikuly ... reportážní zaměření ... živé a bezprostřední záběry z cest Věry Weinertové a Petra Sikuly.	Miroslav Bílek	č.7, s. 308
Vítkovický fotoklub	... v příštím roce totiž oslaví třicáté výročí svého vzniku. ... počet jeho členů se pravidelně pohyboval mezi padesátkou až stovkou a v některých obdobích, hlavně v začátcích, ji vysoko překračoval. ... František Pajurek - předseda, Stanislav Sedláček - místopředseda, Gerhard Chasák, Štefan Smidžár a věčně hledající a nespokojený Bohuslav Růžička, to jsou jména jen několika členů ...	Jiří Percl	č.8, s.344
Procházky po výstavách - František Peška	Květnová výstava Františka Pešky v ostravské Fotochemě byla značným překvapením. Peška zde totiž opustil oblast experimentální výtvarné fotografie, která až dosud poutala jeho zájem, a svou výstavu, jež vznikala na podkladě tvůrčího stipendia Fotoklubu NHKG, sestavil z reportážních záběrů. Po mnoho měsíců fotografoval	Vladimír Birgus	č.8, s.355

	v porodnicko - gynekologickém oddělení nemocnice ve Vítkovicích...		
Informace	V sedmém ročníku fotografické soutěže AFO 77 ... Čestná uznání v této kategorii získali P. Sikula ...		č.9, s.386
Výstavy	H. Kolátorová - Paříž, K. Kania, výstavní síň Fotochemy		č.9, s.386
Mladá fotografie - Vojtěch Bartek	Vojtěch Bartek, povoláním havíř, je star 35 let. Žije v Ostravě - Porubě. ... Narodil se a vyrostl v prostředí které je plné efektních kulis. Kolem něho od malička kouřily komíny, teklo železo, devastovala se krajina, zanikaly a vznikaly průmyslové závody, rostla sídliště, příroda ustupovala a zase se vracela tam, kde vznikalo velké průmyslové centrum. ... Bartek své motivy nejenom vidí, ale také prožívá. ...	Jaroslav Vávra	č.10, s.468
Procházky po výstavách - Setkání ve Frýdku	Skupina Setkání, tvořená deseti známými fotografiy značně odlišných stylů ... Prázdninová výstava této skupiny ... se totiž skládala povětšinou z fotografií vzniklých ještě před založením setkání, a byla tedy souhrnem deseti samostatných autorských medailónků ... krajinářských fotografií Věry Weinertové, Petra Sikuly ...	Vladimír Birgus	č.11, s. 495
1978	A		XXXIX
Informace	V šestém ročníku fotografické soutěže Mládí v tanci & Lidé a Beskydy ... V tématické oblasti Lidé a Beskydy ... Čestná uznání byla udělena následujícím autorům: ... V. Weinertové z Ostravy ... a F. Zvarďoňovi z Opavy.		č.2, s.50
Příborský fotoklub	... Třetím okruhem je pořádání výstav špičkových autorů nebo kolektivů zatím hlavně ze Severomoravského kraje (Sikula, ... Weinertová).	Arnošt Pustka	č.2, s.56
Procházky po výstavách: Diafon Opava 1977	... Vojtěch Bartek prokázal svůj citový vztah k Ostravě hald a bouřlivé proměny životního prostředí.	Jaroslav Vávra	č.2, s.61
Výstavy	Ostrava: Emanuel Křenek - Tváře & Viktor Kolář - Ostrava, ve výstavní síni Fotochemy		č.3, s.99
Procházky po výstavách: Tříkrát Bino	... v kunštátském domě... Hned ve vedlejší místnosti jsme byli svědky Setkání. Tak se jmenovala výstava osmi autorů, různých věkem, povoláním, bydlištěm, zaměřením i oborem práce, tedy asi vším, čím se mohou autoři lišit: Ing. M. Bílek, M. Borovička, ing. R. Košťál, T. Kuščynskij, M. Myška, P. Sikula, V. Weinertová a M. Tůma. A přece - jejich výstava, ačkoli obsahovala práce snad ze všech u nás dostupných námětových oblastí, působila nejen výtvarnými hodnotami jednotlivých, zřejmě však velmi uváženě vybraných fotografií, ale také a hlavně neobyčejně působivou jednotou celého souboru.	K.O.Hrubý	č.3, s.109
Informace	Sedmý ročník mezinárodní výstavy fotografií Fotosalón Vítkovice 78 ... v Domě kultury pracujících Vítkovic v Ostravě ve dnech 3. až 25. června 1978 ... nejúspěšnějším domácím fotoklubem byl fotokroužek DKP Vítkovic.		č.9, s.386
Výstavy	Ostrava: Fedor Gabčan & Michal Tůma ve výstavní síni Fotochemy		č.10, s.435
Ostrava ve fotografiích Viktora Koláře	... Před patnácti lety začínal nepříliš originálně fotografovat haldy a devastované krajiny, tedy náměty dodnes neobyčejně frekventované - a rozměňované - v pracích ostravských autorů (z cyklu Halda jsou také jeho první a dosud jediné snímky publikované v našich fotografických časopisech, v ČsF 10/1967. Záhy však přešel k zachycování života obyvatel průmyslového velkoměsta, v němž se poměrně brzy dostal od lovení náhodných pouličních momentek ke koncepční, sociologicky zaměřené práci. ...	Vladimír Birgus	č.12, s.564
1979	A		XXX
Výstavy	Ostrava: Zdeněk Fišer a František Zvarďoň v prodejně Foto-kino na Horní ulici		č.3, s.99
Výstavy	Ostrava: František Zvarďoň & Jaroslav Jelínek v prodejně Foto-kino na Horní ulici, Příbor: Vladimír Birgus & Věra Weinertová - Hutě ve výstavní síni Fotoklubu DK		č.4, s.147

Informace	Redakce Vlasty vyhlásila k letošnímu Roku dítěte fotosoutěž. ... Ve čtvrté skupině nebyla první cena udělena, druhou cenu získal Květoslav Kubala z Ostravy za seriál Celostátní setkání pionýrů.		č.5, s.195
Výstavy	Příbor: Výstavní síň fotoklubu DK, Jiří Štreit - Motokros & Petr Sikula		č.8, s.339
Výstavy	Ostrava: Tomáš Truban & Petr Sikula v prodejně Foto-kino na Horní ulici,		č.10, s.435
Výstavy	Prodejna Foto-kino Horní ulice, Ostrava: Petr Sikula & Karel Návrat		č.11, s.483
Aktualita 79	... Nejslabší částí výstavy byly bezesporu barevné fotografie, respektive bylo jich vystaveno jen pět... Ani portrét hrdiny socialistické práce Z. Mánka v ohni železa (autor J. Kubala z Nové svobody) nepřekročil ustálené schéma.	Ludvík Baran	č.12, s.557
1980	A		XXXI
Informace	Na sklonku minulého roku oslavil své šedesátiny Věnek Švorčík, který třiatřicet let pracuje jako fotoreportér v ČTK. Svou dráhu fotoreportéra začínal v roce 1946. A od roku 1952 působí jako fotoreportér v Ostravě. Objektivem zachycoval nejen naše hutě a doly, portréty pracujících nejruznějších profesí, ale i záběry ze sportu a tělovýchovy. Díky jeho kameře jsme se mohli potěšit i snímky ze Sibíře, Jižní Ameriky a z dalších zemí. Těžko lze spočítat, kolik tisíc fotografií prošlo jeho rukama za dobu jeho dosavadního života a práce.		č.4, s.146
Divadelní fotografie	Přestože historie české divadelní fotografie trvá již zhruba osmdesát let, stala se loňská výstava, uspořádaná u příležitosti přehlídky Divadlo dnešku v síni Městského muzea v Ostravě, prakticky první expozicí divadelní fotografie u nás. Z iniciativy Scénografické sekce Svazu českých dramatických umělců byla sestavena kolekce kolem stovky fotografií profesionálních autorů. ...	Alena Bémová	č.5, s.209
Jiří Kráčalík: Hora	... K fotografům, kteří svůj zájem výrazně orientují na dramatická sportovní střetnutí lidí a hor, patří šestadvacetiletý Jiří Kráčalík. Svůj aktivní vztah ke sportu realizuje jako člen horolezeckého oddílu T.J.Vítkovice, teoretické a technické základy fotografie si v současné době prohlubuje dálkovým studiem na SPŠG v Praze. Některými aspekty se oboru fotografie dotýká i jeho zaměstnání v ZVT n.p. ČSAD. Výstava jeho prací, uspořádaná v únoru v síni ostravské Fotochemy, reprezentuje výběr z nejlepších snímků z horolezeckých akcí v českých a slovenských horách ...	Alena Bémová	č.6, s.257
Informace	Život kolem nás se jmenovala soutěžní fotografická výstava, kterou na počest 35. výročí osvobození ČSSR vyhlásil Československý svaz novinářů a sekce pro novinářství ČLF a SLF. ... V kategorii barevného diapozitivu ... 5 čestných uznání ... Květoslavu Kubalovi (Nová Svoboda, Ostrava) za snímek Koksovny Jana Švermy ...		č.7, s.291
Informace	Letošní fotosalón Vítkovice 80, který byl uspořádán na počest 35. výročí osvobození ... Zvláštní cenu generálního ředitele VHJ Vítkovice získal ostravský účastník fotosoutěže Pavel Mazáč, zástupce vedoucího redaktora Jiskry.		č.9, s.386
	Fotografie: Elektrárna Dětmárovice Květoslava Kubaly (... z výstavy čs. fotoreportérů Život kolem nás)		č.9, zadní strana obálky
Bilance Fotosalónu Vítkovice 80	Mezinárodní soutěžní výstava výtvarné fotografie, jejímž pořadatelem je každý druhý rok Dům kultury VŽKG v Ostravě, se uskutečnila poprvé před šestnácti lety. .... Sjednocující myšlenkou československé kolekce se stalo zobrazení pětáctiletých let mírového života a budování socialistické společnosti. Přes mnohotvárnost námětů i získané ceny však většina fotografií českých a slovenských autorů výrazněji nepřispěla k hlubšímu poznání reality a vytváření nových estetických hodnot. Jejich cílem zhruba nebylo vyjádření myšlenky, ale jen dosažení kultivovaného standardu, vhodného pro vystavení. Jednou z výjimek ... Poláškův oceněný cyklus Tekutý	Alena Bémová	č.10, s.449

	oheň, který zaujal zejména proto, že autor dokázal mnohokrát fotografované prostředí hutí zobrazit osobitě, i když bez tradičního patosu a méně efektněji, než tomu bývá zvykem. ...		
1981	A		XXXII
Informace	Při příležitosti nadcházejícího XVI. sjezdu strany, voleb do zastupitelských orgánů a oslav 60. výročí založení KSČ připravili Vojtěch Bartek ASČF z Ostravy a Antonín Válek z Havířova audiovizuální program „Náš život“. ... seznamují pomocí audiovizuální techniky diváky s ... přerodem průmyslové a částečně devastované krajiny v nová sídliště.		č.1, s. 2
O fotografických výstavách	... Kolik asi diváků vidělo v ostravské Fotochemě výstavu Viktora Koláře ...	Josef Moucha	č.1, s.14
Informace	V domě kultury VŽKG se svými nejnovějšími pracemi představili členové fotoklubu Vítkovice při středisku DKP Vítkovice. ... Výrazně se od nich lišil M. Smékal svými fotografiemi chodců. Projevilo se tu autorovo vyhraněné subjektivní vidění akce, o níž podává zajímavou vlastní výpověď.		č.5, s.194
Informace	VI. ročník soutěže Studentfoto vyvrcholil výstavou v prostorách pořadatele - Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. ... dvě ceny druhé. Dostali je Martin Smékal z Ostravy (za cyklus Detaily města ...		č.7, s. 291
Novosvětská setkání Viktora Koláře	... V brněnském Kabinetu fotografie Jaromíra Funka před vánocemi loňského roku představil svůj vynikající rozsáhlý soubor Ostrava, částečně známý již z dřívější výstavy v ostravské fotochemě a z medailónků v Československé fotografii (č.12/1978) a Mladém světě. V březnu a dubnu potom vystavil olomoucké Galerii v podloubí fotografie ze svého pobytu ve Spojených státech a v Kanadě.	Vladimír Birgus	č.7, s. 305
Očima Martina Smékala		Josef Moucha	č.10, s.468
1982	A		XXXIII
Krajinné kontrapunktů Petra Sikuly	... Petr Sikula navštěvoval lidovou školu umění J. Kvapila a po návratu z vojenské služby začal studovat na Umělecko - průmyslové škole v Brně obor výtvarné fotografie, který v roce 1969 úspěšně dokončil. Nastoupil do ostravského Stavoprojektu, kde pracoval až do roku 1978, kdy byl registrován ve Svazu českých výtvarných umělců. ... ... Sikulův vstup do arény významných a velkých fotografických soutěží je možné přirovnat úderu blesku provázeného průtrží mračen. Všude ho bylo plno. ...	Vladimír Richtmro c	č.1, s.8
Lidé, kteří mĳejí Miroslava Bílka	Loňská podzimní výstava v brněnském Kabinetu fotografie Jaromíra Funka zřejmě překvapila každého, kdo dosud znal Miroslava Bílka jako typického představitele výtvarného proudu československé fotografie, autora výrazně estetizovaných snímků. ... Bílkovy fotografie z cyklu Lidé, kteří mĳejí sugerují pohled malého dítěte, procházejícího se po nejrůznějších ulicích a náměstích Prahy, Ostravy a Olomouce a pozorující protijdoucí chodce, aniž by samo bylo jimi příliš vnímáno. ...	Vladimír Birgus	č.3, s.112
Lidé a krajina Antonína Válka	... Tvůrčí práci se Antonín Válek začal věnovat před necelými dvěma desítkami let, tedy v době, kdy pracoval jako reportér družstva Fotografie v Ostravě a současně obor výtvarné fotografie na ostravské Lidové konzervatoři. ...	Alena Bémová	č.5, s.228
Informace	Klimkovické fotosession, již III. ročník výstavy fotografií deseti fotografů se uskuteční v září v Kulturním domě v Klimkovicích u Ostravy. ...		č.7, s. 290
Z výstav: Studentfoto 82	Sedmý ročník Studentfota ... tři ceny třetí ..za soubory fotografií byli odměněni ... Martin Smékal. ...	Josef Moucha	č.7, s.304
Informace	V rámci dlouholetých přátelských styků mezi fotoklubem Vítkovice a Fotostudio Halle byla v Halle v NDR uspořádána výstava dvou		č. 8, s.338

	ostravských fotografů - Stanislava Sedláčka a Herberta Thiela. Stanislav Sedláček vystavoval soubor speciálních technik, nazvaný: Fotografika - příroda, člověk. Soubor Herberta Thiela sestával z fotografií beskydských a jesenických lesů. ...		
Vítkovické zastavení	Letos v květnu byla ve výstavní síni ostravské prodejny Fotochema instalována výstava členů fotoklubu Vítkovice (Domu kultury pracujících Vítkovic). ... Bezpochyby nejlepšími fotografiemi se prezentoval Jan Lipina, který také vystavoval jediné zátiší v celé expozici, o němž lze současně říci, že to byl snímek nejhodnotnější. ...	Antonín Wzatek	č.8, s.352
Informace	Ostravská kulturní veřejnost si stále častěji všímá dobré a v mnohém případech objevné práce Městského klubu mládeže při PKO. ... V dubnu se zde návštěvníci mohli seznámit s fotografiemi Františka Řezníčka ...		č.9, s.386
Z výstav: Miloš Polášek: Fotografika	... Autorů, kteří si všestrannost stanovili za základ dlouhodobého tvůrčího programu a nejednou dokázali najít mezi značně odlehlými oblastmi fotografie organický vztah, není v Severomoravském kraji mnoho. Jedním z nich je i Miloš Polášek - výtvarný fotograf, fotoreportér, publicista a kritik. ... Výstava, kterou se v červnu Miloš Polášek představil ve výstavní síni Domu kultury pracujících Vítkovic, je v úzkém výběru zaměřena na výtvarně koncipovanou krajinářskou tvorbu. Výsledky několikaleté práce shrnul autor do dosud neuzavřených volných cyklů. Přestože je většina snímků realizována izohélií a jinými speciálními technikami, jejich expresivní výraz a vysoký stupeň výtvarné stylizace tlumí do jisté míry rozdíl mezi fotografií a grafikou. ... Vyvrcholením dosavadní Poláškovy tvorby jsou cykly Ostrava a Symbióza. Zobrazují město a jeho okolí. Autor svou výpověď široce rozvíjí - od komorních pohledů na tichá městská zákoutí, plošných kompozic charakteristických detailů města - až po epická vizuální vyprávění o prostředí současné průmyslové aglomerace. V cyklech zaujaly lyricky laděné záběry, stejně jako kritické pohledy na Ostravu dnešních dnů, ve které musí žít v symbióze příroda, tovární komíny i lidská obydlí. Ve své kvalitě nebyla výstava zcela vyrovnaná. Někde precizní, efektní technika a dekorativnost spolu s malebností kompozice převyšovaly obsah. ...	Alena Bémová	č.9, s.400
1983 A XXXIV			
Informace	U příležitosti 40. výročí stalingradské bitvy bude vydána v ostravském nakladatelství Profil ve spolupráci se sovětským Nižněvolžským knižním nakladatelstvím Cesta družby. Kniha, jejíž součástí je 480 barevných fotografií a 170 dokumentárních snímků, představuje historii i současnost Volgogradského i Severomoravského kraje, které spolu mají mnohaletou družbu. ...		č.1, s.3
Informace	Fotoskupina Asymptota, jejímiž členy jsou, Petr Čech, Gustav Hollein a Jaromír Vavrečka, vystavovala na přelomu roku ve výstavní síni Fotochemy v Ostravě. Všichni tři autoři jsou členy fotoklubu SČF v Ostravě. Petr Čech (1953) pracuje v k.p. Vítkovice a je absolventem LK v Ostravě oboru výtvarná fotografie. Zajímá se mimo fotografování také o grafiku a typografii. Gustav Hollein (1953) také pracuje v k.p. Vítkovice, fotografií se věnuje dvanáct let. Jaroslav Vavrečka (1955) pracuje jako chladírenský mechanik. Fotografuje pět let. I on absolvoval LK v Ostravě.		č.2, s.51
Z výstav Detaily reality Martina Smékala	V městském klubu mládeže na ostravské Černé louce vystavoval severomoravský fotograf Martin Smékal. ... Fotografuje portréty i akty ale především město. Nejde však o vyjádření jeho charakteristických znaků, tlumočí spíše vnitřní prožitek setkání s městským prostředím v obecnější rovině. Většina snímků byla realizována v Ostravě. ...	Alena Bémová	č.4, s.160
Z výstav	... jeho pražská výstava v ústavu makromolekulární chemie ČSAV... Ostrava jistě není enklávou, kde by se paradoxní situace	M.H.	č.5, s.208

Programová spontánnost Viktora Koláře	koncentrovaly více než jinde. Proč tedy na nás tyto fotografie působí tak přeludně, když evidentně inscenovány nejsou? Příčinou je právě Kolářovo specifické vnímání ...		
Informace	Jiří Kráčalik z Ostravy - reprodukcí grafik a absolvent pražské Střední průmyslové školy grafické - vystavoval na jaře v Příboře, v síni fotoklubu při Domě kultury ROH. Soubor Hora byl jeho sedmou autorskou expozicí. Většinou se věnuje vysokohorské tematice, kterou ztvárňuje klasickým způsobem...		č.6, s.242
Informace	Fotografie patřily k jednomu z nejpříjemnějších překvapení letošního XXI. ročníku Festivalu hornického mládeže, uspořádaného v Ostravě. Šestnáctiletí autoři, členové fotokroužků v hornických domovech, na svých snímcích především zachytili důvěrně známé prostředí dílen, školy, náplň volného času i sportovní prostředí. ...		č.9, s.386
Informace	Jednotné kulturní středisko Klimkovice (Nový Jičín) pořádá ve dnech 2.-12. října 1983 v kulturním domě již IV. ročník (nesoutěžní) výstavy fotografií s názvem Klimkovické Fotosession (což je setkání fotografů na společné výstavě). ...		č.9, s.387
Diskuse, názory, kritika Na okraj juniorského mistra SČF 1982	.... Dvacetiletý Lubomír Bechný ... se snaží prostřednictvím fotografie najít přiměřený výraz pro vyjádření osobních dojmů a pocitů. Je zřejmě ovlivněn zatím ne zcela zažitou ostravskou „školou“ Bořka Sousedíka.	Josef Moucha	č.10, s.447
	Fotografie Bohuslava Růžičky (?)		č.11, druhá strana obálky
Fotografie a divadlo	... Josef Hradil fotografuje divadlo v Ostravě. Je ještě mladý, v divadle nepracuje dlouho, jeho pohled a názory zatím nejsou opotřebované: „Kdyby tato práce měla víc světlých stránek než obráceně, nedělal bych ji. ...“	J. Moucha	č.12, s.542 - 543
Z výstav Hradil a Smékal v Hradci	Fotochema v Hradci Králové připravila zajímavou expozici. Výstava Josefa Hradila a Martina Smékal poskytla divákům příležitost k zamýšlení se nad onou současnou tendencí vývoje fotografie, která se projevuje v pokusech překročit prostou popisnost. ...	-mou-	č.12, s.544-545
1984	A		XXXV
Výstavy	Příbor: Fotoklub VŽKG Ostrava		č.1, s.3
Zaujala ho krajina	... Jedním z autorů, v jejichž tvorbě patří významné místo přírodní krajina severní Moravy, je také ostravský fotograf František Zvardoň.	Alena Bémová	č.1, s.8
Informace	V hradní vinárně Rotunda v Ostravě byly otevřeny nové výstavní prostory, v nichž jako jedni z prvních vystavovali svoje fotografie Ing. Jiří Kudělka a Stanislav Dostál, členové fotoklubu při Domě kultury NHKG v Zábřehu. ...		č.2, s.50
Diafon Opava 83	... Cena Krajského kulturního střediska v Ostravě byla udělena Věře Kracíkové a Vojtěchu Bartkovi za dokumentární pořad Spisovatelka Marie Podešvová, v němž předvedli, jak lze tvorbu diafonů zaměřit k nejširšímu okruhu diváků.	Svatopluk Jedlička	č.2, s.62-63
Životní téma Rudolfa Jandy	... Stálým domovem Rudolfa Jandy je Ostrava. (Zhruba čtyři desítky let téměř totéž místo s jedním z mála parků, které ve staré části města existují.) Trvalým místem jeho fotografických návratů je slezská přírodní krajina a Beskydy. Snímky s touto tematikou, shromážděny ve Slezském muzeu v Opavě ve sbírkách vytvořených citlivě a s erudicí Arnoštem Pustkou, jsou cenným svědectvím, jak se během pěti desetiletí proměnila slezská přírodní krajina a Beskydy. ...	Alena Bémová	č.3, s.104-108
Informace	Letošní již 2. tvůrčí dílny fotografů konané v Podlesí u Chebu ... seminář o tvorbě audiovizuálních programů, jehož vedením byl pověřen Vojtěch Bartek ...		č.4, s.146

Z tvůrčích kolektivů: Fotoklub a fotoskupina Klimkovice	„Nebývá zvykem, aby se téměř neznámý kolektiv fotoamatérů náhle prosadil, a to hned v celostátním měřítku kolekcí, která je jednotná záměry, tvůrčími názory i pojetím. K těm, kterým se to podařilo, patří členové fotoskupiny Klimkovice, působící v rámci klimkovického fotoklubu. Jejich práce se staly překvapením Zlatého svícnu 1981“, napsal Vladimír Richtmoc v časopise Odborář. ... Pět členů fotoklubu sblížily nejen společné názory, ale i absolvování oboru fotografie na Lidové konzervatoři v Ostravě. Skupina ... vyhlásila svůj pracovní program v katalogu k výstavě, kterou pod názvem Kolegium uspořádala loni v Praze. Spolu s jejími členy vystavovali i další severomoravští fotografové Josef Hradil, Bořek Sousedík, Marcel Ryšánek (z Prahy). Všichni za dominující složku svých prací prohlásili spontánnost. Jedinou tvůrčí motivací je nevyhnutelnost záběru. ...Důležitější než námět je pro ně prožitek ...	Alena Bémová	č.4, s.148-149
Jarní salón české výtvarné fotografie	... Česká výtvarná fotografie, oborová výstava SČVU (instalovaná v dubnu a částečně i v květnu v Galerii Čs. spisovatele a Galerii „d“ na Smíchově) ...K těm, kteří objevují v krajině nové aspekty, jimiž by tento jinak značně obehnaný žánr křísili k životu, patřil na výstavě především ... mezi mladšími Petr Sikula, ... jindy již tradičních „kalendářovek“, kterým často ani profesionální technika a zpracování v barvě nepomohlo vystoupit nad solidní průměr (... Gabčan ...)	Jiří Šerých	č.8, s.356-365
Informace	Jednotné kulturní středisko v Klimkovicích pořádá ve dnech 8. až 28. října 1984 ve své výstavní síni již V. ročník nesoutěžní výstavy fotografií s názvem Klimkovické Fotosession. V letošním roce se na společné výstavě ... setkají fotografové: František Zvardoň z Ostravy...		č.9, s.386
Výstavy	Ústí n/L: Martin Smékal		č.12, s.531
1985 A			XXXVI
Informace z domova	... Výběr fotografií ze Sudkova mapového okruhu se koncem října loňského roku představil také návštěvníkům výstavní síně Domu kultury pracujících Vítkovic. ...		č.2, s.50
Opavský diafon 84	... Porota udělila hlavní cenu Vojtěchu Bartkovi za práci nazvanou Osvětím. ...	Jiří Macků	č.2, s.65
Člověk na fotografiích Vladimíra Birguse	<i>fotografie z Ostravy- Mariánských Hor</i>	Martin Hruška	č.2, s.68 - 76
Informace z domova	... Uveřejňujeme jednu fotografii ze série Osvětím Vojtěcha Bartka, který byl oceněn za stejnojmenný barevný diafon také na loňské přehlídce v Opavě. <i>Vojtěch Bartek: Osvětím</i>		č.4, s.146
Informace z domova	1. ročník odborářské soutěže amatérské fotografie, určené závodním a podnikovým výborům ROH a členům zájmových fotokroužků, uzavřeli koncem ledna pořadatelé ve výstavní síni Domu kultury NHKG v Zábřehu. ... umístili ... autoři - členové fotoklubu NHKG - .... ing. Jiří Kudělka. Vojtěch Bartek z téhož fotoklubu získal čestné uznání městské odborové rady. ...		č.5, s.194
Informace z domova	Objektivem 84 - 4. ročník obvodní fotosoutěže v Ostravě - Hrabůvce se svými výsledky představil návštěvníkům v obvodním kulturním středisku během letošního ledna. ...		č.5, s.194
Informace z domova	Adjustované fotografie vystavovali společně od 3. - 16.ledna 1985 Míloš Polášek a Petr Sikula ve výstavní síni Domu kultury ROH Vítkovic. Míloš Polášek pracuje jako redaktor - grafik ostravského Kulturního měsíčníku, je členem Českého svazu novinářů a registrovaným fotografem ČFVU. Věnuje se informativní fotografii s předměťovými a krajinnými motivy a subjektivní figurativní tvorbě... Petr Sikula je volným fotografem registrovaným ČFVU. Věnuje se především krajinářské tvorbě a užité fotografii ve veřejném i soukromém interiéru. <i>Viz citace textu pozvánky.</i>		č.7, s.290

Informace z domova	Bifota měla v únoru letošního roku premiéru v berlínském televizním výstavním centru na Alexandrově náměstí. ... Z československé kolekce vybrala do souboru práce 13 autorů: ... dva Petra Sikuly ...		č.8, s.338
Diskuse, názory, kritika: Odraz životního prostředí v současné dokumentární fotografii	... autory usilujícími více o výtvarný projev, z nichž někteří již výše zmíněnými způsoby dále unocňují ponurost, jako např. Fedor Gabčan ve svém cyklu z Ostravska...	Dana Tausková	č.11, s.494-495
Informace z domova	Výstava fotografií Martina Smékala s názvem Detaily reality se konala v říjnu a listopadu v prostorách kina Úsvit v Žilině. ...		č.12, s.530
1986	A		XXXVII
Výstavy	Příbor: výstavní síň fotoklubu DK ROH - Skupina Asymptota Poruba (17.2. až 8.3.)		č.1, s.3
Diafon Opava 85 - domácí i zahraniční podněty	Krajská soutěž barevných audiovizuálních programů se loni tradičně konala koncem října v Opavě - tentokrát počtrnácté. ... Už tradičně s úspěchem prošel přehlídkou i soutěži Vojtěch Bartek z Ostravy, který tentokrát předvedl <i>Školu fotografů</i> , kde konfrontoval cíle, prostředky i možnosti na 88 záběrech v poměrně rychlém sledu za 7 a půl minuty. ... Také Pavel Bartek (syn) uspěl se svým pořadem <i>Barvy všedních dnů</i> , v němž ukázal smysl pro optické hry a rytmus. Zase tu ovšem byla ne dost organicky a pozorně vybraná hudba - právě ve zrodu dne a v přechodu barevných a světelných proměn. ...	Ludvík Baran	č.2, s.52-53
Informace z domova	Volgogradská oblast a severomoravský kraj objektivem Anatolije Jajického a Květoslava Kubaly - byl poněkud delší název výstavy fotografií, která byla koncem listopadu 1985 otevřena v Obvodním kulturním středisku v Ostravě - Výškovicích. Fotografové dvou družebních deníků - Volgogradské pravdy a Nové svobody - se na ní představili záběry z historie i současného života družebních oblastí. ... Květoslav Kubala profesionálně fotografuje od roku 1945 a na výstavě se představil živou, bezprostřední reportáží z dnešního Volgogradu. Na četných záběrech zachytil i atmosféru nedávných Dnů družby, prosté lidi, veterány války, mládež.		č.3, s.98
Informace z domova	Pozvání do krajiny - byl název výstavy fotografií Jiřího Kráčalíka, doplněné poezií Jany Čihákové - Dejmkové. Výstava proběhla na přelomu listopadu a prosince loňského roku v Domě kultury ROH Vítkovic.		č.4, s.146
Informace z domova	Zdeněk Pišl - osmačtyřicetiletý rodák z Gottwaldova, povoláním jeřábík ze závodu 5 VŽKG, se představil podruhé v loňském roce v Ostravě autorskou výstavou. Poprvé to bylo v ostravské síni Fotochemy, kde autor vystavil sportovní reportáž ze Štafetového běhu míru, podruhé - v listopadu - vystavil v OKS Ostrava 3 - Hrabůvce krajinářskou kolekci. Obě výstavy byly dokladem promyšlené autorské koncepce, systematickosti a péle. Zdeněk Pišl absolvoval dvouletý kurs výtvarné fotografie při DK ROH OKD Poruba a ve své tvorbě se zaměřil na dosažení maximálního emotivního účinku. Několik desítek krajinářských fotografií z Moravy a Slovenska, předvedených na listopadové výstavě, charakterizovala navíc vzorná adjustace ve francouzských paspartách s rámy. Většina fotografií byla černobílá, několik hnědě tónovaných a nechyběla ani fotografie.		č.4, s.146
Západočeská tvůrčí dílna počtvrté	... v Galerii 4 - výstavu Nové pohledy ... Bořek Sousedík (Ostrava): Nejlépe se cítím v městských scénériích nebo jinak lidmi úžeji zabydlených lokalitách. Nefotografuji klasické náměty, události či dokonce věci. Zajímá mne realistická, spontánní fotografie... Postavení snímku, jehož ctižádostí není popisné zobrazení námětu, v posledních desetiletích sílí. Je to trend se zaměřením - mnohdy spíše intuitivně citěným než definovaným - na postižení a vyjádření - nebo	J. Moucha	č.4, s.180-184

	chcete-li zpředmětnění jinak těžko uchopitelných dojmů, pocitů či myšlenek člověka žijícího ve světě soudobé moderní civilizace. (... Bořek Sousedík .... Martin Smékal ...)		
	<i>Fotografie Bořek Sousedík</i>		s.181
	<i>Fotografie Martin Smékal</i>		s.183
Československá fotografie v Londýně	... londýnská Galerie fotografů (The Photographers Gallery ... Fotografické soubory Viktora Koláře, ... reprezentovaly výrazně subjektivní proudy dokumentární tvorby, využívající neobvyklých konfrontací rozličných akcí a motivů ke zdůrazňování obrazových metafor, podtextu a především vlastního stanoviska.... <i>dvě fotografie Viktora Koláře</i>	Vladimír Birgus	č.5, s.228
			s.229
Soutěže	Týká se to také tebe - 3. ročník fotosoutěže pro mladé severomoravské autory do 35 let byl zaměřen na otázky životního prostředí a života v míru. Uveřejňujeme oceněnou fotografii Františka Řezníčka s názvem <i>Chraňte život ..</i>		s.242
Krajina v pohybu	... Strnící les, ale les továrních komínů, těžních věží, oblaka jedovatých dýmů a zamořené oprámy, v jejichž zrcadle se to všechno násobí (Petr Sikula, Fedor Gabčan ...) nezvedají jen manifestačně prst k výstraze, ale - nic si nenamlouváme - vzali jsem je (včetně vysokonapěťových stožárů nad žírnými lány) jako novou krásu a dokonce vítaný dramatický akcent, kterého už stárnoucí klasické krajině valem ubývalo. ...	Jiří Šerých	č.6, s.246-247
Informace z domova	... v Domě kultury ROH OKD v Porubě vystavovalo 40 posluchačů 1. ročníku školy výtvarné fotografie ... Vítězem městského kola AMFO se stal Josef Seidel, dělník z Vítkovic, posluchač 2. ročníku.		č.8, s.338
Informace z domova	... Strom - byl název výstavy fotografií z celostátní soutěže, kterou k významným politickým výročím letošního roku vyhlásili svazáci Severoslovenských celulózek a papíren v Ružomberoku ve spolupráci se ZK ROH. ... 3. Martin Smékal z Ostravy...		č.8, s.338
Z výstav: Ostravská škola fotografie	V dubnu byla v reálu Černé louky v Ostravě přístupná expozice Uspořádané okamžiky - práce absolventů oboru výtvarné fotografie na tamnější lidové konzervatoři. ...	Josef Moucha	č.8, s.354
Informace z domova	Štefan Gúber a Gustav Hollein, členové fotoklubu SČF při ObvKS v Ostravě a skupiny Asymptota, která vznikla v Ostravě-Porubě v roce 1981, vystavovali svoje fotografie na přelomu zimy v síni fotoklubu SZK ROH Tatra v Příboře. ...		č.9, s.386
Výstavy	Ostrava: Fotochema: Jiří Kudělka (6.11. - 1.12.)		č.10, s.435
Informace z domova	Severomoravský kraj ve fotografii mezi XVI. a XVII. sjezdem KSČ - soutěž vyhlášená Slezským muzeem v Opavě v roce 1985 - byla vyhodnocena a z vybraných 350 fotografií byla uspořádána výstava v Muzeu revolučních bojů a osvobození v Ostravě. ... Soutěž obeslalo 65 autorů 800 fotografiemi, ve výstavní kolekci bylo zastoupeno 40 autorů z celé republiky. Šlo tu o jména významných profesionálních i amatérských fotografů, jako např. ... Miloš Polášek, ... Vojtěch Bartek ... aj. Jde většinou o pracovníky průmyslových propagačních oddělení, spolupracovníky sdělovacích prostředků, novináře, ale i zástupce dělnických profesí. Výstava byla rozdělena do několika oddílů, odpovídajících stěžejním oblastem života naší společnosti: průmysl, životní prostředí, pracovní iniciativa, sociální péče, zemědělství, kultura, sport. V každém z nich byly zastoupeny dokumentární záběry, reportáže, seriály propagačního charakteru, obrazově komponované výpovědi o tvořivém vztahu člověka k práci a jeho touze po štěstí, plném a harmonickém životě v mírovém světě. Autoři se vyhnutí oficialitám, patosu i sentimentálnímu přístupu k námětům. ...	-AK-	č.11, s.482-483
Výstavy	Kladno - Hala spořitelny: Martin Smékal (listopad), Příbor - Výst.		č.11, s.483

	sňi fotoklubu: ... Petr Sikula (8.12. - 3.1.)		
Z knihovny fotografa: Kolářova Ostrava z Profilu	Severomoravské krajské nakladatelství Profil vydalo pátý svazek fotografické řady edice Podoby, věnovaný Viktoru Kolářovi. ... Viktor Kolář obohatil škálu výrazových prostředků československé dokumentární fotografie o specifický způsob postižení nejednoznačných poloh reality. Jeho přednostmi jsou mimo jiné smysl pro akcent detailu a vytvoření napětí mezi prvky obrazu. ... Mnohé jeho snímky jsou nepopisné a nejednoznačné, poskytují prostor pro fantazii diváka, který je vtažen do hry, aby domýšlel nadhozené významy, kontemplativní podtext ...	Josef Moucha	č.12, s.534-535
Setkání včera a dnes	... Také Petr Sikula, kterého v minulosti spíše přitahovala temná sněť Ostravska či alespoň otevřenější pohled na krajinu a její detailní články, vychází tady se svými dlouhoohrnkovými pohledy na vlny moravských polí nezvykle abstraktně. Jeho rozvětvená publikační činnost dosud ukazovala na živočišnější a nekomplikovaný naturel, vzdálený při hledání objektů složitějším spekulacím a subjektivním sondám; takovým, které by postupovaly proti odvěké heraldice přírody. ...	Jiří Šerých	č.12, s.542-543
1987	A		XXXVIII
	Fotografie Petra Sikuly		č.1, druhá strana obálky
Informace z domova	Fototýden 86 - 27. ročník fotosoutěže pro autory z Jihomoravského a Severomoravského kraje byl vyhodnocen a ukončen výstavou v ZK ROH k.p. ZPS Gottwaldov - Malenovice. ... K ocenění byli navrženi autoři: ... Petr Sikula z Ostravy za výtvarnou výpověď formou aktu - 2. cena, ...		č.2, s.50
Informace z domova	VIII. národní přehlídka barevné diapozitivní tvorby - DIAFON OPAVA 1986 - přehled udělených cen: Věková kategorie do 25 let - ... za jednotlivé diapozitivy ... 2. Pavlu Bartkovi (Most) ... Za neozvučené soubory ... 3. cenu získal opět Pavel Bartek (Česání). ... Za multivizní pořady ... 3. Pavel Bartek (Barvy všedních dnů) .		č.2, s.50-51
František Krasl (75)	<i>článek oněm, 6 fotografií</i>	Ludvík Baran	č.2, s.54-55
Opava 86 a její osobnosti	Loni na podzim proběhla v pořadí už VIII. národní přehlídka barevné diapozitivní tvorby - Diafon Opava 1986. ... Z rodu objevných netradičních postupů při tvorbě diafonu jsou <i>Barvy všedních dnů</i> mladého autora Pavla Bartka z Ostravy. Nebyl sám, kdo jako výchozí text (tedy i téma) zvolil píseň... V expozici pořadu se v hluku valí na diváka symboly průmyslového ohrožení životního prostředí. ...	Eva Novotná	č.2, s.66-67
Výstavy	Ostrava: Dům umění: František Krasl - celoživotní dílo		č.3, s.99
Z výstav: Fotografie stála opodál	... Na přelomu loňského října a listopadu se v pražské galerii „D“ objevila výstava grafiky, kreseb, plakátů a fotografií, plastik a poštovních známek pod názvem <i>Umění pro mír</i> . ... Kdo vystavoval ? ... Viktor Kolář snímky z Ostravy.	Ladislav Šolc	č.3, s.115
Z výstav: Smékalovo napětí okamžiku	... bilanční autorské výstavy, která proběhla v listopadu loňského roku v Malé galerii kladenské spořitelny.	Jiří Páček	č.4, s.160
Soutěž o mistra SČF	... Porota doporučila ÚV SČF udělit titul Mistr SČF za rok 1986 ing. Jiřímu Kudělkovi z Ostravy za soubor 18 fotografií s názvem Ostrava všedních dnů. ... Ing. Jiří Kudělka získal titul zcela zaslouženě za autorské ztvárnění společensky významného tématu a využití osobitých výrazových prostředků k zachycení dramatu všedního dne v životě města, i za dokonalé formální a technické zvládnutí reportážního způsobu snímání panoramatických záběrů. ... <i>12 fotografií Jiří Kudělka: Z cyklu Ostrava všedních dnů (vítězný soubor soutěže o titul Mistra SČF)</i>	Eva Horská	č.5, s.200 a 207
Kudělkovo	„... A Ostrava? To je téma, které nikde nekončí“ ... Jiří Kudělka	Alena	č.5, s.205

zaujetí fotografií a Ostravou	fotografuje ostravské ulice, zbytky dělnické kolonie, desítky všedních příběhů a situací, z nichž se skládá obraz města, bohatý na významové roviny a plány. Jeho protagonisté se někdy tváří i gestem obracejí přímo k divákovi a vtahují ho do děje, jehož příčiny a souvislosti musí sám domýšlet. ... Stejně jako Viktor Kolář vypráví i Jiří Kudělka o dnešní Ostravě řečí moderní dokumentární fotografie. Oběma jde o víc než o pouhý obraz konkrétního prostředí. Všední situace na snímcích získávají hlubší platnost a jsou obecnější výpovědi o životě člověka všedních dnů. Jiří Kudělka je někdy spontánnější. Méně usiluje o vnitřní ozvláštňení, které banální okamžik povyšuje na událost. Jeho obrazovým sdělením chybí bohatství významových rovin Kolářovy fotografické poezie, jejíž nedílnou součástí jsou akcenty ironie i hořkého humoru. ...	Krtilová	
Fotografie na ostravské lidové konzervatoři	... ostravská lidová konzervatoř městského kulturního střediska. Kurs výtvarné fotografie tam vede již 15 let ing. Bořek Sousedík... <i>Rozhovor s ing. Bořkem Sousedíkem</i> <i>Fotografie Martina Smékala</i>	Josef Moucha	č.5, s.221
Informace z domova	Objektivem fotoreportérů se jmenovala výstava uspořádaná v rámci dlouholeté tradice družebních vztahů mezi redakcemi deníků Nová Svoboda z Ostravy a Dzieniku Zachodnego z polských Katovic. Představili se na ní kmenoví fotoreportéři Květoslav Kubala, který již 18 let působí v Nové Svobodě, Kde svými fotografiemi úspěšně dokumentuje rozvoj Severomoravského kraje ... V listopadu loňského roku měla výstava premiéru v ostravském ObKS - kulturním domě ve Výškovcích ... Oba fotoreportéři se na výstavě představili soubory zpracovanými na zvolené téma z území ČSSR (J. Makal) a PLR (K. Kubala).		č.6, s.242
Informace z domova	Pobývání nazval výstavu svých fotografií z cest Petr Sikula, který se představil ve výstavní síni Domu kultury ROH ve Vítkovicích. ...		č.8, s.338
Informace z domova	Knihkupectví politické literatury v Ostravě na Dimitrovově ulici č. 37... Začátkem letošního roku zde vystavoval soubor fotografií pořizený na přehlídce netradičního divadla, na divadelní pouti, v klubech mládeže a na přehlídkách mladé módy ostravský fotograf Martin Smékal. Výstava měla název Jevišťe. ...		č.8, s.338
Informace z domova	Diafon s názvem Osvětím, který získal Grand Prix na minulém národní přehlídce v Opavě, měl již více než 130 repríz. Jeho autor Vojtěch Bartek zde využil náročné šestiplátnové projekce. V současné době připravuje další politicky angažovaný pořad k 70. výročí VŘSR a diafonové cykly věnované revoluční tradici ostravských obvodů, v nichž se bude prolínat historie i současnost.		č.8, s.338
Dialogy Vladimíra Půlpána	.. výstavě Dialogy, instalované na jaře ve výstavní síni ostravské Fotochemy. ... dominujícím tématem je vztah (ztotožnění i odcizení) mezi člověkem a přírodou. Jeho snímky jsou často svěbytnými obrazovými „ekologickými“ úvahami, varujícími před devastací přirozeného přírodního světa, reprezentovaného krajinou (Quo vadis, Země ?)...	Alena Krtilová	č.8, s.355
Kolářova Ostrava v Realistickém	Na jaře vystavoval v Praze nové záběry ze svého rozsáhlého cyklu Viktor Kolář. Zatímco jeho monografie (viz ČsF 12/86) soustředila výběr z let 1967 - 1983, expozice v pražském Realistickém divadle přinesla snímky z posledního období. ... jeho úsilí jako by vedlo spíše k postižení vnitřní skutečnosti situací - lidí a jejich vzájemných vztahů - než efemérní vnější reality jevové. ...	J. Moucha	č.8, s.355
Informace z domova	Klimkovické fotosession - 8 ročník setkání fotografů ne společné výstavě pořádá Jednotné kulturní středisko v Klimkovicích ... ve dnech 4.-25. října 1987 ... zúčastní tito autoři: Štefan Gúber z Ostravy Poruby ...		č.9, s.387
	<i>Fotografie: Martin Smékal: Divadelní pouť, 1986</i>		č.10, s.449
Informace z domova	Mír pro dnešek a budoucnost byl název výstavy několika stovek fotografií, která proběhla v létě v Ostravě na Černé louce. V souladu s tématy a zaměřením jednotlivých expozic zobrazovaly vystavené		č.11, s.482

	snímky historické okamžiky bezejmenné chvíle, města zničená v minulé světové válce i výstavbu nových závodů, ženy, děti, známé sovětské umělce, tvář soudruha Gorbačova z reykjavických jednání ... Fotografie byly na výstavu vybrány především pro své dokumentární hodnoty a angažovaný obsah. ...		
Mezinárodní konference o diaporamě ve Vácu	... V naší kolekci byly předvedeny mezi jinými vynikající dokument <i>Osvětím Vojtěcha Bartka...</i>	Ludvík Baran	č.11, s.487
1988	A		XXXIX
Setkání fotografů v Klimkovicích	Klimkovicke fotosession, které proběhlo loni 3. října již poosmé a pokračovalo výstavou do 25. října 1997, není soutěžní přehlídkou a nemá ani charakter salónu. ... V letošním ročníku představili svoji tvorbu ve výstavní síni Jednotného kulturního střediska v Klimkovicích Štefan Gúber z Ostravy...	Alena Krtilová	č.2, s.67
Informace z domova	V. setkání fotoamatérů pořádá 16. dubna 1988 od 8-15 hodin Fotoklub DK ROH OKD Ostrava - Poruba. Na programu je fotoburza, výstava fotografií ostravských fotoklubů „na štůře“, beseda s hosty - tvůrčí skupina Město, výstava prací družebního fotoklubu z Litevské SSR, promítání filmu.		č.3, s. 99
Výstavy	Cheb - G4: Viktor Kolář - 13 let (5.-24.4.)		č.3, s. 99
Netradiční fotostudio	... Vladimír Půlpán, technik výzkumného ústavu ČSAV ve Vítkovicích... spolu s ním vystavovali v Městském klubu mládeže v Ostravě ing. Jiří Kudělka, zámečníci Jan Lipina a Miroslav Molitor, jevištní technik Ladislav Schafer, mistr stavební údržby Antonín Šafář a fotograf Dolu Rudý říjen Petr Wawrosz. ... Představili výhradně cykly a seriály. Žádná další kritéria tematická, žánrová a pod. nebyla stanovena. Přesto výstava působila vyzněním i výrazovostí jako organický celek. ...	Alena Krtilová	č.3, s.101
Z knihovny fotografa: Oddechový čas Podob z Profílu?	... Šestý svazek - monografii Miloše Poláška - který se objevil na knižních pultech počátkem letošního roku, připravila Marie Procházková. ... Ilustrují sice zaměření Poláškovy tvorby, vyjevují však tematickou bezradnost, průhledně zakrývanou prvoplánovou „ekologičností“ (devastovaná krajina, eventuálně doplněná titěrným človičkem apod.) ... V Ostravě tedy vznikla kniha ... jen málo inspirativní, mdlá, bez hlubšího estetického názoru.	Ladislav Šolc	č.4, s.151
1989	A	Československá fotografie	XI
Smékalovo město viděné	... Svou fotografickou vizi autor skládal z fragmentů zdí, potrubí, stop zeleně a dalších motivů charakteristických pro civilizační krajinu. Jeho snímky z části symbolizují lidskou osamělost, jejíž stopy nachází Smékal ve všedních situacích, v chaotičnosti a nahodilosti podružných detailů. ...	Alena Krtilová	č.2, s.40
Fotosession 88 v Praze aneb stejný metr všem	Dvacet amatérských fotografů z celé republiky se schází na společné výstavě, která se koná ve Výstavní síni Jana Kříženeckého v PKOJF ... Jako inspirativní motiv se objevuje už řadu let využívané téma městského detailu a městské krajiny (... Martin Smékal). ...	Petr Balajka	č.3, s.102 - 103
Interfotoklub Vsetín 1988 15. ročník	... dosud málo známého Gustava Holleina z Ostravy, který zaujal formálně sice nepřilíš vytříbenými, ale imaginativně působivými záznamy jednoduchých akcí, ...	Miroslav Bílek	č.3, s.139
Štefan Gúber: Pokažený příběh nikdy neopravuji	...,„Při fotografování se řídím spíše srdcem než hlavou. Převládají u mne pudy nad rozvahou. Jako by existovaly dvě odlišné osoby! Až ta druhá pak u zvěšováku přemýšlí (někdy marně), co vlastně ta první chtěla říci.“ ... „Napřed je jenom nápad. Jenom takový náznak. ... Ty obrazy, které tak znenadání vznikly, pak nosím dlouho v hlavě, až mne vyštvoú ven.	Vladimír Remeš	č.4, s.180
S Viktorem Kolářem o fotografických svědectvích	... Jakmile vím o tom, co by mělo být sděleno ostatním, nosím to v sobě a hledám k tomu odpovídající zobrazení. ...	Vladimír Birgus	č.5, s.212

V Chodovské tvrzi poprvé fotografie	... poněkud obměněná a redukována verze expozice představené před časem v Chebu - <i>Proměny české dokumentární fotografie</i> . ... Pro tvorbu současných fotografií bylo vymezeno nejvíc místa ... sondy do každodennosti ... Kolář - Ostrava...	Petr Žák	č.6, s. 269
Bořek Sousedík - Teoretizující praktik	Sousedíková chrkteristika současného stavu fotografie... „V 70 letech nastupuje fotografie, kde jedním z hlavních problémů je syžetová banalita. To, co je objektem fotografie, je banální, rozhodující je nálada, situace. Jde jen o fotografa samého, nikoliv o to, co je zobrazováno, co se jeví být na první pohled na fotografii. Fotografové zdůrazňují svou osobu.“ ...	Petr Balajka	č.7, s. 296
Česká amatérská fotografie 1945 - 1989 výtvarná fotografie	... Konec šedesátých počátek sedmdesátých let by tedy mohl představovat pomyslný vývojový předěl. Vůdčím slohem se tehdy stala inscenovaná figurální fotografie převážně plenérového typu: slohové vkně vévodila brněnská skupina EPOS. a Petr Sikula ... roku 1967, kdy skupina vznikla. ... Skupina SETKÁNÍ, založená roku 1976, sdružila autory rozdílného zaměření, převážně ovšem se zkušeností inscenované fotografie: ... Petr Sikula, Věra Weinertová ... snímky, jež svojí klasickou elegancí navázaly na nejlepší tradice české fotografie .... aktů Josefa Hradila ...	Petr Klimpl	č.10, s. 450
Česká amatérská fotografie 1945 - 1989 dokumentarismus	... Koncem padesátých let se vestopách obdivovaných vzorů vydali další fotoamatéři, např. Karel Kania ... V polovině šedesátých let se objevil již vysloveně dokumentární zájem o městské prostředí také u Viktora Koláře ... Dokumentární tendence se v sedmdesátých letech ... Tématům - často spojeným s s aspekty velkoměstského života - se některými fotografiemi věnovali ... Vojtěch Bartek ...	Petr Klimpl	č.10, s. 468
Výstavy	Ostrava - Fotochema Jiří Kudělka (26.10. -15.11.)		č.10, s. 477
150 fotografií z Moravské galerie	Výstava Stopadesát fotografií v Moravské galerii v Brně... Ze šedesátých let zde byly fotografické kompozice sledující - v souladu se situací v malířství a gryfice - renesanci abstrakce a strukturalismu (Eduard Ovčáček ... Konec sedmdesátých a první polovina osmdesátých let byly na výstavě reprezentovány výběrem ze „živé“, humanitně angažované fotografie (Viktor Kolář ...	Bronislav a Gabriellová	č.11, s.486
Fotografie na výsluní	... expozice Československá fotografie 1945 - 1989 ve Valdštejnské jízdárně v Praze. ... Zjednodušený pohled na bezproblémového člověka - budovatele se však pozvolna mění v pozitivní zájem o lidské problémy na rozhraní let padesátých a šedesátých ... Heroismus se mění v drobnokresbu, oslava člověky v syrovější realismus ... a v pohled na život bez iluzí (... Kolář).	Martin Hruška	č.11, s.488
1990 A			
Informace z domova	Kradené okamžiky byl název výstavy Jiřího Kudělky,, instalované v ostravské Fotochemě od 26.10. do 15.11.89. ...		č.1, s.3
Loňské rozpaky fotoklubu z Vítkovic	... Loni vystavovalo v ostravském Domě kultury ROH Vítkovic z dvaceti šesti členů tohoto kolektivu jen šest. ... K vyhraněným osobnostem patřil Martin Smékal. Konfrontace detailů ženského těla s mikroprostorem přírody nebo interiéru vytvářejí drsnou citovou intimitu jeho fotografií - vzdálených sentimentalitě. ...	Alena Krtilová	č.1, s.43
Kradené okamžiky Jiřího Kudělky	Inspiraci ke své tvorbě potkává Jiří Kudělka mezi lidmi svého města - Ostravy. ... Snaží se rozpoznat, čím jsou „malé příběhy“ typické pro Ostravu, v čem jsou jedinečné, zvláštní, schopné charakterizovat životní postoje člověka v průmyslové aglomeraci.... V záběrech ze slavností i z míst, jimž se prvomájové průvody zdaleka vyhýbají, programově demaskuje iluze , hledá podstatu skrývající se za vnějšími gesty. ... Jiří Kudělka nechce vzbudit sympatie ke svému městu. Zůstává drsný, věcný, ponurý i tam, kde by jiný autor objevil lyriku. Vyhýbá se evokacím krásy. ...	Alena Krtilová	č.3, s.139
Informace z domova	Kritická slova na adresu krajského souboru AMFO Severomoravského kraje , který byl vystaven na podzim loňského roku na Černé louce v Ostravě, uveřejnila v Nové svobodě Alena Krtilová ... Chybí odvaha překročit dimenze toho, co bylo před dvaceti lety novátorské a dnes je konvencí a klišé. ...	Alena Krtilová	č.4, s.147

	Z knihovny fotografa: Další v řadě	Petr Sikula (nar. 1941) je v pořadí sedmým autorem, jemuž během stejného počtu let věnovalo pozornost ostravské nakladatelství Profil ve fotografické řadě edice Podoby (úvodní text napsal Vladimír Richtmoc). ... Vemlouvavá líbivost! To je úskalí, na němž troskotala i apelativnost obrazů „devastované“ průmyslové krajiny . Ony nemohly být odpudivé, neboť toužily být krásné.	-VR-	č.4, s.157
	Výstavy	Ostrava - Fotochema: Fedor Gabčan (31.5. - 13.6.)		č.5, s.229
	Alternativa III.	V cyklu o fotografických alternativách se snažíme identifikovat, pojmenovat a blíže charakterizovat, jakými způsoby se u nás donedávna <i>jinak</i> fotografovalo. Jinak než v duchu oficiálně proklamované reality. ... <i>fotografie: Viktor Kolář Ostrava 1978, Ostrava 1979</i>	Bohuslav Blažek	č.7, s.315 - 320
	Výstavy	Ostrava - Fotochema: František Řezníček (29.11. - 19.12.)		č.11, s.516
1991	A	Fotografie		
	Z domova	Milton Rogovin ... fotografoval loni na podzim i v Mostě a Ostravě. ... několikátýdenní obětavá pomoc Viktora Koláře umožnily čs. část grandiózního projektu slavného fotografa realizovat. ...		č.1, s.2
	Zpráva Viktora Koláře o asistování Miltonu Rogovinovi		Viktor Kolář	č.2, s.14 - 16
	Česká symbolika	... výstavy, která v závěru loňského roku proběhla ve výstavní síni ÚLUV v Praze ... ...silnou kolekci ostravského Viktora Koláře, jehož tematizace osamělosti a odcizení nemá u nás co do hloubky záběru a kvality obdoby. ... <i>Fotografie: Viktor Kolář: Ostrava 1990</i>	Petr Balajky	č.4, s.6-8
	Aktuální otázka	Viktor Kolář, fotograf ... Pokoušet se neustále vyjadřovat řečí živých obrazů to, co nás pronásleduje a žádá si zpodobení. Vždyť ty obrazy nosíme v sobě. Nalezneme odvahu, či máme dost talentu objevit je v proudu života a zhmotnit je svými fotografiemi? Vždyť fotografovi je málem největší překážkou on sám. ...		č.5, s.5
	Co je nejdůležitější, chci-li fotografovat lidi ? Odpovídá: Viktor Kolář	... Musíme si vrchovatě užít zklamání, ale i pocitů euforie z lidských kontaktů, aby nás touha fotografovat bližní neopouštěla. Pokaždé, když se chci k lidem přiblížit s kamerou, musím nanovo vědět, proč to dělám. Respektovat atmosféru, do které vstupuji. ...		č.6, s.35
	Čechy krásné, Čechy mé (Slovensko nevyjímaje)	... krajinu jako kvalitu proměnnou, která může být ovlivněna pozitivně i negativně lidskou činností. Jinak se raněná či devastovaná krajina objevuje spíše jako dramatické pozadí a stafáž, než jako skutečná hrozba (Gabčan, Sikula) ... <i>Fotografie: Viktor Kolář: Ostrava 1978 (s. 22), Ostrava 1975 (1975)</i>	Martin Hruška	č.12, s.21 - 24
1992	A	Fotografie		XLIII
	Vítěz fondu Matky Jonesové 91 Viktor Kolář	.. jedna z hlavních cen významného fondu pro podporu dokumentaristického programu putovala letos do Československa! ...	-red-	č.1, s.3 - 4
	Ostravská setkání	V ostravském domě energetiky se v dubnu konalo třinácté Setkání fotografů. ... povídání otvorbě s fotografem Fedorem Gabčanem, ...	Jan Bartoš	č.8, s.III
1993	A	Fotografie		
	Aktuální otázka: ... Kde	... Viktor Kolář: Peníze. To je ten úplně zásadní problém. Řeším ho už strašně dlouho - zatím marně.		č.1, s.4-6

	berete na to, abyste mohl pracovat na svých vlastních projektech? ...			
	Z domova	Ano je pozoruhodný nápad Miloše Poláška z Ostravy. ... obsáhlou obrazovou publikaci Na počátku bylo Ano ...		č.3, s.2
1994	A	Fotografie Magazin		
	Z domova	Knihu Viktora Koláře Malá Strana s vlastní předmluvou autora, vydalo nakladatelství Kochler, spol. s r.o.		č.1, s.4
	Aktuální otázka	Jakému formátu dáváte přednost a proč? ... Viktor Kolář/ ... Pro mne je 35 mm kamera prodloužením oka a málem pracuje tak, jak dýchám ...	Věra Matějů	č.1, s.4-5
1995	A	Fotografie Magazin		
	Institut tvůrčí fotografie	<i>Fotografie: Martin Smékal</i>	Věra Matějů	č.1, s.7
	Výstavy	Kladno - Malá galerie spořitelny: Viktor Kolář (duben)		č.4, s.IV
	Výsledky soutěží	Kde domov můj? Ve IV. ročníku soutěže byly uděleny tyto ceny: Kategorie Z ledu ven: 1. cena - Martin Smékal		č.7, s.IV
	Z domova	František Krasl (1914) se drží při zlaté svatbě za ruku se ženou stejně romanticky jako před půlstoletím. Známý ostravský fotograf divadla, dolů a hutí, ale i slovenské přírody, oslavil červnovou výstavou Můj život s divadlem nejen úspěšné zakončení 75. divadelní sezóny moravsko-slezského Národního divadla, ale i významné výročí osobní.		č.9, s.2
	Výstavy	Ostrava - Národní divadlo moravskoslezské: Viktor Kolář		č.12, s. IV
1996	A	Fotografie Magazin		
	Výstavy	Opava - Kabinet fotografie Slezského muzea: Viktor Kolář (21.3. - 14.4.)		č.3. s. IV
	Z domova	Viktor Kolář není pro ostravské radní dost reprezentativní. Sedmnáctičlenná grantová komise města sice loni schválila 520 000 Kč na vydání knihy jeho fotografií Ostrava - obležené město, když však ji nakladatelství Sfinga nyní v počtu 750 výtisků (zbylých 350 jde do volného prodeje) magistrátu dodala, ten tvrdí, že chtěl něco reprezentativního. ...		č.3, s.3
	Tulák František Zvardoň	... Od roku 1985 žije a pracuje ve Štrasburku. ... Připomněl se už účastí na výstavě v pražském Mánesu roku 1990 a letos v únoru znovu soubornou výstavou Toulky, kterou připravil Francouzský institut. Po Praze výstava hostovala v Brně a s červnem končila české turné v Ostravě. František Zvardoň (1949) totiž pochází z Petřvaldu a v Ostravě se věnoval až do svého odchodu průmyslové a reklamní fotografii....	VR	č.8, s.8
	Z domova	Zajímavý nápad k 100. výročí narození Josefa Sudka představuje soubor pěti kopií originálních fotografií a pěti tištěných reprodukcí originálů z cyklu Mionši. Pales v Beskydech, který byl zájmovou doménou Rudolfa Jandy (v roce 1943 fotograf vydal stejnojmennou knihu), fotografoval Josef Sudek v letech 1953 - 70. Zpravidla v doprovodu nejen R. Jandy, ale i dr. Petra Helbicha ...		č.9, s.2-3
	Výsledky soutěží: Šestnáctá národní	... Zato na druhém místě se umístilo hned několik autorů: ... Martin Smékal z Ostravy - Poruby ...	Věra Váchová - Šmoková	č.10, s.46-47
	Výstavy	Opava - Kabinet fotografie Slezského zemského muzea: Martin Smékal (5.11. - 1.12.)		č.10, s. IV
1997	A	Fotografie Magazin		
	Lidová konzervatoř v Ostravě	V letošním roce oslaví Lidová konzervatoř v Ostravě čtyřicet let svého trvání. ... Prvním lektorem začínajícím s výukou výtvarné fotografie na Lidové konzervatoři v Ostravě byl Bohuslav Růžička ve	Jiří Kudělka	č.3, s.39

	školním roce 1966/67. Sám se věnoval reportáži a koncem šedesátých let svou tvorbou ovlivňoval pojetí reportáže v regionu. Po něm zhruba po dobu dvou desítek let vytvářel profil školy B. Sousedík. Jeho jméno a tvorba jeho žáků pronikly do širšího povědomí autorskými i kolektivními výstavami v duchu tzv. vizualismu, který preferoval individuální zrakový prožitek. Od počátku 90. let v Ostravě postupně působili H. Holáňová, J. Kudělka a A. Pochyla. ...		
Ostravské setkání fotografů	Fotoklub Ostrava uspořádal v listopadu loňského roku další tradiční, již XXII. setkání fotografů. ... Hosty minulých setkání byli například Viktor Kolář ...	Ladislav Vavřík	č.3, s.47
Z domova	Deset let uplynulo od doby, kdy Milton Rogovin, známý americký dokumentarista, přijel do Československa, aby svůj rozsáhlý cyklus o hornících, hutnících a jejich rodinách rozšířil i o obraz těch, kteří žili za pověstnou „železnou oponou“. V Kladně a v Ostravě, kde se nakonec rozhodl fotografovat, mu asistoval - Viktor Kolář, když mezi oslovenými posluchači katedry fotografie pražské FAMU se nenašel jediný, který by si takové pocty vážil. ...		č.8, s.2
Z domova	Zblízka se jmenuje cyklus dokumentaristických pořadů, který vzniká v České televizi. Jeho druhý díl byl věnován fotografii. Na příkladě dvou autorů (Saudka a Koláře) srovnává v detailním pohledu (proto je nazván Zblízka fotografie) i dva odlišné přístupy k fotografované realitě: inscenovaný a neinscenovaný.		č.9, s.3
Zajímalo mě ...	Porota Czech Press Photo 97 v prostorách Syndikátu novinářů (foto: Oleg Homola) <i>sedmý zleva Viktor Kolář.</i>	Oleg Homola	č.12, s.5
1998	A	Fotografie Magazin	
Z domova	... Z hlediska prezentace na tom nebyl o nic lépe ani Viktor Kolář ve Špálově galerii. ... A tak i Kolářovy nedatované práce z do sebe násilně vlomených celků (dvouepochální Ostrava a okrajová Kanada), na první pohled sotva rozeznatelných, daly vzniknout výstavě sólových snímků bez významného poselství celku, které právě od jeho expozice každý očekával. Což nesnižuje prestiž samotného Viktora Koláře, který na svůj rozměrný dokumentaristický projekt o Ostravě a jejích proměnách v době důlního a hutního útlumu také získal grant Mother Jones ...		č.1, s.3
Konec roku ve fotografii	Fotograf Viktor Kolář představil v pražské Špálově galerii výběr ze své tvorby 1967 - 1997.		č.1, s.45
Výsledky soutěží: Týká se to také tebe	... fotografické soutěže věnované životnímu prostředí a ochraně památek, vyhlášené Ministerstvem životního prostředí ČR, Okresním úřadem a Městem Uherské Hradiště ... Porota pod předsednictvím fotografa Petra Sikuly udělila ceny ve třech kategoriích. ... o třetí se rozdělili ... Ondřej Sikula z Ostravy.		č.2, s.55
Fotografická samoobsluha	Vernisáže výstavy Sakrální architektura na Hlučínsku se zúčastnil Mons. František Lobkowicz s autory Vojtěchem Bartkem a Jiřím Siostrzonkem ho zachytil Michal Kubíček.		č.5, s.43
Představujeme sbírku svazu českých fotografů	... <i>fotografie: Jiří Kudělka: Mistr svazu československých fotografů, 1986</i>	Věra Matějů	č.6, s.40 - 41
Výsledky soutěží: 18. národní soutěž amatérské fotografie	... V kategorii do 21. let získala 1. cenu Eva Palkovičová z Ostravy - Poruby ...	Věra Matějů	č.6, s.44
1999	A	Fotografie Magazin	
Z domova	František Krasl (1912 - 1998) zemřel 13. prosince. Známy fotograf Ostravska a slovenských hor byl i vynikajícím portrétistou, jímž se vyučil. V letech 1929 - 1950 provozoval ve Frýdku - Místku portrétní ateliér. Poté působil bezmála po tři desetiletí i jako fotograf Státního divadla v Ostravě a vedle Miroslava Háka výrazně ovlivnil řadu mladších kolegů, kteří scénickou fotografii začali důsledněji chápat		č.2, s.3

jako dynamickou zkratku, která je schopna výstižně a ve všech složkách charakterizovat realizované dílo. Přitom se uplatnil jeho spontánní talent fotoreportéra. Díky bohaté publicitě, vyjadřující dobový názor, se však zapsal do povědomí veřejnosti především básnivou oslavou práce horníků a hutníků. ...